

ปีที่ ๒๔ ฉบับพิเศษ
ตุลาคม 2564 -
กันยายน 2565

Vol.24
OCT 2021- Sep 2022

วารสารสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
The Journal of the Center for the Promotion of Arts and Culture, CMU

รมพยอม

ฉบับพิเศษ

๓๐ ปี สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร และบุคลากร

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร และบุคลากร
สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและบุคลากร

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทบรรณาธิการ

วารสารร่วมพยอมปีที่ ๒๔ ฉบับพิเศษ จัดพิมพ์ขึ้นในวาระครบรอบ ๓๐ ปีสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทางกองบรรณาธิการได้พยายามปรับปรุงแบบวารสารร่วมพยอมให้มีคุณภาพและน่าอ่านมากขึ้น รวมถึงการเผยแพร่วารสารร่วมพยอมในรูปแบบสื่อออนไลน์ทางเว็บไซต์ของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การปรับปรุงแบบวารสารร่วมพยอมเป็นหนึ่งในงานอีกหลายชิ้นที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้พัฒนา ต่อยอด ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จนในปีที่ ๓๐ นี้ เมื่อมองกลับไปยังอดีต เราเห็นพัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการจัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรนานาชาติ การจัดการบริหารพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาอย่างเป็นระบบ การใช้สื่อออนไลน์สำหรับการสื่อสารกับผู้รับบริการมากขึ้น ฯลฯ หากผู้อ่านได้ติดตามวารสารร่วมพยอมก็จะเป็นภาพความสำเร็จของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในอีกระดับหนึ่ง

วารสารเล่มนี้ทางกองบรรณาธิการได้นำเสนอมุมมอง และเรื่องราวของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา เริ่มด้วยบทความของรองศาสตราจารย์ สมโชติ อ๋องสกุล ที่ได้บันทึกจุดเริ่มต้นของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในหัวข้อเรื่อง อาจารย์ ดร.หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร (พ.ศ.2487-2565) ประธานโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: ปฐมบทของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และในคอลัมน์ การทำอาหารล้านนา ของอาจารย์สุนทร บุญมี แกงผักกาดจ้อน รวมถึงบทความจากผู้เขียนรับเชิญที่ได้ร่วมกันถ่ายทอดความงามของสถาปัตยกรรม เรื่อง คุ่มเจ้ายอดเรือน มรดกทางวัฒนธรรมเมืองลำพูน โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สืบทพงศ์ จรรย์สืบทศรี และบทความเรื่อง ถอดบทเรียนการบูรณะอาคาร คุ่มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์กวิน ว่องวิทย์การ

นอกจากนี้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการอำนวยการ ผู้บริหาร และบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ก็ได้ร่วมกันเขียนบทความและบันทึกถ่ายทอดความรู้สึกและความทรงจำของการทำงาน รวมถึงบทความที่รวบรวมผลงานของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่ผ่านมาด้วย เพื่อเป็นการสรุปผลงานที่ผ่านมาจนถึงสิ้นสุดของแผนพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ ๑๒

ในนามของบรรณาธิการบริหารวารสารร่วมพยอม และในโอกาสที่คณะผู้บริหารสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ผู้อำนวยกา รองผู้อำนวยกา และเลขานุการสำนักฯ ได้ครบวาระการบริหารและปฏิบัติงาน ตามวาระบริหาร ในเดือนกรกฎาคมและกันยายนนี้ ต้องขอแสดงความขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ให้การติดตามมาอย่างต่อเนื่อง หากในอนาคตมีการเปลี่ยนแปลง และปรับตัวไปตามกระแสสังคม ซึ่งเป็นไปตามกลไกของการพัฒนาเข้าสู่โลกแห่งเทคโนโลยี กองบรรณาธิการวารสารร่วมพยอมอาจมีการปรับโฉมใหม่เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามจะคงปรับปรุง และคัดสรรสาระความรู้มาถ่ายทอดความงดงามทางวัฒนธรรมให้ผู้อ่าน ได้รับสาระความรู้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี
บรรณาธิการบริหาร
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรกฎาคม ๒๕๖๕

คณะที่ปรึกษาทางคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย มหาเอก
นายจุลทัศน์ กิตติบุตร
นายนคร พงษ์น้อย
นายวิที พานิชพันธ์

บรรณาธิการบริหาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี

ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร

รองศาสตราจารย์มานพ มานะแหม
ปัทมา จักขุรัตน์

กองบรรณาธิการ

ฐานันท์ เครือระยา
วนิดา เชื้อคำฟู
สันต์ทัศน์ เพ็ญจันทร์
ชนภา คำวงศ์
รพีพรรณ ศรีทะ
กิตติพันธ์ ไชยยาตีบ
วาสนา มาวงค์
นนทกานต์ ยอดแก้ว
ต่อพงษ์ เสมอใจ
สุพรรณ โบบาง
ชุติมา พรหมวัฒน์
ปริยาลักษณ์ ใจสัตย์
ปัญญา แก้วคำ
สนอง คำบุญปัน
จุฑามาศ ถนัดกิจ

นักเขียนรับเชิญ

สืบทพงศ์ จรรย์สืบทศรี
กวิน ว่องวิทย์การ

นักเขียนประจำ

สมโชติ อ๋องสกุล
สนั่น ธรรมธิ
ลลิตา ชีระสิริ
สุนทร บุญมี

จัดส่งวารสาร

ปัญญา แก้วคำ
สนอง คำบุญปัน
จุฑามาศ ถนัดกิจ

ผู้จัดพิมพ์

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0-5394-3625
โทรสาร 0-5322-2680

ศิลปกรรมสิ่งพิมพ์

อุกฤษฏ์ วงศ์สัมพันธ์

พิมพ์ที่

FLUKE Graphic Design & Printing
email: fluke.th@gmail.com
โทรศัพท์ 0-80496-9946

สารบัญ

วารสารร่มพยอม

ปีที่ ๒๔ ฉบับพิเศษ

ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

ISSN 1689-2635

สำนักส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพปกโดย
อุกฤษฏ์ วงศ์สัมพันธ์

4

14

50

- 1 อาจารย์ ดร.หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร
(พ.ศ.2487-2565) ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สมโชติ อ๋องสกุล
- 4 บทบาทของที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ในงานด้านศิลปวัฒนธรรม
- 8 2555 – 2565 : 10 ปีที่ผ่านมา ของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ฐาปณีย์ เครือธรรยา
- 14 เริ่มต้นถึงปัจจุบัน พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา
ชุตินา พรหมาวัฒน์
- 22 เอื้อนเก่าเอาอัชชา
ชุตินา พรหมาวัฒน์
- 30 ถอดบทเรียนจากการบูรณะอาคาร “คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)”
กวัน ว่องวิทย์การ
- 40 คุ้มเจ้ายอดเรือน มรดกทางวัฒนธรรมเมืองลำพูน
สืบพงศ์ จรรย์สืบศรี
- 50 ครอบครัว CPAC
ผู้บริหารและบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
- 70 30 ปี กับการบริหารงานของ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
- 74 แกลงพักกาดจ้อน
สุนทร บุญมี
- 76 รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. 2565
- 96 ข่าวประชาสัมพันธ์

asa

สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตัดสินรางวัล อนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรม ประจำปี 2565 ให้กับพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

ระดับดี

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

บ้านเรือนเก่า จังหวัดขอนแก่น

บ้านนาเดิม กรุงเทพมหานคร

บ้านโบราณ จังหวัดบุรีรัมย์

ระดับสมควรได้รับการเผยแพร่

เรือนไทยเก่า จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

เรือนไทยเก่า จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

บ้านชาวนา จังหวัดสุพรรณบุรี กรุงเทพมหานคร

อาคารโบราณ จังหวัดสุพรรณบุรี กรุงเทพมหานคร

บ้านนาเดิม จังหวัดบุรีรัมย์

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรม ประจำปี 2565 ประเภทงานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน ระดับดี จากสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตามที่ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผศ.วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) ผู้ส่งเสนอชื่อพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเข้ารับการคัดเลือกรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรม ประจำปี 2565 จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์นั้น บัดนี้คณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้รับการพิจารณาผ่านการคัดเลือกให้ได้รับรางวัล มรดกทางสถาปัตยกรรม ชุมชน บุคคล หรือองค์กรในระดับดี และกำหนดที่จะมีพิธีพระราชทานรางวัล โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในปี พ.ศ. 2566 ทั้งนี้จะแจ้งรายละเอียดในภายหลังต่อไป

สำหรับพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มช. นั้น ดำเนินการอนุรักษ์เรือนโบราณล้านนา ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่ยังคงหลงเหลืออยู่ โดยการย้ายจากที่ตั้งเดิมเพื่อมาอนุรักษ์ไว้ยังที่ตั้งปัจจุบัน ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ภายใต้การดูแล และกำกับของ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเน้นรูปแบบการอนุรักษ์ การจัดทำแบบสถาปัตยกรรม การซ่อมแซมด้วยเทคนิคฝีมือช่างด้วยวิธีดั้งเดิม โดยผู้เชี่ยวชาญ ภายในอาคารมีการจัดแสดงและสื่อความหมายด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมไปถึงภูมิปัญญาเชิงช่าง นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม และเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ผ่านรูปแบบ workshop และเรียนรู้ผ่านองค์ความรู้ทั้งในรูปแบบ onsite และรูปแบบ online

อาจารย์ ดร.หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร (พ.ศ.2487-2565)

ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปฐมบทของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรื่อง: สมโชติ อ๋องสกุล¹

ต้นราชสกุล อาภากร คือ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ (พ.ศ.2423-2466) พระราชโอรสในรัชกาลที่ 5 กับเจ้าจอมมารดาโหมด (ดู *ประมวลภาพประวัติศาสตร์ไทย พระราชโอรสพระราชธิดาในรัชกาลที่ 5 กรมศิลปากร 2555* หน้า 255-257)

หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร เป็นบุตรของหม่อมเจ้ารุจยากร อาภากร โอรสคนที่ 10 ของพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และนางปอง นิติพน เกิดเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2487 ที่บางกอกน้อย ธนบุรี

การศึกษาขั้นต้น พ.ศ.2494 เรียนพิเศษ 2 ปี พ.ศ.2496 เรียนโรงเรียนสุกจิวิทย์วิทยาลัย 6 ปี จบ ม.4

ตั้งแต่ พ.ศ.2502 ไปเรียนที่ประเทศอังกฤษ เข้าเรียนที่ Daglingworth Manor School, Glos. England 1 ปี ได้ Common Entrance พ.ศ.2503 เรียนที่ Brington College, Brighton, England 5 ปี ได้ G.C.E.A Level

จากนั้น พ.ศ.2509 เรียนต่อปริญญาตรี ที่ Victoria University of Wellington ประเทศนิวซีแลนด์ 3 ปีได้ B.A. พ.ศ.2512 เรียนต่ออีก 1 ปี ได้วุฒิ B.A.Honours จากนั้นเรียนต่อระดับปริญญาเอกที่ Cornell University USA.

รับราชการ

หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ พ.ศ.2513 เงินเดือนขั้นต้น 1,700 บาท จนถึง 1 กันยายน พ.ศ.2516 โอนเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนเกษียณอายุราชการ (ดู ทะเบียนประวัติราชการ)

ช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ถึง 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร ทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่องเกี่ยวกับเมืองราชบุรี เดินทางมาค้นเอกสารชั้นต้นที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เป็นช่วงที่ผู้เขียนและสรัสวดี ค้นเอกสารชั้นต้นเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่นั่น จึงได้มีโอกาสเห็นหน้ากันตั้งแต่นั้นมา โดยบรรดาเพื่อนนักเรียนประวัติศาสตร์ เช่น ทวีศิลป์ สืบวัฒนะ(ต่อมาเป็น รศ.ดร.) อ่านเอกสารชั้นต้น พบเรื่องราวของหม่อมเจ้ารุจยากร อาภากร บิดาของหม่อมราชวงศ์รุจยา ก็นำมาเล่าสู่กันในยามพัก

ช่วงตั้งแต่ พ.ศ.2522 หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดรับสมัครตำแหน่งอาจารย์ คณะกรรมการสอบคัดเลือกประกอบด้วย หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร ศ.ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์ และ ศ.ดร.นันทวัน เหมินทร์ พิจารณารับสรัสวดี ประยูรเสถียร มหาบัณฑิตสาขาวิชาประวัติศาสตร์ สำนักประสานมิตร เข้าเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อสอนวิชาประวัติศาสตร์ล้านนา ตั้งแต่ พ.ศ.2523 เป็นเหตุให้ผู้เขียนขอโอนจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาทำงานที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และตั้งครอบครัวที่เชียงใหม่ ตั้งแต่ พ.ศ.2524

ช่วง พ.ศ.2528 ศ.นพ.อาวุธ ศรีศุกรี ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดตั้งโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชิญหม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากรเป็นประธาน คณะกรรมการมีผู้เขียนเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำให้ผู้เขียนมีโอกาสทำงานร่วมกับหม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร โดยมีอาจารย์วันเพ็ญ เอี่ยมจ้อย จากคณะพยาบาลศาสตร์ทำหน้าที่ผู้ช่วยอธิการบดี ประสานงานระหว่างอธิการบดีกับโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ต่อมาสำเร็จเป็นสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ.2536 ตั้งสำนักงานที่อาคารเรือนของเก่าของนาย Arthur Lionel Queripal แทนสถาบันวิจัยสังคมซึ่งย้ายไปอาคารแห่งใหม่

คุณูปการที่มีต่องานล้านนาศึกษา

ช่วงหม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร เป็นประธานโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งงานเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายกองทุน ฝ่ายโครงการ และฝ่ายเผยแพร่ โดยฝ่ายโครงการมีงาน 8 โครงการคือ (1)ล้านนาคดีศึกษา (2)ส่งเสริมศิลปะ (3)เครื่องปั้นดินเผา (4) ส่งเสริมศาสนา และจริยธรรม (5)งานวิจัย (6)งานข้อสนเทศล้านนาคดีศึกษา (7)งานพิพิธภัณฑ์ (8)งานวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยฝ่ายกองทุนได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิโตโยต้า ประเทศญี่ปุ่น และโครงการ DAAD ประเทศสหพันธ์รัฐ เยอรมัน

ฝ่ายโครงการได้ทำงานสำคัญ เช่น (1)การสำรวจคัมภีร์ใบลานในภาคเหนือโดยการสนับสนุนจากโครงการ DAAD ประเทศสหพันธ์รัฐ เยอรมัน ฯลฯ มีการจัดเก็บคัมภีร์ใบลานอย่างเป็นระบบไว้ในแต่ละวัดและถ่ายไมโครฟิล์ม 2 ชุด เก็บไว้ที่โครงการ 1 ชุด และแหล่งทุนนำไป 1 ชุด (2)จัดประชุมทางวิชาการล้านนาศึกษา เช่น **สถานภาพล้านนาศึกษา** (22-24 สิงหาคม พ.ศ.2529) ทำให้มีการกำหนดมาตรฐานในการปริวรรตอักษรพื้นเมืองล้านนา **วัฒนธรรมล้านนากับสิบสองปันนา** (22-24 พฤศจิกายน พ.ศ.2529) และการเป็นเจ้าภาพจัดงาน**ประชุมนานาชาติไทยศึกษาครั้งที่ 6** พ.ศ.2539 (3)นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น เคมีบนใบลาน (4)เดินทางเชื่อมสัมพันธ์ทางวิชาการล้านนากับดินแดนรอบล้านนา เช่น สิบสองปันนา พม่า ลาว เยี่ยมกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ฯลฯ (5)ตีพิมพ์หนังสือวิชาการชุดล้านนาคดี

ศึกษา เช่น **ประวัติศาสตร์ล้านนา** ผลงานของ ศ.สรสวดี อ่องสกุล(ตีพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2529 ปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์ตีพิมพ์ ครั้งที่ 12 เมื่อ พ.ศ.2561) และ**ประเพณี 12 เดือนล้านนาไทย** ผลงานของ ศ.มณี พยอมยงค์ (พ.ศ. 2473-2552)

ช่วงนั้นแวดวงวิชาการล้านนาศึกษาคึกคักมาก มีผลงานวิชาการเกี่ยวกับล้านนา และการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับล้านนาเกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษา และจากองค์กรวิชาชีพ เช่น คณะกรรมการิการล้านนา สมาคมสถาปนิกสยามฯ จัดงานประชุมทางวิชาการเรื่อง นครเชียงใหม่:อดีต ปัจจุบัน อนาคต (มีนาคม พ.ศ.2528)

ขณะเดียวกันงบประมาณเมืองเชียงใหม่เพื่อเตรียมการจัดงานแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ใน พ.ศ.2538 ก็ทุ่มเข้าเชียงใหม่เต็มที่ ทำให้เกิดข้อขัดแย้งของกระแสพัฒนากับกระแสอนุรักษ์ในเชียงใหม่หลายกรณี (ดู สมโชติ อ่องสกุล บทความชุด ถนนกับโบราณสถานในเวียงเชียงใหม่ ใน **ประวัติศาสตร์ชุมชนเพื่อชุมชน** 2554) ช่วงนี้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลสมัยนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี (สมัยแรก) เพื่อสร้างหอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม(พ.ศ.2536-2538)(ส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่วัดร้างที่ต่อมาพบในแผนที่ร่วมสมัยว่าในบริเวณบ้านเก่าคือ ร่องรอยวัดจึงเป็นวัดเก่าคือ)

ช่วง พ.ศ.2539 ปีที่เชียงใหม่จัดงานสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทำงานสำคัญอย่างน้อย 3 เรื่อง (1)โครงการวิจัยเปรียบเทียบการอนุรักษ์เชียงใหม่ 700 ปี กับเกียวโต 1200 ปี (2)ประสานงานเพื่อให้เกิดการประชุมนานาชาติไทยศึกษาครั้งที่ 6 ใน พ.ศ.2539 (The 6th International Conference on Thai Studies) ที่เชียงใหม่ และกำหนดให้มี Theme ว่าด้วยเชียงใหม่ 700 ปี เพิ่มเข้าไปด้วย (3)เตรียมเสนอโครงการหลักสูตรปริญญาโทสาขาโทศึกษา(ต่อมาพัฒนาเป็นหลักสูตรปริญญาโทสาขาภูมิภาคศึกษา) (ดู สมโชติ อ่องสกุล **งานสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี : ความเป็นมาและความเคลื่อนไหว** เอกสารวิชาการชุดสมโภชเชียงใหม่ 700 ปีลำดับที่ 1)

ช่วงตอนปลายๆ ของโครงการศูนย์ส่งเสริมฯ หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร ได้รับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่(พ.ศ.2532 – 2540)

จากตำแหน่งผู้อำนวยการหอสมุดก็ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศที่มหาวิทยาลัยแพสเชา ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน 1 ปี (พ.ศ.2540-41)

ช่วง พ.ศ.2544-2547 ไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) เป็นเวลา 3 ปี

หลังเกษียณอายุราชการ หม่อมราชวงศ์รุจยา ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ภูมิภาคโบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SPAFA) ในองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) องค์กรที่ตั้งเมื่อ พ.ศ. 2530

อนึ่งในฐานะกรรมการประจำคณะ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะมนุษยศาสตร์ มข. หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร ได้สนับสนุนอย่างน้อย 2 เรื่อง (1) สนับสนุนการให้ทุนส่งอาจารย์ และนักศึกษาไปเรียนภาษาพม่า ณ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ ย่างกุ้ง (Yangon University of Foreign Languages) ดังปรากฏว่าอาจารย์ที่รับทุน คือ รศ.อุบลรัตน์ พินธุมิตร ได้กลับมาตั้งสาขาวิชาภาษาพม่า เปิดหลักสูตรปริญญาตรี ภาษาและวัฒนธรรมพม่าในลักษณะ Joint Program ร่วมกับมหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (University of Yangon) นักศึกษาที่รับทุนคือ อัมพิกา รัตนพิทักษ์ ต่อมาจบปริญญาเอกกลับมาเป็นอาจารย์สาขาวิชาภาษาพม่า ได้ร่วมกันก่อตั้งศูนย์เมียนมาร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใน พ.ศ.2558 (ดูหนังสือที่ระลึก 72 ปี อ.ดร. มรว.รุจยา อาภากร 2560)

(2) สนับสนุนและให้กำลังใจ ศ.เกียรติคุณสรสวดี อ่องสกุล จัดทำหลักสูตรนานาชาติศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มข. ตั้งแต่เริ่มร่างหลักสูตรเมื่อ พ.ศ.2556 จนสำเร็จรับนักศึกษาปริญญาโทรุ่นแรกใน พ.ศ.2558 และรับเป็นวิทยากรทุกครั้งที่ศูนย์นานาชาติศึกษาจัดประชุมทางวิชาการ

งานเพื่อเชียงใหม่

ช่วงหลังงานสมโภชเชียงใหม่ครบ 700 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2540 เทศบาลนครเชียงใหม่ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดดอลกต บริษัท City Neon บริษัท Magenta Décor และบริษัท Blue Pacific ดำเนินการปรับปรุงศาลากลางหลังเก่าเป็นหอศิลป์วัฒนธรรม ผู้เขียนเป็นผู้ประสานงานที่มิวิชาการได้เชิญนักวิชาการหลายคน เช่น หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร ดร.ศิริชัย นฤมิตรเรขการ(พศ.2471-2547) ดร.สุเทพ สุนทรเสถียร (พศ.2477-2561) ฯลฯ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดแสดงถาวรในหอศิลป์วัฒนธรรม เมืองเชียงใหม่

ทำงานสำเร็จเรียบร้อยใน พ.ศ.2545 เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์แหล่งหนึ่งในเชียงใหม่สืบมา (ดู เพื่อเชียงใหม่ 2556 หน้า 160-174)

งานภาคสนามครั้งสุดท้าย

ก่อน COVID-19 แพร่ระบาดทั่วโลกและทั่วไทย หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร เดินทางจากกรุงเทพฯ มาเชียงใหม่ เหมารถสองแถวพา ศ.สรสวดี และผู้เขียนไปออกภาคสนามที่เวียงกุมกาม ครั้นนั้นหม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร ต้องใช้ไม้เท้าช่วยในการเดินแล้ว ถือเป็นการลงภาคสนามร่วมกันกับ ศ.สรสวดี และผู้เขียนครั้งสุดท้ายก่อนที่หม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากรจะจากไปในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เข้าสู่ทศวรรษที่สาม

นับแต่ พ.ศ.2536 โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ก็ได้รับการยกฐานะเป็นส่วนราชการชื่อ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ผ่านกาลเวลาอย่างเข้าสู่ทศวรรษที่สาม สร้างสรรค์ผลงานเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมล้านนาเติบโตใหญ่ตามลำดับเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับรางวัลจากองค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ส่วนหนึ่งถือเป็นการวางรากฐานและทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมของโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่มีหม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร เป็นประธาน

โอกาสที่หม่อมราชวงศ์รุจยา อาภากร ได้จากไปตั้งแต่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 จึงขอประกาศเกียรติคุณของหม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากรเป็นเครื่องเคารพศรัทธาหม่อมราชวงศ์ รุจยา อาภากร อดีตประธานโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่(พ.ศ.2528-2536) และอดีตกรรมการบริหารสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม(พ.ศ.2537)

หมายเหตุ: (1) ขอบคุณ ผอ.สำนักมหาวิทยาลัย และหัวหน้าทะเบียนประวัติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้อำนวยการความสะอาดทำให้ได้ข้อมูลประวัติบุคคลมาอ้างอิง

(2) ขอบคุณ ผอ. สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ยุค ผศ.อานวย กันทะอินทร์ และ ผศ.วิลาวัณย์ เศวตเศรนี และทีมงานจัดทำวารสาร ร่วมพยอม ที่นำผลงานของผมติพิมพ์ใน ร่วมพยอม ทุกฉบับและมอบให้ผมติแจกจ่าย กัลยาณมิตร

(จากซ้ายมาขวา) นคร พงษ์น้อย จุลทัศน์ กิตติบุตร วิถี พานิชพันธ์

บทบาทของที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ในงานด้านศิลปวัฒนธรรม

“อย่างไก็ตาม วารสารร่มพยอม จะมีหน้าที่บันทึก
สืบทอด และเผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจได้ชื่นชม ได้ร่วมภาค
ภูมิใจ ภูมิปัญญา และความงดงามตามวิถีวัฒนธรรม สืบไป”

นคร พงษ์น้อย

23 กรกฎาคม 2565

เชียงใหม่ 2565

เวลาได้รับมอบหมายหรือขอร้องให้เขียนบทความเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมในปี พ.ศ.นี้ มักอ่อนนอกอ่อนใจ เพราะเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าเมื่อเขียนไปแล้วใครจะอ่าน ในพ.ศ.นี้คนส่วนมากนิยมอ่านข้อความสั้นๆ ทางโทรศัพท์ โดยมีภาพประกอบไม่ต้องเขียนให้ยืดยาว แต่วันนี้อยากเขียนบันทึกไว้เพราะเป็นความประทับใจที่นานๆ จะเกิดขึ้นสักครั้ง

ผู้เขียนเพิ่งกลับจากไปงานพิธีสงเคราะห์ของ มรว.สายสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ ณ เมรุกลางทุ่งนา ตำบลแม่แรม อำเภอมะริม เชียงใหม่ งานนี้เจ้าภาพขอความกรุณาให้ผู้ไปร่วมงานไม่ว่าผู้ใดเพื่อเฉลิมฉลองกับการได้มีชีวิตอยู่ไม่มุ่งไปที่การโศกเศร้าเสียใจกับความตาย

ขอถือโอกาสนี้ขออนุญาตคุณหญิงหน่อยด้วยความเคารพที่จะเขียนถึงงานพิธีนี้ แม้มีความเสียดายอาลัยที่จะต้องจากลากัน แต่ก็มี niềmชื่นใจว่าเป็นงานพิธีสงเคราะห์เดินทางทั้งดงามสมกับที่คุณหญิงได้ตั้งใจไว้

บริเวณจัดงานเป็นกลางทุ่งนาที่คุณหญิงซื้อไว้นานแล้วอยู่ห่างจากบ้านที่คุณหญิงอยู่พอเดินมาได้ไม่ทันจะเคี้ยวหมากแกลก เท่าที่รู้จักคุณหญิงมาก็พอจะเดาได้ว่า คุณหญิงคงให้ชาวบ้านทำนาต่อไปด้วยราคาเช่าแสนถูกหรือไม่ก็ให้ทำฟรีๆ

ผู้วางผังจัดงานวางผังได้อย่างวิเศษ แยกร่วมพิธีนี้ อยู่ห่างจากเมรุเป็นระยะสวยงาม มองเห็นปราสาทเผาศรีรัง (ซึ่งมีขนาดพองามไม่เว่อวัง) โดดเด่นอยู่กลางทุ่งนาเขียวขจีมีต้นข้าวกำลังแตกใบอ่อน ฉากด้านหลังเป็นดงไม้เขียวฉ่ำด้วยน้ำฝนซึ่งด้านหลังแนวไผ่นี้เป็นเนินเขาเตี้ยๆ สีเขียวครามด้วยความชุ่มฉ่ำจากพายุฟ้า ดอกไม้ประดับงานเป็นพุ่มดอกสีชาวสะอาด ไม่มากไม่น้อยพอเหมาะพอควร ภาพพระสงฆ์เดินเท้าเปล่าไปตามคันนาเพื่อพิจารณาผ้าบังสุกุลงามจับใจ ควันที่เกิดจากการจุดประทัดและสายชะนวนเพิ่มความดรามาดูพอเหมาะไม่มากเกินจนเป็นการแสดงมหรสพ ดนตรีประกอบงานพิธีก็ไม่เฟื่องฟู การแสดงหน้าเมรุก็สวยงามประณีต ไม่ดูเป็นฟอนรำแห่ขันโตกที่จัดให้กรู๊ปทัวร์หรือทัวร์กรู๊ป

แขกที่มาร่วมงานจำนวนไม่น้อยเป็นชาวบ้านใกล้เคียง เห็นหญิงชาวบ้านแต่งกายธรรมดา นั่งปาดน้ำตา

บ่อยๆ ก็อดนึกถึงความมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของคุณหญิงหน่อยไม่ได้ ผู้คนส่วนใหญ่ก็แต่งกายสีเรียบๆ ไม่น้ำตาลอ่อนก็สีเทา ไม่มีใครที่จะแต่งกายสีฉูดฉาดฉูดฉาดที่แต่งลาลองเสียจนดูแล้วขัดใจก็มีเป็นชาวต่างประเทศสักคนสองคน

แต่ที่ดูแลอบอุ่นใจ ภูมิใจ ปลื้มปตินักหนา ก็คือภาพที่ถูกขายทั้งสี่ของคุณหญิงน้อยในชุดสีขาว ยืนเข้าแถวไหว้ขอบคุณแขกที่มาในงานก่อนที่แขกจะเดินไปวางดอกไม้จันทน์และไม่ยมหอมที่เมรุ

ขอдингสักอย่างพอมิให้ข้อเขียนนี้เปลี่ยนไป คือติติงคำพูดของผู้ประกอบพิธีบางคำดูประดิษฐ์ปั้นแต่ง ซึ่งขัดกับลักษณะของแขกที่ไปในงาน ส่วนใหญ่ที่มองเห็นเป็นแขกที่มีได้ใช้ภาษาเช่นนั้นเป็นปกติวิสัย การใช้ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่คนนึกถึงน้อย ส่วนใหญ่ให้เป็นหน้าที่ของโฆษก เจ้าของงานมักเอาใจใส่เรื่องเกี่ยวกับสถานที่ การตกแต่งประดับประดาทางเข้าออก อาหารการกิน และการดูแลต้อนรับ ขั้นตอนพิธีการอะไรก่อนอะไรหลัง มักหลงลืมเรื่องความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในพิธีการว่าควรอยู่ในระดับใดที่ฟังแล้วไหลลื่นไม่สะดุด

สรุปว่างานเฉลิมฉลองการมีชีวิต (Celebration of life) ของคุณหญิงน้อยในครั้งนี้เน้นให้เรามองเห็นความสำคัญของการเตรียมวางแผนงานที่ละเอียดรอบคอบ ประณีตบรรจง มองเห็นความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อและล้นไหลอะลุ่มอล่วยซึ่งเป็นคุณสมบัติอันประเสริฐยิ่งของชาวล้านนา รวมไปถึงความกตัญญูรู้คุณ และความรักใคร่ผูกพันซึ่งกันและกัน

ตอนที่อยู่เชียงใหม่คุ้นเคยกับการไปร่วมงานสังสรรค์ที่ 2 แห่ง คือ ป่าเฮือนทองแสงและป่าเฮือนประตูหายยา บ่อยครั้งที่เกิดความหม่นหมองกับความสกปรกไม่เป็นระเบียบของสถานที่ พิธีการเลอะเทอะเยิ่นเย้อ ความรุ่มรวยกระเจิดกระเจิงในรูปลักษณะต่างๆ รวมทั้งโฆษกที่พูดภาษาพุมพายจนบางก็ต้องฝากลมวอนไปบอกผู้ว่าชนมว่า “ทนๆ เอาหน่อยนะเดี๋ยวก็เสร็จแล้ว”

แต่ทว่าท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลก ความรวดเร็ววิเศษของนวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ นำประหลาดใจที่เชียงใหม่ในขณะนี้ยังสามารถถนอมรักษาสีตฮอยจาริตประเพณีต่างๆ ของเราไว้ได้อย่างมั่นคงไม่เคอะเขิน ได้อย่างมั่นใจไม่อิหลักอิเหลื่อ แม้จะต้องปรับปรนบางอย่างบางประการ เราก็ยังสามารถเดินต่อไปได้อย่างสง่างาม

เชียงใหม่ในปี พ.ศ.2565 ไม่จำเป็นต้องสวยสมบูรณ์แบบเป็นมรดกโลกอะไรกันนักหนาหรอก มีเขม่าบ้าง มีน้ำเน่าบ้าง มีขยะบ้าง ก็ว่ากันไปตามลักษณะเมืองที่ขยายตัวอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่ขอให้นานๆ พอมืออะไรที่จะขึ้นตาขึ้นใจบ้าง พอที่จะเตือนเราให้ระลึกไว้ว่าครั้งหนึ่งเชียงใหม่เคยเป็นเมืองที่สง่างามเหลือเกินในหลายๆ ด้าน และมรดกความดีงามนี้ยังแผ่เอื้ออารีมายังพวกเราทุกคนตราบนานยั่งยืน

วิถี พานิชพันธ์

ในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา การดูแลสภาพแวดล้อม และอาคารสิ่งก่อสร้างของสำนักฯ ค่อนข้างจะดีมากฯ เมื่อเทียบกับก่อนหน้านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสวน ผักพื้นบ้าน สนามหญ้าสำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม และต้นไม้ใหญ่ รวมถึงอาคารใหม่แบบ Colonial ที่สอดคล้องกับยุคสมัยของอาคารหลังเดิมของพื้นที่

มีข้อดำหนินิดหนึ่ง คือการจัดวางเรือนไม้จากอำเภอมะแตงที่มีการย้ายมาตั้งไว้ในพิพิธภัณฑ์เมื่อปี พ.ศ. 2551 ซึ่งมีการจัดวางทิศทางของหน้าเรือนที่ไม่สอดคล้องตามประเพณีท้องถิ่น ส่วนศาลาเสาปูน และกระเบื้องปูน น่าจะมีการปรับปรุงให้เข้ากับอาคารและวัสดุดั้งเดิมของเรือนรอบๆ ให้เข้ากับบรรยากาศของอาคารส่วนใหญ่มากขึ้น

จุลทัศน์ กิตินุตร

ย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การพัฒนาการของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ในรอบ 10 ปีหลัง มีความก้าวหน้าไปอย่างมาก ทั้งการอนุรักษ์ อาคารโบราณ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สืบสานจะสังเกตได้ว่าบริเวณของเรือนโบราณมีความสะอาด สะอาด ร่มรื่น และขณะเดียวกันการพัฒนาวารสาร ร่มพยอม ให้มีสาระน่าอ่าน มีสาระ ตลอดจนการจัดรูปเล่มให้ชวนน่าสนใจยิ่ง

อย่างไรก็ตาม วารสารร่มพยอม จะมีหน้าที่บันทึก สืบทอด และเผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจได้ชื่นชม ได้ร่วมภาคภูมิใจ ภูมิใจปัญญา และความงดงามตามวิถีวัฒนธรรมสืบไป

2555 – 2565 : 10 ปีที่ผ่านมา ของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรื่อง: ฐาปนีย์ เครือระยา¹

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้รับการสถาปนาให้เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2536 โดยใช้อาคารทรงอิทธิพลตะวันตก(เรือนคิรีเปอล) เป็นอาคารสำนักงาน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2554 สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้รับงบประมาณเพื่อจัดสร้างอาคารสำนักงานใหม่แทนอาคารเดิม ช่วงแรกของการเริ่มต้นงานตามพันธกิจของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีหน้าที่ในการทำนุบำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการวางรากฐานทางด้านภาษาล้านนา รวบรวมข้อมูลความรู้และสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีล้านนาให้แก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนเกิดคลังข้อมูลความรู้และความเชี่ยวชาญของบุคลากร มีการเผยแพร่ความรู้และบริการวิชาการสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

กระทั่งเมื่อ 10 ปี ที่ผ่านมานี้ สำนักส่งเสริมศิลป

วัฒนธรรมได้เริ่มเปิดให้เข้าชมพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา รวมถึงมีการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เกิดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี และสถาปัตยกรรมผ่านพื้นที่ของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา จึงถือเป็นการเผยแพร่ความรู้ การบริการวิชาการที่เข้าถึงกลุ่มผู้รับบริการด้วยการสร้างประสบการณ์โดยตรง ผ่านการฝึกปฏิบัติ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับนิทรรศการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการพิพิธภัณฑ์มีชีวิต วิถีชีวิตล้านนา “งานแอ่วเฮือนเฮือนผญา” ที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 – 2562 รวมถึงกิจกรรม “ลานสรวงช่วงศิลป์” และ “ของเล่นสี่ภาค” ซึ่งทั้ง 3 กิจกรรมนี้ เป็นการเปิดพื้นที่ภายในบริเวณพิพิธภัณฑ์และเรือนโบราณให้พ่อครูแม่ครู และกลุ่มเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรมได้ร่วมจัดกิจกรรมให้กับเยาวชนและนักท่องเที่ยว

1 ฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในด้านการจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแสดงและคนตรีล้านนามีกิจกรรม “นาฏคีตา ล้านนา” จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2555 ด้วยการสัมมนาวิชาการ รวมถึงจัดแสดงดนตรีและนาฏลักษณะลีลาทั้งแบบประเพณีและแบบร่วมสมัย โดยได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายด้านการแสดงจากชุมชน และสถาบันการศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จากนั้นสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้รับงบประมาณสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้จัดงานจำนวน 2 ครั้ง คือ งานละครหุ่นตระการตาอาเซียน : ASEAN Enchanting Puppets 2013 และเทศกาลหุ่นนานาชาติ 2014@เชียงใหม่ (International Puppet Festival 2014@Chiang Mai, Thailand) มีเครือข่ายละครหุ่นจากประเทศในแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ และในเอเชีย เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น เข้าร่วมจัดการเสวนา และการแสดง ซึ่งได้ผลการตอบรับที่ดีมากจากผู้เข้าชมทั้งชาวไทย ชาวต่างชาติ

นอกจากนี้สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ยังได้ร่วมจัดกิจกรรมกับหน่วยงานระดับนานาชาติ เช่น โครงการเสวนา “รู้ลืม ชิมรส” อาหารแอฟริกันอเมริกัน และล้านนา Presentation and Food Tasting: “Food Culture: African American & Thai Lanna Foodways” ในปี พ.ศ. 2562 โดยสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประเทศไทย พิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ และกงสุลใหญ่สหรัฐอเมริกา เชียงใหม่ เพื่อนำเสนอเกี่ยวกับมุมมองของพื้นที่ต่างวัฒนธรรม ผ่านวิถีชีวิต การกินอยู่ และได้แลกเปลี่ยน เปรียบเทียบ ความเหมือนความต่างกันของอาหารแอฟริกันอเมริกัน และล้านนา

ส่วนโครงการที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการนั้น อยู่ในรูปแบบของการอบรม การเสวนา และ นิทรรศการ ยกตัวอย่างเช่น นิทรรศการ “ทัศน วันทา ไหว้อยสา ผ้าพระบฏ ความงามแห่งผืน ผ้าพระบฏล้านนา” ในปี พ.ศ. 2555 ด้วยการ จัดแสดงนิทรรศการผ้าพระบฏในรูปแบบต่างๆ การสาธิตพิธีกรรมเกี่ยวกับผ้าพระบฏ รวมถึงการ บรรเลงดนตรีและการแสดงร่วมสมัยที่มีเรื่องราว เกี่ยวกับผ้าพระบฏ งานสัมมนาวิชาการ “เหลียวหลัง แลหน้า ล้านนาพุทธศิลป์” จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2555 เพื่อให้เกิดแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ด้านงานพุทธศิลป์ ในกลุ่มนักวิชาการ และนักศึกษา

ช่วงปี พ.ศ. 2558 ได้มีการจัดประชุม วิชาการของเครือข่ายสำนักศิลปวัฒนธรรม ของ มหาวิทยาลัยในภาคเหนือ โดยมีเจ้าภาพร่วมในการ สร้างเครือข่ายการทำงาน คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา รวมถึงเครือข่ายสำนักศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย อื่นๆ ในภาคเหนือ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้าง ร่วมมือด้านวิชาการระหว่างศูนย์ สถาบัน สำนัก ศิลปวัฒนธรรม นำไปสู่แนวทางการศึกษาวิจัย ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและมรดกภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรม ในทิศทางเดียวกัน และปี พ.ศ. 2561 กลุ่มเครือข่ายสำนักศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 4 แห่ง ได้ ร่วมมือกันจัดงานประชุมเครือข่ายสถาบัน สำนัก ศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ใน 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อีกครั้ง โดยจัดงาน สัมมนาวิชาการเครือข่ายศิลปวัฒนธรรม : สาน สัมพันธ์วัฒนธรรมล้านนาศึกษา ในครั้งนี้ได้นำ ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นของทั้ง 4 มหาวิทยาลัย มาจัดบูธนิตรรศการและมีการแสดง ของนักศึกษาแต่ละมหาวิทยาลัยด้วย

ประมาณปี พ.ศ. 2557 – 2561 สำนัก ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจาก มหาวิทยาลัยให้ดำเนินงานโครงการล้านนาคติ ศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการรวบรวม ข้อมูลด้านล้านนาคติของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย 1)ภาษา วรรณกรรม และวรรณศิลป์ 2)โบราณคดี และ ประวัติศาสตร์ ล้านนา 3)ปรัชญา ศาสนา และความเชื่อ 4)ศิลปกรรม หัตถกรรม ดนตรี และนาฏยกรรม 5)สถาปัตยกรรม 6)การกิน การอยู่ เครื่องนุ่งห่ม 7)แพทย์ล้านนา 8)มานุษยวิทยา(ชาติพันธุ์) การดำเนินงานโครงการมีการวิจัย การจัดพิมพ์ หนังสือ การจัดนิทรรศการ และการประชุม สัมมนาวิชาการจำนวน 2 ครั้ง คือ การประชุม สัมมนาวิชาการล้านนาคดีศึกษา มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ครั้งที่ 1 ในระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. 2558 “ล้านนาในกระแสความเปลี่ยนแปลง” และการประชุมสัมมนาวิชาการล้านนาคดีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ 2 ในระดับนานาชาติ ประจำปี พ.ศ. 2559 “ล้านนากับเพื่อนบ้าน” โดยมีวิทยากรจากองค์กรและมหาวิทยาลัยในอนุภูมิภาคนี้ร่วม เข้าร่วม อาทิ มหาวิทยาลัยสุพานวง มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว หอสมุดแห่งชาติลาว พุทธสมาคมแห่งมณฑลยูนนาน(เชียงรุ่ง สิบสอง ปันนา) และสถาบันไทใหญ่ศึกษา วิทยาลัยชุมชน แม่ฮ่องสอน รวมถึงนักวิชาการและนักวิจัยจาก โครงการล้านนาคดีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ถือได้ว่าการดำเนินงานของสำนักส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ได้นำเอาองค์ความรู้เดิมของนักวิชาการรุ่นก่อตั้ง สำนักมาต่อยอดในเชิงการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลาย และเป็นความรู้ที่เข้าถึงนักเรียน นักศึกษา มากขึ้น อีกทั้งการดำเนินงานก็ได้ขยายฐานของเครือข่ายด้านศิลป วัฒนธรรมทั้งกลุ่มมหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการ กลุ่มชุมชน และเครือข่ายต่างประเทศ และใน อนาคตสิ่งที่ท้าทายสำหรับสำนักส่งเสริมศิลป วัฒนธรรม คือการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ ให้นำไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยกิจกรรมและเครื่อง มีรูปแบบใหม่ในการนำไปเผยแพร่ และบริการ วิชาการเพื่อให้เข้ากับสังคมเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่ไร้ขีดจำกัด รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของการใช้ ชีวิตหลังจากเกิดโควิด 19

เริ่มต้นถึงปัจจุบัน พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา

เรื่อง: ชุตินา พรหมวัฒน์¹

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มุ่งดำเนินการอนุรักษ์กลุ่มเรือนโบราณล้านนา และหลงข้าว มาตลอดระยะเวลาเกือบสามสิบปี ถือเป็นผลสำเร็จของการอนุรักษ์เรือนที่สะท้อนให้เห็นคุณค่า ความสำคัญด้านสถาปัตยกรรมโดยเฉพาะเรือนโบราณที่สะสมนั้นจากแถบลุ่มน้ำปิง ของจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการนำเสนอและสื่อความหมาย ให้สาธารณชนได้เห็นคุณค่าสถาปัตยกรรมกลุ่มเรือนเหล่านี้ในพิพิธภัณฑ์เรือนฯ โดยผ่านการนำเสนอการจัดแสดงเพื่อการศึกษา บริการวิชาการ ในการเป็นแหล่งความรู้ด้านการอนุรักษ์เรือน และหลงข้าวต่างยุคสมัย อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมล้านนา ที่ทรงคุณค่าของชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน เรือนและหลงข้าวทุกหลังเป็นตัวอย่างรูปแบบเรือนที่มีเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม โดดเด่น ผ่านการนำเสนอ และสื่อความหมาย ทั้งประวัติของเรือน รูปแบบเรือนโบราณล้านนา และหลงข้าว ที่เล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของคนล้านนา ให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสและจินตนาการวิถีชีวิตการอยู่อาศัยของชาวล้านนาในอดีต

การได้เข้ามาชมเรือนอนุรักษ์ในพิพิธภัณฑ์ฯ แห่งนี้ จึงเปรียบเสมือนการเข้ามาสัมผัสชีวิตในอดีต เป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมให้ทดลองเดินบนเรือน นั่งกับพื้นเรือน ใช้ชีวิตแบบคนล้านนาในอดีต ฯลฯ โดยใช้ตัวเรือนโบราณล้านนาเป็นจุดเชื่อมระหว่างกาลเวลาในอดีตกับคนในปัจจุบันเข้าไว้ด้วยกัน เพราะในยุคนี้ไม่ค่อยคนนักจะมีโอกาสได้เคยอยู่อาศัยบนเรือนไม้ ซึ่งนับวันจะสูญสลายรื้อทิ้ง ปล่อยุคพังไป

ดังนั้นการอนุรักษ์เรือนในด้านกายภาพ เราจึงทำควบคู่ไปกับการสร้างจิตสำนึกร่วมกับผู้คนทั้งในชุมชนภายในมหาวิทยาลัยเองและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมด้วย เพราะหากมีแค่เพียงตัวเรือน แต่ไม่มีการให้องค์ความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอาคารสถาปัตยกรรมกับการใช้งานของคน อาคารนั้นก็ไม่มีชีวิต เพราะเรือนถูกสร้างขึ้นจากความรู้ความสามารถ ความผูกพันของเจ้าของ เรือนจึงมีเรื่องเล่าผ่านกาลเวลามาได้จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาแห่งนี้ ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้และเรื่องราวต่างๆ จากการสัมภาษณ์ทายาทเจ้าของเรือน ถอดสักรความรู้อ และภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในตัวเรือนและหลงข้าวออกมาเป็นชุดข้อมูล นำออกมาเผยแพร่ให้เกิดการมีส่วนร่วมด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

พัฒนาการของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่หิยมาเล่าให้ฟังเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านภูมิทัศน์

พิพิธภัณฑ์เรือนฯ ได้จัดองค์ประกอบใหม่เพื่อปรับพัฒนาภูมิทัศน์ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ เรือนโบราณล้านนา และหลงข้าว ทำให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสบรรยากาศ ที่ทำให้จินตนาการย้อนอดีตไปกับภูมิทัศน์สถาปัตยกรรมล้านนา เช่นสวนผักข้างเรือน และพันธุ์ไม้หอมที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตคนล้านนา และเรือนโบราณในอดีต โดยการพัฒนาหรือปรับปรุงได้คำนึงถึงสุนทรียภาพความงามตามธรรมชาติของภูมิทัศน์เรือนอาศัยและที่สำคัญยิ่งคือ การเคารพต่อคุณลักษณะของพื้นที่โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อม หรือสร้างผลกระทบที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้

ด้านกายภาพเรือนโบราณล้านนา และหลองข้าว

มีแนวทางการสื่อความหมายของประวัติที่มาและที่ตั้งเดิมของเรือน ผ่านภาพถ่ายโบราณเชิงข้อมูลไว้ในเรือนแต่ละหลังบนบริเวณผาผนังเรือน เสมือนเป็นภาพตกแต่งตัวเรือน และหลองข้าว โดยไม่ทำการต่อเติมหรือประกอบใหม่ที่ขัดต่อคุณลักษณะความงามของเรือน และหลองข้าว และเพื่อเป็นการให้เกียรติเคารพสถานที่และให้ความสำคัญของอาคาร โดยไม่ทำให้เกิดผลกระทบที่ทำให้ความงามอันทรงคุณค่าของอาคารลดลง หรือหายไป

ด้านการจัดแสดงนิทรรศการสื่อข้อมูลความรู้

การจัดนิทรรศการภายในตัวเรือน หรือห้องข้าว นั้น จะเน้นวัสดุที่สอดคล้องกลมกลืนกับตัวเรือน โดยจะไม่กลบความโดดเด่นอันเป็นเอกลักษณ์ที่ทรงคุณค่าของตัวเรือน เลือกใช้วัสดุที่ไม่กระทบกับตัวเรือน อีกทั้งไม่ทำลายตัวเรือนหรือโครงสร้าง เป็นลักษณะการจัดแบบลอยตัวไม่กระทบต่อโครงสร้าง หรือตัวเรือน การต่อเติม หรือการประกอบใหม่ อันจะมีผลกระทบและอาจทำลายคุณค่าของพื้นที่ในกรณีของเรือนที่มีการดัดแปลงนำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ เช่น การใช้บริเวณภายในเรือนอาณานิคมคิวรีเปอล์ เพื่อพัฒนาปรับปรุงอาคารนำเสนอเป็นนิทรรศการด้วยระบบดิจิทัล Projection Mapping เทคนิคการฉายภาพลงบนวัตถุที่จัดแสดง อีกทั้งมีนิทรรศการแบบถาวรที่จัดแสดงผ่านตัวเรือน

เช่น เรือนไทลื้อหม่อนตุต ที่จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีต ตามพื้นที่การใช้สอย ห้องครัว ห้องนอน เติ้น ไต๋ถุนเรือน เป็นต้น รวมไปถึงนิทรรศการ ณ เรือนทรงปั้นหยานอนุสรสุนทร ที่จัดแสดงนิทรรศการที่ตกผลึกจากโครงการอนุรักษ์ Conservation of Traditional Lanna Architecture in Chiang Mai (AFCP 2019) ซึ่งเป็นทุนสนับสนุนจากสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ให้จัดทำนิทรรศการ “ภูมิปัญญาส่วสร้างเรือน” ซึ่งจัดแสดงองค์ความรู้เกี่ยวกับงานส่ว (ช่าง) ไม้โบราณที่สร้างเรือนโบราณล้านนา ทั้งนี้ยังมีองค์ความรู้เกี่ยวกับเรือนโบราณล้านนา และห้องข้าวที่จัดแสดงในมุมต่างๆ ภายในเรือนและห้องข้าว ให้ได้ศึกษาอีกด้วย

ด้านการเผยแพร่ข้อมูล องค์ความรู้ ผ่านสื่อดิจิทัล และระบบออนไลน์

ในช่วงราวสองปีที่ผ่านมา โลกได้เผชิญผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) พิพิธภัณฑ์เรือนฯ ได้ใช้วิกฤติเป็นโอกาสในการพัฒนาเทคนิคการนำเสนอกลุ่มเรือนล้านนาโบราณ แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมความเป็นอยู่ รวมทั้งการสกัดองค์ความรู้ของภูมิปัญญาเชิงช่าง สลาล้านนา โครงการอนุรักษ์ Conservation of Traditional Lanna Architecture in Chiang Mai ผ่านรูปแบบ onsite สู่ออนไลน์ รวมทั้งการจัดนำเสนอพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาเสมือนจริง Virtual Museum 360 องศา เพื่อให้คนสนใจที่ไม่สามารถเดินทางเข้ามาในพื้นที่ ทั้งชาวไทยและต่างชาติสามารถเข้ามาเรียนรู้จักและเรือนและหลงใหลได้ ในแนวคิด เทียวทิพย์ (แ่วทิพย์ ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.) บน website ของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น

อีกทั้งการพัฒนาการนำเสนอองค์ความรู้ที่หลากหลายของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาผ่านสื่อดิจิทัล และระบบออนไลน์ ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง และหลากหลาย ถือเป็นการปรับตัวตามสถานการณ์ และทันสมัย

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถือเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีพัฒนาการผ่านเวลาผ่านสถานการณ์ของสังคม และผ่านการบริหารและดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาตลอด ได้รับรางวัลการันตีการดำเนินงาน และการคงอยู่อย่างมีคุณค่าและคุณภาพ จนกลายเป็นวันนี้ วันจากจุดเริ่มต้นถึงปัจจุบัน และเป็นจุดเริ่มต้นสู่นาคตของการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และยั่งยืน

เยือนเก่าเฮาฮักษา

เรื่อง: ชุตินา พรหมาวัฒน์¹

โครงการเรือนพื้นถิ่นล้านนา “เยือนเก่า เฮาฮักษา” ประจำปี พ.ศ.2565 สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้ดำเนินการขึ้นด้วยเล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาเชิงช่างของการสร้างบ้านเรือนในชุมชนมีเรือนโบราณที่ควรค่าแก่การเก็บรักษาด้วยเป็นเรือนโบราณที่ผ่านกาลเวลามาหลายยุคสมัย เป็นความงดงามที่แสดงออกได้ชัดลูกชั่วหลาน และเพื่ออนุรักษ์เป็นองค์ความรู้ให้เข้าทำการศึกษา โดยพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ได้ดำเนินงานโครงการร่วมกับศูนย์อนุรักษ์เรือนโบราณสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเรือนโบราณในแถบอำเภอสันป่าตอง และแม่วาง เพื่อการตระหนักในการเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์เรือนโบราณ การจัดการพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ในการร่วมกันให้ชุมชนเป็นต้นแบบนำร่อง มีการจัดกิจกรรมให้เจ้าของเรือนโบราณสันป่าตองเข้ามาเยี่ยมชมเรือนในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นแนวทางในการอนุรักษ์เรือน กระตุ้นการสร้างจิตสำนึกของการอนุรักษ์ให้แก่เจ้าของเรือน และทายาทผู้สืบทอดให้มีความรัก และหวงแหนวัฒนธรรม และมรดกอันทรงคุณค่า ให้เกิดมูลค่าในชุมชนและประโยชน์แก่สังคม และประเทศชาติให้ยั่งยืนสืบไป จากการเริ่มต้นการดำเนินงานโดยการเก็บข้อมูลเรือนโบราณจำนวน 10 หลัง ที่เป็นต้นแบบของการอนุรักษ์เรือนที่อยู่อาศัยของชุมชน และจัดทำเป็นฐานข้อมูลวิดิทัศน์ ดังนี้

1 ฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. เรือนป้อน้อยสิงห์แก้ว โดยพ่อครูโพธิ์ คำภีระ

เป็นเรือนโบราณของป้อน้อยสิงห์แก้ว ซึ่งตกทอดมาสู่พ่อครูโพธิ์ทองและครอบครัว ซึ่งเป็นทายาทรุ่นที่สอง เรือนมีอายุเกือบ 70 ปี และเป็นเรือนที่เป็นความภาคภูมิใจของพ่อครูโพธิ์ทองอย่างมาก ถึงแม้จะไม่ได้ใช้อยู่อาศัยแล้ว แต่ก็มี การดูแลอย่างดี รวมไปถึงการดูแลภูมิทัศน์โดยรอบตัวเรือน เป็นสวนผัก ที่เข้าไปแล้วเหมือนย้อนยุคไปหลายสิบปีเลยทีเดียว

2. เรือนแสนคันธา โดยพ่อทนายถวิล ไชยมนั

เรือนที่ถือเป็นสมบัติของชุมชน ตามคำกล่าวของพ่อทนายถวิล ไชยมนั ทายาทของเรือนแสนคันธา ที่มุ่งอนุรักษ์เรือนหลังนี้ไว้ เพื่อเป็นสมบัติของชุมชน สำหรับแสดงให้เห็นถึงรากเหง้าของชุมชน และยังเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาในอนาคตได้อย่างยั่งยืน การซ่อมแซมหรือปรับปรุงให้มีความสำคัญกับการเก็บรูปแบบเดิมเป็นหัวใจหลัก ถึงแม้จะใช้วัสดุใหม่ก็ตาม

3. เรือนป้อต้อยหนานทิม โดยแม่อำนวย โพธิ์

เรือนแห่งความรัก ความทรงจำ ของเจ้าของเรือนคู่สามีภรรยา ผู้มีใจรักในเรือนไม้โบราณ สองหลังคู่กันสองฝั่งถนน เป็นเรือนที่ทำตามแบบของต้นตระกูลทั้งฝั่งสามี และภรรยา ถึงแม้จะเป็นเรือนที่ปรุ่่งขึ้นมาใหม่ให้เหมือนเรือนที่อยู่ในความทรงจำ แต่การปรุ่่งเรือนปลูกสร้าง ใช้ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในอดีตมาเป็นกระบวนการทำงาน จึงถือเป็นเรือนที่ปลูกสร้างใหม่ จากความทรงจำเก่าอันผสมผสานให้เกิดผลงานที่มีคุณค่าเป็นที่ประจักษ์ในปัจจุบัน

4. เรือนป้ออ๊วยนวล แม่อ๊วยปู้ด โดยแม่เทียมตา วิรุรัตน์

เรือนหลังเล็กกะทัดรัด ที่มีทนายทที่เข้มแข็ง และยืนหยัดในการอนุรักษ์อย่างแม่เทียมตา ทนายทที่ยังคงเก็บเรือนหลังนี้ไว้ ด้วยอุดมการณ์ที่สำคัญ แม่เทียมตาเล่าให้เราฟังว่ามีชาวบ้าน มีคนวิจารณ์กันมาก ว่าทำไมไม่ขายเรือนหลังนี้ไป เก็บไว้ทำไม ซึ่งแม่เทียมตามักจะบอกเสมอ “ฉันรักเรือนหลังนี้ ต่อให้มันจะผุพังแตกสลาย จนเหลือเพียงเสาต้นเดียวก็ตาม ฉันก็จะรักษาไว้ตลอดชั่วชีวิต”

5. เรือนแปแม่ครูพรพิมพ์ โดยแม่ครูพรพิมพ์ ไชยารักษ์

เรือนที่ถูกใช้สอยเพื่อการอยู่อาศัยของแม่ครูพรพิมพ์ ตั้งเด่นสวยงามท่ามกลางชุมชนที่ผลัดเปลี่ยนบ้านเรือนตามยุคแห่งสมัยนิยม ที่เป็นเรือนปูนเรือนอิฐโดยรอบไปหมดแล้ว เรือนแปหลังนี้แม่ครูพรพิมพ์บอกว่าดีใจเหลือเกินที่มีคนสนใจ มีคนมาจอดถามและขอเข้าไปดูในเรือน โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นยุคใหม่ที่ยังเห็นคุณค่าของเรือนไม้โบราณ และเรือนหลังนี้แม่ครูพรพิมพ์มีความตั้งใจที่จะเก็บไว้ตลอดชีวิต เพราะเป็นเรือนแห่งคุณงามความดีแห่งบรรพบุรุษที่ร่วมสร้างและรักษากันมารุ่นสู่รุ่น

6. เรือนเชียงบุญ โดยแม่อาจารย์ สุวรรณเลิศ

7. เรือนป้อน้อยคำ โดยร้อยตำรวจตรีเพชร เรือนจันทร์

8.เรือนแสนกวย มหาอินทร์ โดย อาจารย์ ดร.ก้องเกียรติ มหาอินทร์

6. เรือนเชียงบุญ โดยแม่อาภรณ์ สุวรรณเลิศ

เรือนที่มีเขยจากแดนใต้ ที่หลงใหลอยากอนุรักษ์เรือนล้านนา มีอุดมการณ์ที่แน่วแน่เพื่อการรักษาเรือนหลังนี้ไว้ ถึงแม้จะมีการปรับเปลี่ยนตัวเรือนเพื่อการใช้สอยที่เข้ากับยุคสมัย แต่ก็ไม่กระทบกับของเดิมที่มีอยู่ ใต้ถุนเรือนจึงถูกยกสูงขึ้นและทำห้องเพื่อคุณยาย ตันตระกูลของเรือนได้อยู่อาศัยเพื่อความสะดวกสบาย แต่สิ่งที่น่าสนใจของเรือนหลังนี้คือศูนย์รวมของจิตใจครอบครัว ที่มุ่งอนุรักษ์และรักษาตัวเรือน มีความคิดที่น่ายกย่องว่า เราสามารถอยู่อาศัยเรือนหลังเก่าของเราได้ เพราะเรายังเสริม เพิ่ม ปรับปรุงเพื่อการใช้งานตามความต้องการใช้สอย โดยไม่จำเป็นต้องรื้อถอนบ้านเก่าเพื่อก่อสร้างบ้านใหม่เสมอไป

7. เรือนป้อน้อยคำ

โดยร้อยตำรวจตรีเพชร เรือนจันทร์

“แม่ขายทองแต่งงาน เพื่อซื้อบ้านหลังนี้” เรื่องราวที่ถือเป็นจุดสำคัญของการอนุรักษ์เรือนหลังนี้ให้คงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน และยังใช้เพื่อการอยู่อาศัยมาจนถึงทุกวันนี้ หมวดเพชร และแม่หลวงเก่ง ภรรยาที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน มีอุดมการณ์ที่อยากจะรักษาและสืบทอดส่งต่อไปแก่ลูกหลาน ปลูกฝังให้ลูกรักษาลานเห็น และยัง

ถ่ายทอดเรื่องราวที่ให้ความสบายที่ได้อยู่เรือนไม้ รวมไปถึงญาติพี่น้องในครอบครัวทุกคนก็มุ่งที่จะอนุรักษ์เรือนหลังนี้จากการนำภูมิปัญญาเชิงช่าง สล่าสร้างเรือนของพ่อมาต่อยอดเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมเรือนของตนเองได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพมากอีกด้วย

8.เรือนแสนกวย มหาอินทร์

โดย อาจารย์ ดร.ก้องเกียรติ มหาอินทร์

“เรือนของตระกูล ไม่ใช่เรือนของผมคนเดียว” คำพูดสะกิดใจของ อ.ดร.ก้องเกียรติ มหาอินทร์ หรือ อ้ายก้อง ทายาทผู้มีอุดมการณ์ที่จะรักษาเรือนของตระกูลหลังนี้ไว้ การปรับปรุงซ่อมแซมเป็นไปเพื่อการรักษาและอนุรักษ์เรือนความภาคภูมิใจของตระกูลให้คงอยู่ได้ยาวนานที่สุด สล่า(ช่าง)ที่มาทำงานให้ต้องมีความละเอียด และใส่ใจในงานไม่อย่างสูง อ้ายก้องทุ่มเทการดำเนินงานทุกอย่างให้รักษาไว้ทั้งตัวเรือน และภูมิปัญญาแต่แรกสร้างบ้าน คือทำใหม่ให้เป็นแบบเก่า รักษารูปแบบไว้ให้คงอยู่ ปัจจุบันเรือนหลังนี้ถูกต่อเติมด้านล่างเพื่อความสะดวกในการใช้สอย แต่อ้ายก้องเองนั้นยังมีหัวใจหนักแน่นในการอนุรักษ์ แม้จะเพิ่มเสริมตรงจุดไหน ก็จะไม่เอาตัวเรือนเป็นบริบทให้กลมกลืนและสวยงามเป็นเรื่องเดียวกัน

9. เรือนป้อด้อยไล่ ด้อยปัน จันทรไชย โดยพ่อบุญธรรม สิงห์กันท์

9. เรือนป้อด้อยไล่ ด้อยปัน จันทรไชย โดยพ่อบุญธรรม สิงห์กันท์

เรือนคู่รักที่มีอุดมการณ์ในการรักษาเรือนของต้นตระกูลไว้ เป็นเรือนที่พ่อบุญธรรม และแม่พรทิพย์ สิงห์กันท์ ใช้เพื่ออยู่อาศัยจนถึงปัจจุบัน สองสามีภรรยาที่หลีกเลี่ยงความวุ่นวายจากเมืองใหญ่ สู่อการใช้ชีวิตในชุมชนที่เรียบง่าย ทั้งภูมิทัศน์ และตัวเรือน อำนวยความสุข และอารมณ์ที่ดีมาสู่เจ้าของเรือนที่อยู่อาศัย สุขภาพกายที่ดี ถูกถ่ายทอดมาจากการมีสุขภาพใจที่ดี อีกทั้งยังสืบทอดเจตนารมณ์สู่ลูกหลาน ให้รักษาเรือนของต้นตระกูลที่มีคุณค่าอย่างมากสืบลูกสืบหลานต่อไป

10. เรือนแม่อำพร โดยแม่อำพร เรือนมูล

เรือนไม้อยู่สบายสุดแล้ว เห็นทั่วไปเป็นบ้านปูน แต่การอยู่เรือนไม้สบายที่สุดแล้ว ทั้งอากาศ และการ

ใช้สอยที่เอื้อต่อความสบายของผู้อยู่อาศัย แม่อำพร จึงภูมิใจและเล่าให้ฟังอย่างมีความสุขว่าเรือนไม้หลังนี้ ไม่เพียงแต่มีความทรงจำที่งดงามที่ผ่านการอยู่อาศัยมาเป็นเวลาหลายสิบปี แต่ยังมีความสะดวกที่ได้ใช้สอย ที่ได้อยู่อาศัยมาถึงปัจจุบัน การต่อเติมบ้านก็มีเข้ามาเพื่อความสะดวก แต่เรือนไม้หลังนี้ก็ใช้อยู่เพื่อความสบายของผู้อาศัยที่สุดแล้ว

การดำเนินการของโครงการ ได้ลงพื้นที่ชุมชน สัมภาษณ์ข้อมูลจากเจ้าของเรือนโบราณทั้ง 10 หลัง ในแง่ของประวัติศาสตร์ของเรือน และแนวคิดที่ทำให้เรือนยังคงอยู่ถึงปัจจุบัน ตกผลึกเป็นวิดิทัศน์เพื่อการเผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจและทำการศึกษาผ่านเว็บไซต์สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมล้านนา และช่องทาง youtube เพื่อให้สิ่งเหล่านี้คงอยู่อย่างยั่งยืน และพร้อมเสมอสำหรับการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สืบไป

10. เรือนแม่ฮ่มพร โดยแม่ฮ่มพร เรือนมูล

ทั้งนี้ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณเชิดต้นแบบในการอนุรักษ์ฟื้นฟูเชิดโบราณ ภายใต้โครงการเรือนพื้นถิ่นล้านนา “เชิดเก่า เฮาฮักษา” ประจำปี พ.ศ. 2565 ในวันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาร่วมกันกับเจ้าของและทายาทเรือนต้นแบบทั้ง 10 หลัง จนมีความพร้อมที่จะเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่นๆ ที่มีความสนใจที่จะอนุรักษ์เรือนโบราณภายในชุมชน สามารถสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ และเผยแพร่ความรู้เรื่องการจัดการเรือนโบราณล้านนาในอนาคตต่อไป

ถอดบทเรียนจากการบูรณะอาคาร “คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)”

เรื่อง: กวิน ว่องวิทย์การ¹

ความสำคัญของคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

คุ้มเจ้าบุรีรัตน์(มหาอินทร์) เป็น 1 ใน 5 คุ้มเจ้า ที่ยังคงเหลืออยู่ภายในสี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ จากเดิมที่เคยมี 16 คุ้ม ขณะนี้ยังไม่ได้มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจนว่าสร้างเมื่อใด คาดว่าน่าจะสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2432 - พ.ศ. 2435 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 5 อายุอาคารประมาณ 133 ปี เดิมเป็นของเจ้าบุรีรัตน์(มหาอินทร์) ซึ่งเป็นเจ้าในสมัยพระเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ 7 (เจ้าอินทวิชยานนท์) คุ้มแห่งนี้ครอบครองโดยเจ้าน้อยชมชื่น บุตรของเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) มา 14 ปี และถูกซื้อต่อโดยตระกูลทิพยมณฑล เพื่อเป็นที่พักอาศัย(บ้านกลางเวียง) ต่อเนื่องมาทั้งสิ้น 88 ปี หลังจากนั้นได้มอบให้กับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้ดูแลในรูปของศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

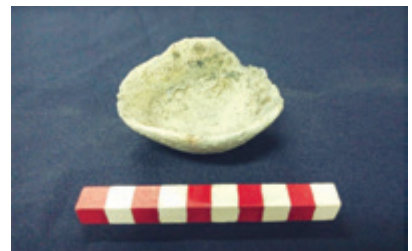
1 หัวหน้าศูนย์ออกแบบและให้คำปรึกษางานสถาปัตยกรรม (ADC) อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพที่ 1 ภาพอาคารคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) ก่อนการบูรณะ (ภาพซ้าย) และหลังการบูรณะ (ภาพขวา)

ทำไมถึงต้องบูรณะ

ความที่อาคารคุ้มเจ้าฯ มีอายุถึง 133 ปี ผ่านการใช้งานเปลี่ยนมือจากระดับของบ้านเจ้ามาสู่ระดับของบ้านสามัญชนเรื่อยมาจนถึงเป็นอาคารสาธารณะ ในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงมีความทรุดโทรม ผ่านการดัดแปลง ต่อเติม ไปพอสมควรในการบูรณะครั้งนี้ จึงทำให้เป็นตัวอย่างการบูรณะอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และทำให้อาคารโบราณมีสภาพความพร้อมที่จะรองรับการใช้งานในรูปแบบการจัดนิทรรศการ ของศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนาได้มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2 ภาพหลุมขุดค้นทางโบราณคดีบริเวณภายในคุ้มเจ้าบุรีรัตน์(มหาอินทร์) (ภาพซ้าย) ที่แสดงการพบเบ้าหลอมโลหะ (ภาพกลาง) และกุ่มที่ (ภาพขวา)

ก่อนเริ่มบูรณะ ต้องศึกษาข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์

ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญแรกที่ต้องทำ เพราะจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยกำหนดแนวทางการบูรณะอาคาร เป็นข้อมูลที่จะบอกถึงคุณค่า ความหมาย ของอาคารหลังนี้ เป็นข้อมูลที่จะบอกถึงลักษณะ “แท้” หรือความดั้งเดิมของอาคาร ไม่ว่าจะเป็นในแง่รูปแบบ เชิงช่าง วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ก่อสร้าง

ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ สามารถหาได้จากในรูปของเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ที่เคยอาศัยอยู่ และการเทียบเคียงกับอาคารคุ้มเจ้าฯ อื่นที่สร้างในสมัยเดียวกัน นอกจากนี้ยังได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีใต้ดิน ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักศิลปากรพื้นที่ 7 ทำให้เราได้ข้อมูลที่ยืนยันได้ว่า อาคารคุ้มเจ้าฯ แห่งนี้ สร้างในสมัยพุทธศตวรรษที่ 25 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 5 และจากการขุดค้นทางโบราณคดียังทำให้ได้ข้อมูลที่น่าสนใจถึงลงไปอีกว่า พื้นที่ของคุ้มเจ้าฯ แห่งนี้เดิมน่าจะเคยเป็นส่วนหนึ่งของวัดพันเตา(ที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียง) มาก่อน เนื่องจากได้ค้นพบกุ่มที่ คนโท ผางประทีป เบ้าหลอมโลหะ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา

ภาพที่ 3 ภาพแสดงลักษณะสถาปัตยกรรมอาณานิคม (Colony Architecture)
โครงสร้างผนังรับน้ำหนักที่ชั้นล่าง ผสานกับหลังคาทรงล้านนา (ภาพซ้าย)
และภาพที่ 4 โครงสร้างหลังคาเป็นไม้ มีโครงสร้างเสริมแนวสามเหลี่ยมคล้ายโครงสร้าง Truss (ภาพขวา)

รู้ลักษณะ “เด่น” ของอาคาร ก่อนเริ่มบูรณะ

จากการศึกษาข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ทำให้เราทราบถึงลักษณะเด่นเฉพาะทางสถาปัตยกรรมของอาคารที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และเผยแพร่ โดยไม่ควรไปเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเหล่านี้

- ระเบียงปูนช่องโค้ง(Arch) โดยรอบตามแบบสถาปัตยกรรมอาณานิคม (Colony Architecture) ที่ชั้นล่าง ผสานกับหลังคาทรงล้านนา เป็นการผสมกันระหว่างรูปแบบล้านนากับรูปแบบตะวันตกที่ได้รับอิทธิพลจากการเข้ามาทำไม้ในภาคเหนือของบริษัทตะวันตก

- โครงสร้างเสาและผนังรับน้ำหนักของชั้นล่าง เป็นการรับน้ำหนักร่วมกันของเสา (ก่ออิฐตัน) ขนาด 60 คูณ 60 เซนติเมตร กับ ผนัง (ก่ออิฐตัน) หนาประมาณ 40 เซนติเมตร ฉาบด้วยปูนหมักปูนดำ ปั้นบัวตกแต่งหัวเสาและผนังเพิ่มความสวยงามให้กับอาคาร

- ทรงหลังคาและโครงสร้าง เป็นแบบทรงปั้นหยาดผสมทรงมะนิลา โครงสร้างหลังคาเป็นไม้ มีโครงสร้างเสริมแนวสามเหลี่ยมคล้ายโครงสร้าง Truss แบบตะวันตก

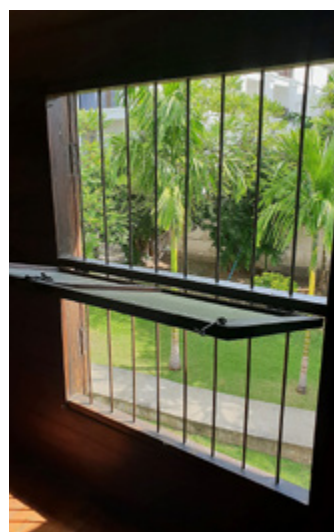
เพื่อช่วยเสริมการรับแรงและช่วยลดขนาดของไม้โครงสร้างหลังคา มุงหลังคาด้วยกระเบื้องดินขอ (กระเบื้องดินเผา) ซึ่งเป็นวัสดุท้องถิ่นที่มีความแข็งแรง บางและเบา

- ลายไม้ฉลุ ราวระเบียงเป็นลายกลีบดอกไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนล้านนา และลายไม้ฉลุที่ซุ้มโค้งระเบียงชั้นสอง เป็นลายดอกประจายามราชวัตร ซึ่งน่าจะได้รับอิทธิพลจากภาคกลาง

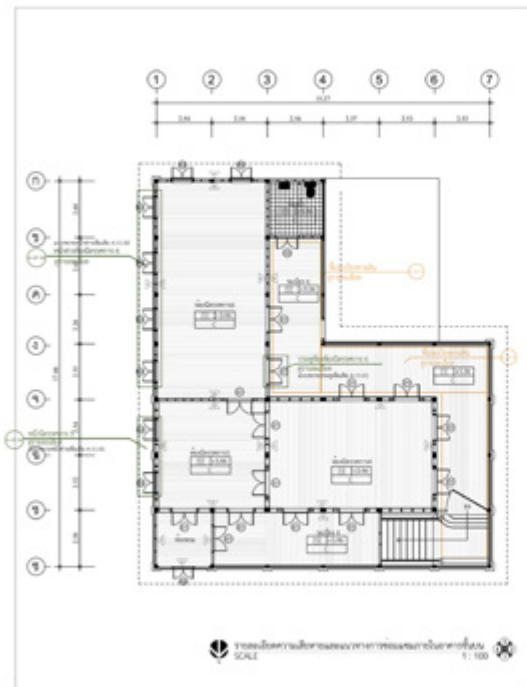
- ประตู หน้าต่าง และมือจับ ประตูลูกฟักบานเปิดคู่ ตกแต่งส่วนบนเป็น “ลาย” บานเกล็ด ที่เกิดจากการใช้เครื่องมือช่างสมัยโบราณ ไล่ไม้ให้เป็นลักษณะลายบานเกล็ดและเข้าไม้แบบบังใบ เป็นลักษณะเด่นของประตูที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก ส่วนหน้าต่างเป็นบานเปิดคู่กันด้วยลูกกรงสายบัวเหล็กด้านใน ยังคงมีกลอนและมือจับประตูหน้าต่างแบบดั้งเดิมเหลืออยู่ให้เห็น ส่วนห้องที่ชั้นสองมีการติดตั้งบานหน้าต่างกระจกพลิก เปิดได้ 180 องศา ซ่อนอยู่ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ ไม่ทราบว่าเป็นช่วงเวลาใด

ภาพที่ 5 ลายฉลุไม้ลายกลีบดอกไม้บริเวณราวระเบียง (ภาพขวา)
และซุ้มโค้งราวระเบียงลายไม้ฉลุลายดอกประจายามราชวัตร (ภาพซ้าย)

ภาพที่ 6 ประตูลูกฟักบานเปิดคู่ ตกแต่งส่วนบนเป็น “ลาย” บานเกล็ด (ภาพซ้าย)
และ ภาพที่ 7 บานหน้าต่างกระจกพลิก เปิดได้ 180 องศา (ภาพกลางและภาพขวา)

วันที่ทำการสำรวจ : 11/11/2562 บริเวณ : บึงหว้าที่สี่และบึงหว้าที่ห้า (ชุมชนเกษตรนิคม-10)
 ความเสียหาย : ผนังไม่มีลักษณะเชิงลาดจากการบ่อน้ำใต้ดิน ซึ่งเมื่อทำให้น้ำมีอัตราการไหลลงบึงได้ทันลง เมื่อมีการใช้งาน และดินน้ำทำให้ความชื้นสามารถเข้าสู่ตัวไม้ได้ง่ายมากขึ้น

วันที่ทำการสำรวจ : 11/11/2562 บริเวณ : พื้นรอบบึงหว้า
 ความเสียหาย : ผนังไม่มีลักษณะเชิงลาดจากการบ่อน้ำใต้ดิน และบางส่วนมีปลวกและงูเห่าเห็นได้ทั่วทั้งไม้ซึ่งมีการหลุดและขึ้นออกจากผนัง

แนวทางการซ่อมแซม : ตรวจสอบพื้นไม้ที่ปลวก และทำกำจัด ขุดลอกดินและก่อกลับจากในบึงสวนเป็นไม้ให้เป็นไม้ที่ทนทานไม่ขึ้นราและขึ้นปลวกได้โดยไม่ต้องใช้ยาเคมีและใช้วิธีอื่นที่ไม่ใช่การใช้ยาเคมี
 ข้อควรระวังและข้อควรระวัง : 1. ตรวจสอบความแข็งแรงของโครงสร้างก่อนขึ้น
 2. ซ่อมแซมไม้ที่ขึ้นราและไม่ขึ้นราด้วยการซ่อมแซมด้วยวิธีการอื่น
 3. ผนังบางส่วนปลวกขึ้นได้ บนพื้นไม้ที่ขึ้นรา และทำโครงสร้างไม้ ซ่อมแซมโครงสร้างจำนวน 1 เสา

วันที่ทำการสำรวจ : 11/11/2562 บริเวณ : ประตูห้องนิทรรศการ 6 (D1) , ผนังห้องนิทรรศการ 5 และ 6 (M2)

ความเสียหาย : ประตูห้องนิทรรศการ 6 (D1) ผนังห้องนิทรรศการ 5 และ 6 (M2) ไม้บานประตู ผนังด้าน 1 บานไม้ด้านบนและไม้บานประตูข้างซ้ายและขวาของห้อง 1 บานจากห้อง 4 บาน และบานด้านซ้ายบานไม้บานประตูห้อง 6 เนื่องจากไม้เก่าเกินไป

แนวทางการซ่อมแซมเบื้องต้น : อนุรักษ์แบบของบานประตูและเอกสารอ้างอิงเพื่อดำเนินการปรับปรุงบานประตู ให้เป็นบานไม้ที่ทนทานไม่ขึ้นราและขึ้นปลวกได้โดยไม่ต้องใช้ยาเคมีและใช้วิธีอื่นที่ไม่ใช่การใช้ยาเคมี โดยอ้างอิงขนาดและรูปแบบ อุปกรณ์ บานพับ และตัวล็อคจากบานหน้าต่างที่มีบานประตูจากที่คล้ายกัน โดยในกรณีนี้ มีหลายบานไม้ที่ไม่ได้ดำเนินการนำเอาอุปกรณ์ซ่อมแซมเป็นแบบและจำลองให้มีรูปร่างเหมือนของเดิมมากที่สุด เช่น วัสดุทองเหลืองหรือเหล็ก

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
 เทคโนโลยีการอนุรักษ์
 วัสดุและสิ่งของศิลปกรรม
 กรมศิลปากร

ภาพที่ 8 ภาพตัวอย่างแบบเพื่อการบูรณะอาคารคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

สำรวจสภาพอาคารและทำแบบสำรวจจริงวัดอาคารก่อนการบูรณะ

เป็นการเข้าไปตรวจสอบสภาพอาคารว่ามีความชำรุดทรุดโทรมอะไรบ้าง มีการดัดแปลง ต่อเติมอะไรที่มีผลกระทบต่ออาคารบ้าง และถ้าอาคารที่จะบูรณะยังไม่มีแบบ ก็จะต้องดำเนินการสำรวจจริงวัดอาคารเพื่อที่จะเขียนแบบสภาพอาคารปัจจุบันเพื่อใช้ในการทำแบบเพื่อการบูรณะต่อไป จากการสำรวจสภาพอาคารคุ้มเจ้า พบว่าสภาพโครงสร้างทั้งไม้และอิฐโดยรวมยังดีอยู่

โดยมีความทรุดโทรมที่สำคัญคือ หลังคาเริ่มมีความแอ่นตัวเนื่องจากน้ำหนักกระเบื้องมุงหลังคาที่ผลิตจากโรงงาน แปะไม้หลังคาปีกนกที่คลุมส่วนระเบียงเริ่มผุ ผ่นงปุ่นช่วงล่างผุเปื่อยด้วยความชื้น ระเบียงปูนลายก้างปลาผุกร่อน ฝ้าไม้ที่เคยถูกเคลือบลอร่อน มีการเปลี่ยนมือจกกลอนประตูหน้าต่างเป็นแบบสมัยใหม่เข้ามาปะปน มีการต่อเติมห้องน้าบนโครงสร้างไม้ชั้นสองของเรือน ทำให้เรือนแบกน้ำหนักมากขึ้น

ภาพที่ 9 ภาพเปรียบเทียบกระเบื้องดินขอสามแบบ กระเบื้องเดิม กระเบื้องโรงงาน และกระเบื้องจากเมืองชะ (ภาพตามลำดับ)

จัดทำแบบเพื่อการบูรณะอาคาร และทำการบูรณะอาคาร

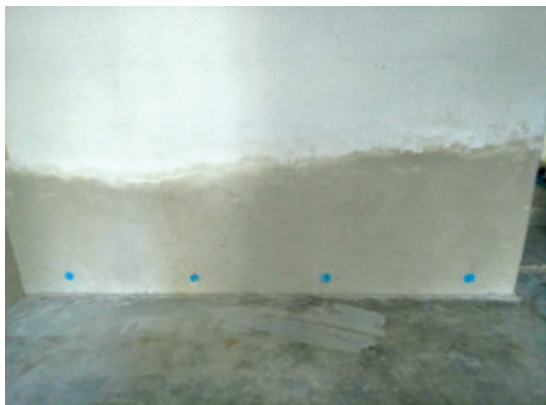
เป็นการนำแบบสำรวจจริงวัดอาคารเดิมมาปรับใช้ต่อ เพื่อทำเป็นแบบการบูรณะอาคาร ซึ่งเป็นแบบที่มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้เห็นแนวทาง เทคนิค วิธีการที่จะทำการบูรณะ ตำแหน่งและปริมาณของพื้นที่ที่จะทำการบูรณะ ภายในเล่มแบบสามารถแทรกภาพถ่ายในตำแหน่งต่างๆ ที่แสดงสภาพของอาคารเดิมได้ แบบเพื่อการบูรณะจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยประมาณราคาค่าก่อสร้างออกมาว่าเราจะสามารถมีงบประมาณทำได้แค่ไหน อย่างไร

ในการหาช่างเข้ามาทำงานบูรณะอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ควรหาช่างที่เคยมีประสบการณ์ในการบูรณะอาคารมาก่อน หรือ เป็นช่างที่เคยทำงานกับทางกรมศิลปากรมาก่อน จากคุณสมบัตินี้ช่างจะสามารถให้คำปรึกษาหรือให้ทางเลือกหรือวิธีการในการบูรณะกับเราที่ดีขึ้นจากที่ระบุในแบบได้

บทเรียนที่ได้จากการก่อสร้าง เพื่อการบูรณะอาคาร

การบูรณะอาคารหลังนี้ มีจุดยืนคือการกลับไปสู่ความแท้ให้มากที่สุด และให้อยู่ร่วมกับการใช้งานในปัจจุบันได้ โดยสามารถใช้วัสดุหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีส่วนร่วมได้ โดยไม่ทำลายคุณค่าเดิม

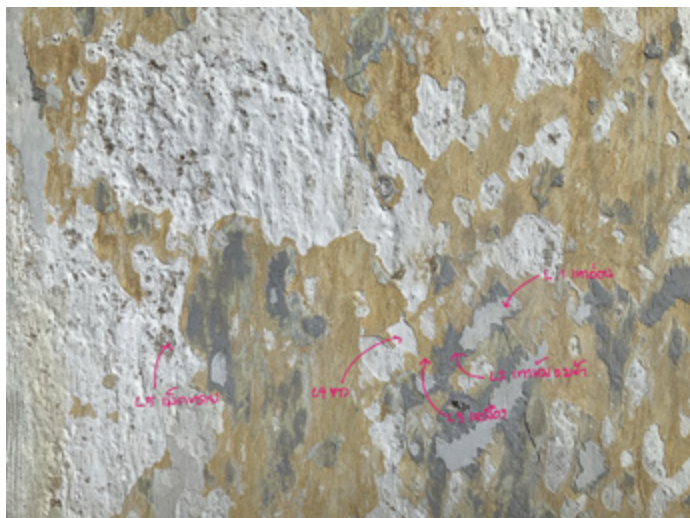
- การเปลี่ยนกระเบื้องมุงหลังคาดินขอ หรือกระเบื้องดินเผา ควรหลีกเลี่ยงการใช้กระเบื้องดินเผาแบบที่ผลิตจากโรงงาน เพราะมีแผ่นหนา ถึงแม้จะมีความแข็งแรง แต่ก็มึ้นน้ำหนักต่อแผ่นมาก ทำให้มีผลต่อโครงสร้างของหลังคา จึงควรใช้แบบปั้นมือคล้ายกับกระเบื้องดั้งเดิม ซึ่งมีความบาง เบา กว่ากระเบื้องโรงงาน หลังคาของคุ้มเจ้าฯ ได้อื้อกระเบื้องโรงงานออกทั้งหมด และเปลี่ยนเป็นกระเบื้องดินขอปั้นมือจากหมู่บ้านชะเมืองเชียงตุง ประเทศพม่า เพราะมีเนื้อดินที่บริสุทธิ์ปราศจากสิ่งแปลกปลอมเช่น กรวด เข้ามาผสมที่ทำให้กระเบื้องเปราะแตกง่าย

ภาพที่ 10 การฝังท่อพีวีซีเจาะรูพูนเพื่อระบายอากาศให้กับผนัง

ภาพที่ 11 การกรุตะแกรงลวดตาข่ายผนังก่อนฉาบเพื่อป้องกันการหลุดร่อน

ภาพที่ 12 ภาพแสดงชั้นสี

- ในการบูรณะผนังก่ออิฐถือปูน สิ่งสำคัญคือ จะต้องคำนึงถึงการระบายความชื้น และการลดความชื้นเข้าสู่ผนัง ถ้ามีความชื้นมากเกินไป จะทำให้ฉนวนฉาบเปื้อน ฟูร่อน (โดยเฉพาะบริเวณส่วนล่างของผนัง) วิธีป้องกันความชื้นเข้าสู่ผนังจากพื้นดินภายนอกคือ 1. ทำร่องกรวดรอบอาคารเพื่อไม่ให้ผนังปูนสัมผัสดินโดยตรงและช่วยระบายความชื้นออกจากผนัง 2. สร้างรูระบายอากาศที่พื้นผนังภายใน ด้วยการฝังท่อพีวีซีเจาะรูพรุน 3. ใช้ปูนฉาบชนิดที่ระบายความชื้นได้

- ในการฉาบผนังเนื้อปูนใหม่ควรกรุตะแกรงตาข่ายก่อนฉาบเพื่อป้องกันการหลุดร่อนภายหลัง

- ผนังปูนทั้งภายในและภายนอก ใช้ปูนฉาบสมัยใหม่ประเภท คัลเลอร์ซีเมนต์ โลฟ (Color Cement Loft) ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกับปูนหมักปูนตาของผนังเดิม เป็นวัสดุที่ระบายความชื้น หรือหายใจได้ แต่มีความคงทนกว่า พื้นผิวไม่เป็นฝุ่นผงง่าย ป้องกันการหลุดร่อน ลอกพอง จากความชื้น ปกป้องพื้นผิวจากการซึมน้ำ ยับยั้งการเกิดราดำและตะไคร่น้ำ

- ในการเลือกสีผนังปูนให้กับอาคารจะต้องสืบค้นไปที่สีเดิมว่าตอนเริ่มสร้างเป็นสีอะไรมาก่อน โดยวิธีการสืบค้นทำได้ด้วยการสัมภาษณ์ ดูจากรูปถ่ายเก่า แต่ถ้าจะต้องซ่อมแซมหรือฉาบผนังใหม่อยู่แล้ว วิธีที่แน่นอนที่สุดคือการลอกผิวผนังไปจนถึงชั้นสีเดิม จากการลอกสีของอาคารคุ้มเจ้าฯ พบสีทั้งหมด 4 ชั้น สีชั้นที่ 1 เป็นชั้นนอกสุด คือสีเทาอ่อน และสีชั้นที่ 2 เป็นสีเทาแก่ ทั้งสองชั้นดังกล่าวเป็นสีสมัยใหม่ สามารถลอกออกหรือละลายด้วยน้ำยาเคมี สีชั้นที่ 3 คือสีเหลือง สีชั้นที่ 4 เป็นสีขาว ทั้งสองชั้นนี้เป็นสีฝุ่นโบราณที่ผสมเข้าไปผสมในเนื้อปูนฉาบเลย โดยสีเหลืองเป็นสีที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 7 ส่วนสีขาวเป็นสีดั้งเดิมที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ดังนั้นจึงได้ข้อสรุปว่าสีของอาคารคุ้มเจ้าฯ ที่จะบูรณะใหม่ควรเป็นสีขาว

- ควรรื้อผนังและพื้นห้องน้ำคอนกรีตเดิมที่ต่อเติมบนโครงสร้างไม้เอก เพื่อกลับไปสู่ความแท้ของคุ้มเดิม และเป็นการเผยความงามของพื้นไม้กับผนังไม้เดิม และลดภาระของโครงสร้างพื้นไม้เดิมที่ต้องแบกน้ำหนักพื้นและผนังคอนกรีตมานาน

ภาพที่ 13 ภาพแสดงรื้อผนังและพื้นห้องน้ำคอนกรีตเดิมที่ต่อเติมบนโครงสร้างไม้เอก (ภาพบนก่อนรื้อผนังและพื้น ภาพล่างหลังรื้อผนังและพื้น)

ภาพที่ 14 ภาพแสดงการขัดทำสีพื้นไม้

ภาพที่ 15 ภาพแสดงอุปกรณ์ประตูหน้าต่าง เช่น มือจับ กลอน บานพับ เดิม

ภาพที่ 16 ภาพแสดงเสริมความแข็งแรงให้กับกำแพงด้วยการติดแผ่น GFRP (ภาพซ้าย)
และ ภาพที่ 17 ภาพแสดงแนวร่องกรวดที่ป้องกันความชื้นให้กับกำแพงรั้วอิฐ (ภาพขวา)

• ส่วนที่เป็นงานไม้ ได้แก่ พื้น ผนัง ประตู หน้าต่าง ในการซ่อมแซมควรต้องใช้ไม้ชนิดเดียวกับของเดิม ในการอุดรูหรือรอยแตกจะใช้ไม้เลื่อยผสมกาวร้อนไปอุดแล้วขัดด้วยกระดาษทราย ในการรักษาเนื้อไม้ควรใช้น้ำยาชนิดที่มีพื้นฐานจากธรรมชาติ เป็นน้ำยาชนิดด้านที่ซึมเข้าไปรักษาเนื้อไม้ เมื่อทาแล้วช่วยยับยั้งความงามของสีและพื้นผิวของไม้เดิมให้ปรากฏชัดขึ้น ไม่ควรใช้น้ำยาชนิดที่เคลือบผิวเป็นฟิล์มแข็ง เพราะจะทำให้ไม้ไม่หายใจ และจะแตกหลุดร่อนได้

• อุปกรณ์ประตูหน้าต่าง เช่น มือจับ กลอน บานพับ ควรจะต้องหาอุปกรณ์เดิมจากบานเดิมที่มีอยู่ เพื่อที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการหาซื้อ หรือทำเลียนแบบ มาเปลี่ยนเพิ่มในส่วนที่ยังขาดอยู่

• ในการบูรณะกำแพงรั้วอิฐ ซึ่งเป็นผนังรับน้ำหนัก เมื่อเลาะผิวปูนเดิมออก ได้เสริมความแข็งแรงให้กับกำแพงด้วยการติดแผ่น GFRP หรือวัสดุเสริมแรงกลาสไฟเบอร์ สามารถทนแรงดึงสูง และช่วยเพิ่มอายุการใช้งานให้กับโครงสร้าง แล้วฉาบทับด้วยปูนหมักปูนดำผสมทราย บริเวณฐานกำแพงที่สัมผัสกับดินได้ทำร่องกรวดยาวตลอดแนวกำแพงเพื่อป้องกันความชื้นจากพื้นดินที่จะเข้ามาทำลายกำแพง

ภาพที่ 18 ภาพแสดงการเปิดไขว้
ผนังก่ออิฐและลวดลาย
ของบัวพื้นเดิม

ข้อคิดที่ได้จากการบูรณะอาคารคุ้มเจ้าฯ

• แบบการบูรณะอาคารไม่สามารถบอกรายละเอียดได้ทั้งหมด เนื่องจากการบูรณะเมื่อเริ่มรื้อบางส่วนของอาคารออกมาก็อาจจะเห็นปัญหา หรือเห็นความน่าสนใจที่คาดไม่ถึง การคุมงานและการติดตามหน้างานก่อสร้างจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น เราเห็นความน่าสนใจของชั้นสีฉวี เห็นลวดลายของบัวพื้นปรากฏ เห็นความงามของการก่อผนังอิฐ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทางเราได้เลือกที่จะเปิดไขว้ให้เห็นเพื่อเป็นความรู้

• การบูรณะอาคารถ้าเป็นไปได้ควรทำไปพร้อมกับการเดินระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง ซึ่งจะทำให้การซ่อมระบบสายไฟและอุปกรณ์ต่างๆ ทำได้ง่ายขึ้น

คำขอบคุณ

ข้อมูลที่คุณเขียนใช้เขียนในบทความนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากบทเรียนประสบการณ์ตรง ที่ได้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการตั้งแต่ออกแบบบูรณะ วางแผนการบูรณะ ทำแบบเพื่อการบูรณะ ไปจนถึงการก่อสร้างเพื่อการบูรณะอาคาร โดยแต่ละขั้นตอนได้ข้อมูลและคำปรึกษาจากบุคคลดังต่อไปนี้

• รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ ศรีสุวรรณ ผู้เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้ทำงานกับคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) และให้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์

• อาจารย์ทวีศักดิ์ เกียรติวัระศักดิ์ ผู้ร่วมออกแบบบูรณะกำแพงประวัติศาสตร์ และให้คำปรึกษาเรื่องประวัติศาสตร์ และการก่อสร้างบูรณะอาคาร

• รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะเดช อัครโพธิวงศ์ ผู้ช่วยคณบดี ทำข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของคุ้มเจ้าฯ จนออกเป็นหนังสือ “ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)” ให้ผู้เขียนได้ใช้ประโยชน์ในการบูรณะอาคาร

• อาจารย์จุลพร นันทพานิช ผู้เชี่ยวชาญด้านไม้และอาคารอนุรักษ์ ที่ให้ข้อมูลเรื่องไม้และเชิงช่าง

• คุณวาทัญญู เทพหัตถ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ที่ให้คำปรึกษาเรื่องเทคนิคการอนุรักษ์เชิงลึกในหลากหลายมิติ

• คุณสายกลาง จินดาสุ นักโบราณคดี สำนักศิลปากรพื้นที่ 7 ผู้สนับสนุนการขุดค้นและให้ข้อมูลการขุดค้นทางโบราณคดีภายในบริเวณคุ้มเจ้าฯ

• นางสาวบุปผรัตน์ ศรีลาภ ผู้ช่วยในการทำแบบเก็บข้อมูล ให้กับผู้เขียนในทุกขั้นตอน

สุดท้ายขอขอบคุณทางสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้เผยแพร่ข้อมูลชิ้นนี้ หวังว่าจะเป็นตัวอย่างหรือแนวทางเบื้องต้นให้กับผู้ที่สนใจ หรือผู้ที่กำลังจะบูรณะอาคารที่มีคุณค่าต่อไป

คุ้มเจ้ายอดเรือน เรือนสรไน

คุ้มเจ้ายอดเรือน

มรดกทางวัฒนธรรมเมืองลำพูน

เรื่อง: สืบพงศ์ จรรย์สืบศรี¹

1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สืบพงศ์ จรรย์สืบศรี คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

เมื่อกล่าวถึงเรือนพื้นถิ่นในล้านนา ผู้คนส่วนใหญ่มักนึกถึงเรือนกาแล เป็นที่รู้จักกันในความเป็นตัวแทนของเรือนพื้นถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์เรือนพื้นถิ่นล้านนา แท้จริงแล้วยังมีเรือนแบบอื่นๆอีก ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมทรงคุณค่าที่ควรเก็บรักษาให้ลูกหลานภายหน้าสืบไป รวมถึง เรือนสมัยกลาง หมายถึงเรือนที่มีพัฒนาการอยู่ระหว่างเรือนแบบโบราณที่เรียกว่าเรือนบะเก้งกับเรือนสมัยใหม่ ชาวบ้านจึงเรียกเรือนกลุ่มนี้ว่าเรือนสมัยกลาง พบอยู่ทั่วไป ต่างถิ่นก็ต่างแบบ ความนิยมในการเลือกปลูกเรือนรูปแบบต่างๆ ในแต่ละท้องถิ่นนั้นมาจากหลายปัจจัย ทั้งการสืบทอดในกลุ่ม เทคนิคของสล่า(ช่าง) วัสดุ ก่อสร้าง ดินฟ้าอากาศ คติความเชื่อ รสนิยม และการทำตามกันในสังคม เมื่อล้านนารับวัฒนธรรมการปลูกเรือนจากภาคกลางตั้งแต่ช่วงรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา มีการปรับเปลี่ยนทั้งผังพื้นและรูปแบบเรือน ประดับประดามากขึ้นตามแบบเรือนในกรุงเทพฯ ที่ได้รับอิทธิพลจากเรือนพื้นถิ่นอังกฤษในยุควิคตอเรียที่เรียกว่า เรือนขนมปังขิง ด้วยการใช้ไม้ฉลุลายประดับตกแต่งให้กับเรือนตามจุดต่างๆ เช่น ที่ช่องลม เเชิงชาย หน้าจั่ว ฯลฯ

เรือนสมัยกลางที่นิยมสร้างกันในจังหวัดลำพูน ลักษณะเป็นเรือนไม้(เรือนตึกก็มีบ้าง) หลังคาทรงจั่ว และทรงปั้นหยา แต่ที่พบมากคือทรงจั่วผสมปั้นหยา (มนิลา) และมีลักษณะเด่นคือ มีไม้ประดับหลังคาที่เรียกว่า “สรไน” จนเป็นที่มาของชื่อเรียกเรือนแบบนี้ว่า สรไนนี้จะติดประดับอยู่ที่ยอดจั่ว และที่มุมเชิงชายของหลังคาปั้นหยาหรือมนิลา บางหลังก็ใช้ไม้ฉลุลายแบบล้านนาประกอบเข้าด้วยกันกับไม้สรไนที่ยอดจั่วคล้ายเรือนขนมปังขิง แต่ไม่ได้ประดับไม้ฉลุลายจนทั่วเรือนเหมือนเรือนขนมปังขิง ส่วนใหญ่จะประดับที่ยอดจั่วและตกแต่งด้านหน้าหรือซุ้มบันไดเท่านั้น ไม้สรไนนี้ทำด้วยไม้ขนาด 4”x4” ยาวประมาณ 90 ซม. แล้วแต่นาคนาเรือน กลึงเป็นรูปแบบคล้ายน้ำตัน อาจารย์บุญมี ไชยยันต์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ได้อธิบายความหมายของไม้สรไนว่าเป็นรูปน้ำตัน(คนโท) เหมือนกับเจ้าของบ้านจะได้อยู่สุขสบาย เหมือนมีน้ำอยู่ตลอดเวลา และแม้จะดับขันธไปแล้วก็จะไปสู่สวรรค์ขึ้นฟ้า

ที่มาของคำเรียกว่าสรไนนี้ ดร.เพ็ญสุภา สุขคตะ ใจอินทร์ อธิบายว่า สันนิษฐานได้ 2 นัย นัยแรก สถาปนิกล้านนาบางท่านเห็นว่า น่าจะมาจากคำว่า “เจียรไน”

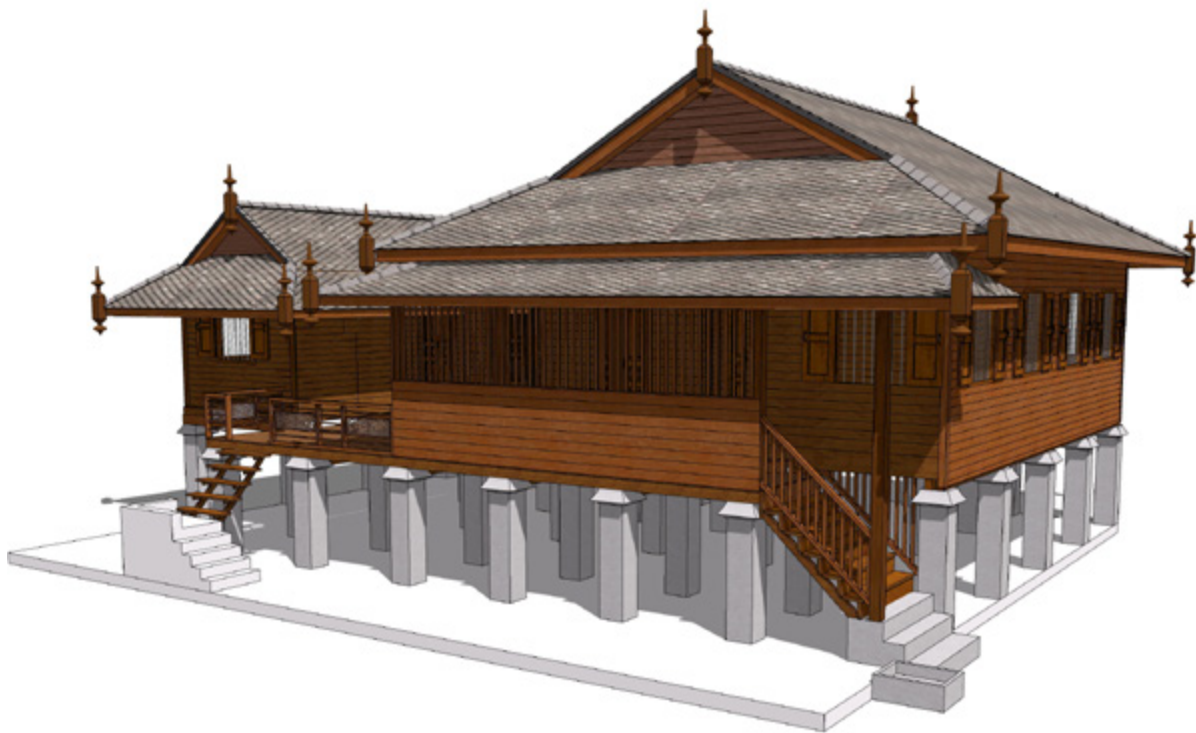
เพราะรูปทรงที่มีเหลี่ยมมีมุมคล้ายการเจียรไนอัญมณี คำกล่าวนี้น่าสอดคล้องกับอู๋ยงค์ บุญสุทธิ สล้าบ้านโฮ่งวัย 93 ปี กล่าวถึงเหตุที่เรียกไม้ประดับยอดจั่วนี้ว่าไม้ **จาร์ไน** และยังคงกล่าวถึงเหตุที่ติดไม้สรไนนี้ที่ยอดจั่วว่า เพราะอยากทำให้หลังคาเรือนสวยแบบหลังคาวิหารที่มีช่อฟ้า หางหงส์ แต่ติดที่ทำช่อฟ้าหางหงส์ไม่ได้ จึงทำเป็นรูปอื่นให้ต่างจากช่อฟ้าและหางหงส์ อีกนัยหนึ่งคือความเห็นจากปราชญ์ล้านนาหลายท่านที่เชื่อว่าคำว่าสรไน นี้ มาจากคำว่า “สุระหนี” ในภาษาชาว หมายถึงเครื่องดนตรีประเภทปี่สรไน หรือปี่โฉม เพราะพบคำนี้ในศิลาจารึกวัดพระยืน ที่กล่าวถึงพญาภิเษกนาถเตรียมสมโภชรับพระสุมนเถระจากสุโขทัย ช่างพื้นบ้านได้นำคำเรียกปี่สรไนไปเรียกองค์ประกอบหลังคาที่มีส่วนปลายถูกกลึงเป็นเม็ดน้ำค้างคล้ายปากปี่

รูปแบบค้ำจายอดเรือนหลังนี้ มีลักษณะเป็นแบบที่เรียกกันว่า เรือนสรไน และมีลักษณะเฉพาะบางประการที่เป็นเอกลักษณ์ต่างจากเรือนสรไนในเมืองลำพูนและเมืองอื่นๆ ทั่วไป

ความเป็นมาของค้ำจายอดเรือน

เจ้าจักรคำขจรศักดิ์ เจ้าหลวงนครลำพูนองค์ที่ 10(องค์สุดท้าย) ได้สร้างเรือนพักอาศัย เรือนครัว และหลอมข้าว(ยุ้งข้าว) บนที่ดินขนาด 530 ตารางวา ที่ถนนรถแก้วในตัวเมืองลำพูน ไม่ห่างจากคุ้มหลวงมากนัก ประทานให้แก่เจ้ายอดเรือน ชายาของท่าน สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2470 ในขณะนั้น เจ้ายอดเรือนยังอาศัยอยู่ที่คุ้มหลวงร่วมกับเจ้าจักรคำขจรศักดิ์ คุ้มหลังนี้จึงให้ผู้พิพากษาจังหวัดลำพูนเช่าอยู่ จนถึง พ.ศ. 2486 สิ้นเจ้าจักรคำขจรศักดิ์ เจ้ายอดเรือนจึงย้ายออกจากคุ้มหลวงมาอาศัยที่คุ้มหลังนี้ และนำหลานสาว 7 คน ซึ่งเป็นบุตรของเจ้าอินทนนท์ ณ ลำพูน ผู้เป็นน้องชาย มาพักอาศัยร่วมกัน จนถึงแก่กรรม เมื่อ พ.ศ.2506 รวมเวลาที่เจ้ายอดเรือนพำนักอยู่ที่คุ้มหลังนี้ เป็นเวลา 20 ปี

ปัจจุบัน คุ้มเจ้ายอดเรือนตกทอดเป็นกรรมสิทธิ์ของนางกาญจนา มหาแสน หลานสาว และลูกๆ ได้รับารอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี และร่วมกับเทศบาลเมืองลำพูนจัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน เปิดให้ผู้สนใจและนักท่องเที่ยวเข้าชม

เรือนใหญ่ด้านหน้าและเรือนรองด้านหลังเชื่อมกันด้วยนอกชาน

พื้นที่ซานบันได ก่อนเข้าสู่ห้องรับแขก และห้องรับแขก (ขวา)

โถงกลาง เป็นส่วนเชื่อมต่อห้องต่างๆ และใช้เป็นห้องนั่งเล่นและห้องอาหารไปด้วย (บน) และห้องฝั่งตะวันออก ปัจจุบันใช้เป็นห้องบรรพบุรุษ แสดงรูปภาพและผังวงศ์ตระกูล (ล่าง)

ห้องนอนเจ้ายอดเรือน
อยู่ด้านหน้าเรือนฝั่งตะวันตก (บน)
และนอกชาน เชื่อมเรือนใหญ่กับเรือนรอง (ล่าง)

รูปแบบเรือนและองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

คุ้มเจ้ายอดเรือน รูปแบบเรือนเป็นแบบ “เรือนสรโน” ชั้นเดียวใต้ถุนสูง ใต้ถุนเปิดโล่งโปร่ง ไม่ตีฝา ตัวเรือนเป็นไม้ มีเรือนใหญ่และเรือนรอง เชื่อมกันด้วยนอกชาน (ชานโล่งไม่มีหลังคา) เรือนใหญ่มี 5 ห้อง เรือนรองมี 3 ห้อง บริเวณนอกชานมีเรือนเล็กเป็นห้องน้ำส้วม

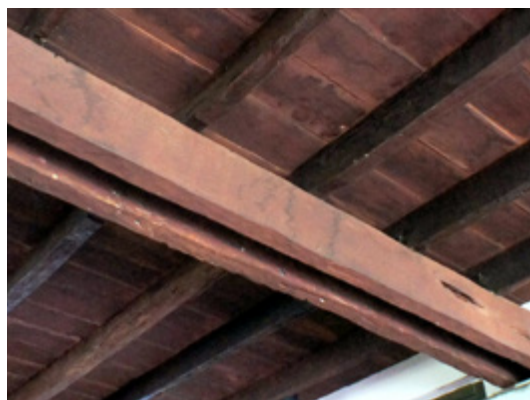
บันไดหลักของเรือนอยู่ด้านหน้าฝั่งตะวันตกของเรือนใหญ่ หันหน้าสู่ถนนรถเก๋งด้านทิศใต้ จากบันไดหลักนี้ขึ้นไปเป็นชานบันได ยาวไปเชื่อมนอกชานด้าน

หลังเรือน บริเวณนี้เป็นทางเข้าเรือนบริเวณห้องรับแขก บันไดรองอยู่ด้านหลังฝั่งตะวันตกของเรือน เป็นทางลงจากบริเวณนอกชานไปเรือนครัวที่สร้างเป็นเรือนโดดชั้นเดียวขนาดเล็ก แยกจากตัวเรือน

ตัวเรือนถูกวางให้หันหน้าด้านทิศใต้สู่ถนนรถเก๋ง ถอยร่นตัวเรือนเข้าไปเพื่อเว้นที่ว่างด้านหน้าเป็นช่วงหรือลานกว้าง ปลูกต้นไม้มงคล ไม้ผล และไม้ดอก โดยเฉพาะดอกมะลิ ที่หลานสาวมีหน้าที่เก็บไปลอยน้ำวางไว้ที่โต๊ะหัวเตียงของเจ้ายอดเรือนทุกวัน

โครงสร้างพื้นค้ำเจ้ายอดเรือน
ใช้ไม้แปรรูปแบบโบราณ

ค้ำเจ้ายอดเรือน เรือนไม้อายุกว่า 90 ปี มรดกทางวัฒนธรรมเมืองลำพูน และลำานนา เป็นสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นประเภทเรือนพักอาศัยตามแบบประเพณีลำานนาที่รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอื่นมาผสมผสาน ที่ยังรักษาตัวเรือนและองค์ประกอบเรือนให้คงคุณค่าไว้ได้ มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ควรค่าแก่การเก็บรักษาไว้เพื่อให้ลูกหลานภายหน้าได้มาเยี่ยมชมและศึกษาหาความรู้ ได้รู้และเข้าใจว่าประเพณีการปลูกสร้างเรือนของบรรพบุรุษนั้นเป็นอย่างไร หลายประการ เช่น

รูปแบบเรือนยกพื้น ใต้ถุนสูง ประเพณีการสร้างเรือนไม้ชั้นเดียว แต่ยกพื้นลอยสูง ปลออยให้ใต้ถุนโล่งให้ลมพัดผ่าน เป็นเอกลักษณ์ร่วมของเรือนพื้นถิ่นส่วน

ใหญ่ในภูมิภาคนี้ เรือนยกพื้นสูงใต้ถุนสูงแบบค้ำเจ้ายอดเรือนหลังนี้ จึงเป็นเอกลักษณ์ที่หลงเหลือให้เห็นน้อยลง เพราะบ้านเรือนปัจจุบัน ทั้งเรือนไม้และเรือนปูน ไม่นิยมทำกันแล้ว

การแปรรูปไม้ การแปรรูปไม้ซุงเป็นไม้ท่อนขนาดต่างๆ เพื่อใช้ในการก่อสร้างนั้น ปัจจุบันใช้เครื่องจักรในโรงเลื่อย ก่อนนั้นใช้เลื่อยมือ และใช้กบไสไม้ปรับให้ผิวเรียบสวย แต่ก่อนที่มีเลื่อยและกบให้ใช้นั้น การแปรรูปใช้ขวานตากจนเป็นรูปร่างและขนาดตามต้องการผิวจึงไม่ราบเรียบสวยงามเหมือนไม้แปรรูปยุคหลัง ไม้บางส่วนที่ใช้ก่อสร้างค้ำเจ้ายอดเรือน เป็นไม้ที่แปรรูปแบบโบราณที่ไม่ใช้เลื่อยและกบ จึงเป็นเอกลักษณ์การปลูกเรือนที่หาได้ยาก

บ้านไคคุ้มเจ้ายอดเรือ

ประเพณีการทำ**บันได**ของเรือนพื้นถิ่นล้านนานั้น จะทำบันไดไวนอกเรือน มองเห็นได้จากภายนอก ต่างจากเรือนสมัยใหม่ที่ทำบันไดไว้ภายในเรือน บันไดของเรือนพื้นถิ่นล้านนาจะอยู่ในร่มใต้ชายคาหรือทำเป็นซุ้มหลังคาคลุมบันไดไว้ ไม่ให้โดนฝนโดนแดด และมักจะมี **เสาแหล่หมา** คือเสายาวตั้งอยู่ต้นบันไดขึ้นไปรับหลังคาที่คลุมบันได และมี**แอ่งน้ำหรือรางน้ำ** ให้ล้างเท้าก่อนขึ้นเรือน

นอกจากนี้ แอ่งต้นบันได มักปลูก**ไม้ดอกไม้ประดับ** ให้ความสวยงามและยังมีไว้เพื่อใช้บูชาพระหรือใส่สวดดอกไปวัด เช่น โกสน ดอกไม้สีขาว ฯลฯ และมักจะมีบันไดทางลงด้านหลังเรือน เพื่อลงไปยังเรือนครัวไฟ และพื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว และไม้ผลต่างๆ ด้วย

คุ้มเจ้ายอดเรือน แม้จะได้รับอิทธิพลจากเรือนตะวันตกที่แพร่หลายมานิยมทำกันในภูมิภาคนี้ แต่บันไดยังคงเป็นแบบประเพณีล้านนา ไม่ย้ายเข้าไปภายในเรือนเหมือนเรือนทางตะวันตก

เสาก่ออิฐรับตัวเรือน

เสาของเรือนพื้นถิ่นล้านนา ส่วนใหญ่จะใช้**เสาไม้** อาจเป็นเสากลมหรือเสาเหลี่ยมที่ตากแห้งจากซุง ยาวต่อเนื่องตั้งแต่ดินจนถึงระดับหลังคา รับซื้อรับแปหัวเสา ต่อมาเมื่อมีปูนซีเมนต์กับเหล็กเส้นขนส่งทางรถไฟมาใช้ จึงเริ่มมีการใช้เสาส่วนล่าง จากดินจนถึงระดับพื้นเรือนเป็นเสาคอนกรีตเสริมเหล็ก เรียกว่า “**เสาเสตาย**” เพราะทนความชื้นจากดินได้ดีกว่าไม้ แต่ก่อนถึงยุคเสาคอนกรีตเสริมเหล็กนั้น เรือนบางหลังในบางพื้นที่มีการใช้**เสาก่ออิฐ** ไม่มีเหล็กเสริมสำหรับช่วงล่างตั้งแต่ดินแทนเสาไม้ ซึ่งมีใช้ทั้งเรือน กุฏิพระ และโบสถ์วิหาร แต่พบ

ไม้สรไน(บุรณะใหม่) ไม้สรไนของเก่า และกระเบื้องมุงหลังคา

น้อยกว่าการใช้เสาไม้มาก เสาก่ออิฐยุคนี้ไม่มีเหล็กเสริม จึงต้องมีขนาดใหญ่ คู่มเจ้ายอตเรือนหลังนี้ก็ใช้เสาก่ออิฐรับตัวเรือน โดยตัวเรือนจะวางอยู่บนหัวเสาก่ออิฐนี้โดยมีแป้นแผ่นไม้รับพร้อมทั้งแขวง(คาน) และตง โดยไม่มีอะไรยึดไว้ สามารถยกเรือนขึ้นได้ทั้งหลัง และที่แตกต่างจากเรือนอื่นคือการใช้เสาแบบมีบัวหัวเสากับเสาแฉกนอก ซึ่งการใช้เสาเรือนแบบมีบัวหัวเสานี้ นางราศี ไชยยันต์ บุตรีเจ้าอินทนนท์ ณ ลำพูน กล่าวว่าเป็นธรรมเนียมที่จะใช้แต่กับเรือนเจ้านาย เรือนของคนทั่วไปจะไม่ทำกัน

รูปแบบหลังคาของคุ้มเจ้ายอตเรือน เรียกว่า ทรงจั่ว ผสมปั้นหยา หรือ ทรงมนิลา มุงด้วยกระเบื้องคอนกรีตหางมน แผ่นเรียบ ประดับด้วยไม้สรไนที่ยอดจั่วและมุมเชิงชาย ทั้งเรือนใหญ่และเรือนรอง ใช้รูปแบบเดียวกันทั้งหลัง แต่ขนาดไม่เท่ากันตามสัดส่วนของเรือน หลังคาทรงนี้ได้เป็นแบบประเพณีดั้งเดิมของล้านนา แต่ได้

เผยแพร่เข้ามาใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นเวลานานแล้ว เป็นรูปทรงหลังคาที่แม้จะทำโครงสร้างและการมุงยุ่งยากกว่าทรงจั่วและปั้นหยา แต่เป็นการรวมเอาข้อดีของหลังคาทั้งสองรูปทรงเข้าด้วยกัน คือมีชายคากันแดดกันฝนได้รอบด้านแบบทรงปั้นหยา และสามารถทำช่องระบายลมร้อนใต้หลังคาออกได้แบบทรงจั่ว จึงได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย

หลังคาส่วนที่คลุมบันไดและคลุมยาวต่อเนื่องบริเวณชานบันไดจนถึงนอกชานด้านหลังเรือนใหญ่ เรียกว่า **หลังคาสตูป** เป็นแบบที่พบทำกันมากในจังหวัดลำพูน ไม่ค่อยพบในเขตจังหวัดอื่น แต่พบว่านิยมกันมากที่เมืองยอง ในรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ ซึ่งทำไว้คลุมบันไดทางขึ้นเรือนเช่นกัน ส่วนหลังคาคลุมเรือนใหญ่ที่เมืองยองนั้น พบทั้งแบบจั่วผสม(มนิลา) และปั้นหยา แต่การประดับยอดจั่วไม่ทำเป็นแบบไม้สรไน

ไม้เบ่งฝาที่สุมของเรือน และการเข้าไม้ต่อไม้

เรือนไม้ที่เอาตีนเสาฝังดินแล้วปล่อยเสายาวขึ้นไปถึงหลังคา ทำให้โครงเรือนแข็งแรงรูป ไม้โย่งง่าย เพราะเสาแต่ละต้นมีจุดยึดโย่งไว้ 3 ช่วง คือ จุดตีนเสาที่ฝังดิน ช่วงพื้น และช่วงข้อแป แต่ค้ำจายอดเรือนหลังนี้มีจุดยึดโย่งเพียง 2 ช่วง คือ ช่วงพื้นและช่วงข้อแป เพราะใช้เสาไม้ช่วงตัวเรือนวางบนหัวเสาก่ออิฐช่วงใต้ถุน จึงมีองค์ประกอบพิเศษขึ้นมากันเรือนเซหรือโย้ เรียกว่า

ไม้เบ่งฝา เป็นระบบค้ำยัน หรือ bracing โดยใช้ไม้ตีทแยงเป็นรูปกากบาทยึดโย่งเสาคู่สุดท้ายของทั้งสี่มุมของเรือน ทั้งเรือนใหญ่และเรือนรอง

นอกจากนี้ โครงสร้างไม้ของเรือนหลังนี้ยังมีระบบการเข้าไม้ ต่อไม้แบบโบราณ จำนวนมากหลายจุด เป็นภูมิปัญญาเชิงช่างพื้นเมืองเมื่อเกือบร้อยปีที่แล้วที่ปรากฏให้เห็นแบบยังใช้งานอยู่

คุณค่าของคุ้มเจ้ายอดเรือน

คุณค่าด้านอายุ เรือนสรโนหลังนี้จะมีอายุครบหนึ่งร้อยปีใน พ.ศ.2570 นี้ นับเป็นอาคารไม้ที่เก่าแก่ที่สุดหลังหนึ่งของเมืองลำพูนที่ยังหลงเหลืออยู่ในสภาพดีมาก จึงมีคุณค่าด้านอายุเป็นประการหนึ่ง

คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ เรือนนี้เป็นคุ้ม สร้างขึ้นโดยเจ้าผู้ครองนครลำพูน มอบให้แก่ผู้เป็นชายา จึงมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์เมืองลำพูน จึงมีคุณค่าด้านประวัติศาสตร์อีกประการหนึ่ง

คุณค่าด้านศิลปะการก่อสร้าง รูปแบบเรือนเป็นสถาปัตยกรรมแบบประเพณีประเภทหนึ่ง คือ เป็นเรือนสมัยกลาง แบบเรือนสรโน นอกจากนี้ ยังมีองค์ประกอบเรือนที่น่าสนใจ ได้แก่ การใช้เสาที่มีบัวหัวเสาตามธรรมเนียมเรื่องฐานานุกาถ์ มีโครงสร้างแบบดั้งเดิม เช่น ระบบการเข้าไม้ต่อไม้แบบช่างท้องถิ่นดั้งเดิมที่ไม่ทำกันแล้วในปัจจุบัน ระบบการแปรรูปไม้แบบดั้งเดิมที่ไม่ใช้เลื่อยใช้ขวานไสไม้ ระบบการป้องกันเรือนโย้เซด้วยไม้เบ้งผา ฯลฯ จึงมีคุณค่าด้านศิลปะการก่อสร้างอีกประการหนึ่ง

คุณค่าด้านการท่องเที่ยว เมืองเก่าลำพูนได้รับการประกาศเป็นเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี มีการส่งเสริมการอนุรักษ์เมืองและโบราณสถาน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หลายปีที่ผ่านมา จังหวัดลำพูน เทศบาลเมืองลำพูน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองเก่าลำพูน คุ้มเจ้ายอดเรือนนั้น ได้ร่วมกับเทศบาลเมืองลำพูนจัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน จึงช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองเก่าลำพูน จึงมีคุณค่าด้านการท่องเที่ยวอีกประการหนึ่ง

คุณค่าด้านการศึกษา ในการศึกษาของเยาวชนคนรุ่นหลัง ในหลายระดับชั้น การได้เยี่ยมชมโบราณสถาน

เป็นการเรียนนอกห้องเรียนที่ดี ทั้งในแง่ขององค์ความรู้ และในแง่ของการกระตุ้นสำนึกรักหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ ส่งเสริมให้เกิดการความต้องการอนุรักษ์ของเก่าในหมู่คนรุ่นใหม่ การที่คุ้มเจ้ายอดเรือนได้รับการจัดการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนให้นักเรียนนักศึกษา ผู้ที่รัก และสนใจของโบราณเข้าชม และศึกษาแบบสัมผัสของจริงในสถานที่จริง จึงมีคุณค่าด้านการศึกษาอีกประการหนึ่ง

คุณค่าด้านอนุรักษ์เมืองเก่า การสร้างการรับรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่เมืองเก่าเป็นหลักการสำคัญอันหนึ่งในการอนุรักษ์เมืองเก่า โดยการจัดกิจกรรมของกลุ่มประชาชนทั่วไปและเยาวชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก คุ้มเจ้ายอดเรือนเปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน มีส่วนสนับสนุนกิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ทั้งใช้พื้นที่จัดกิจกรรม ทั้งเป็นแบบอย่างในสำนึกการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ทั้งใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในคุ้มเป็นองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรม จึงมีคุณค่าด้านการอนุรักษ์ย่านเมืองเก่าอีกประการหนึ่ง

คุณค่าด้านความภาคภูมิใจของพลเมืองและทุนทางสังคม ความเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน และมีมรดกทางวัฒนธรรมหลงเหลือเพียงพอให้เกิดบรรยากาศเมืองเก่า การตื่นตัวในการอนุรักษ์เมืองเก่าในปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพลเมืองมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เมืองเก่าลำพูนได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้สร้างความภาคภูมิใจให้กับพลเมือง เป็นทุนทางสังคมที่ดียิ่งในการขับเคลื่อนการอนุรักษ์เมืองเก่า คุ้มเจ้ายอดเรือนเป็นองค์ประกอบของเมืองเก่าทั้งในแง่ประวัติศาสตร์และแง่องค์ประกอบของเมือง จึงมีคุณค่าด้านความภาคภูมิใจของพลเมืองและทุนทางสังคมอีกประการหนึ่ง

ครอบครัว CPAC

หัวใจผูกพัน

ผศ.วิลาวัณย์ เกวตเศรณี

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(2553 - 2565)

12 ปีที่ผ่านมา กับงานบริหารในฐานะหัวหน้าส่วนงาน สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อมองย้อนกลับไป จำได้ว่าเมื่อมาเริ่มก็ไม่ง่ายและสับสนนัก ด้วยข้อจำกัดของจำนวนบุคลากร และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เดิมสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมีพันธกิจหลักในด้านทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ในยุคก่อนนั้นงานวิชาการที่โดดเด่น จะเป็นด้านอักษรธรรมล้านนา สรรพความรู้ล้านนา ด้านประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ รวมทั้งงานบริการชุมชน และยังเป็นจุดเริ่มต้นของการรวบรวมเรือนโบราณล้านนา จำนวนหลายเรือนมาตั้งแต่ปี 2536 อีกด้วย

ผู้อำนวยการ รศ.พงศ์เดช ไชยคุตร
และอาจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี

อธิการบดีศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์
และอธิการบดี ศาสตราจารย์คลินิก นพ. นิเวศน์ นันทจิต
และทีมผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมื่อวันทำพิธีทำบุญอาคารสำนักงานสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
(5กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557)

แรกเริ่มผู้เขียนได้เข้ามาบริหารงานที่สำนักฯ เมื่อวันที่1เดือนพฤษภาคมปี 2546 ให้มารับตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ด้านกิจการพิเศษและวิเทศสัมพันธ์ ในสมัยการบริหารงานของผู้อำนวยการ รศ.พงศ์เดช ไชยคุตร (ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พงศ์เดช ไชยคุตร-ตำแหน่งปัจจุบัน) จนจบวาระในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2549 สมัยนั้นส่วนงานสำนักฯเป็นส่วนงานที่หัวหน้าส่วนงานได้รับการคัดเลือกโดยกระบวนการสรรหาจากคณะกรรมการ นอกจากนั้นยังเป็นส่วนงานที่มีรองผู้อำนวยการได้ถึงสามตำแหน่ง ในด้านบริหาร ด้านวิชาการ และด้านกิจการพิเศษและวิเทศสัมพันธ์ ในช่วงที่ได้มาเป็นรองผู้อำนวยการครั้งนั้น ทำให้มีโอกาสรู้จักสภาพแวดล้อมของส่วนงาน รวมทั้งบุคลากรเป็นพื้นฐานไว้พอสมควร

มาจนกระทั่งในเดือนตุลาคม ปี2553 สมัยท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ ท่านได้ทาบทามขอให้มาช่วยงานมหาวิทยาลัยในการรับเป็นผู้อำนวยการสำนักฯ ซึ่งทราบว่าในยุคนั้น มหาวิทยาลัยได้ปรับนโยบายให้สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นหนึ่งในส่วนงานอื่นที่มีจำนวนหลักสำนักด้วยกัน และ

การสรรหาหัวหน้าส่วนงาน จะได้รับการสรรหาโดยอธิการบดีเป็นผู้เสนอชื่อให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้าส่วนงาน ไม่ต้องมีกระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเช่นที่ผ่านมา อีกทั้งสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมนี้ ได้ถูกจัดให้เป็นส่วนงานขนาดเล็กมี รองผู้อำนวยการ ที่หัวหน้าส่วนงานสามารถเลือกเสนอขอให้มาช่วยได้จำนวนหนึ่งคนเท่านั้น วันนั้นจำได้ดีว่า ท่านอธิการฯพงษ์ศักดิ์ เอ่ยแนะนำขึ้นว่า “การจะทาบทามใครให้มาเป็นผู้ช่วยบริหารงาน ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการนั้น ขอให้พิจารณาให้ดีนะคะ เราต้องมั่นใจและคิดให้ละเอียดรอบคอบว่าจะสามารถทำงานด้วยกันได้ และมีมิตรไมตรีที่ดีต่อกันจริง ไม่ใช่ว่าทำงานกันต่อไปไม่ได้แล้วจะไม่เอาเขาหรือเขาไม่อยากจะทำงานให้ภายหลังจะทำได้ยากและลำบากใจกันนะ...” เมื่อได้ฟังก็รีบขบคิดนี้มาไตร่ตรองและจึงตัดสินใจทาบทามอาจารย์เปิ้ล (รศ.มาณพ มานะแซม ตำแหน่งปัจจุบัน) ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานในสาขาและภาคเดียวกันของคณะจิตรศิลป์ ที่สนิทสนมและทำงานด้วยกันมานาน และที่สำคัญอาจารย์เปิ้ลเป็นชาวยอง ล้านนาแต่กำเนิด ซึ่งมาช่วย

งานเรื่องล้านนาได้เป็นอย่างดี แถมมีบุคลิกและอารมณ์สดใส ใจสุข ตลอดเวลา อาจารย์เป็ลรับคำมาช่วยงานในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ และเป็นผู้ที่ทำให้มีบรรยากาศดี ๆ ในการบริหารงาน ร่วมสนุกสนานกับบุคลากรทุกผู้ทุกคนด้วยกันมาจนครบวาระบริหารงานพร้อมกัน ยิ่งทำงานกันหลายปีมากขึ้น เราก็ยิ่งเข้าใจกันผูกพันกัน มองอะไรคิดอะไรก็เข้าใจไปทิศทางเดียวกัน ปรัชญาและให้กำลังใจกันได้เสมอ อยากจะขอบคุณอาจารย์มาณพที่ได้มาช่วยและไม่ทิ้งกัน

วารสารร่มพยอม ฉบับพิเศษปีที่ 24 นี้เป็นปีที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ครบรอบ 30 ปีวันคล้ายสถาปนาในเดือนกรกฎาคม กองบรรณาธิการให้ผู้บริหารและบุคลากรเขียนบันทึกการทำงานของแต่ละคนมารวบรวมไว้ด้วยกัน ผู้เขียนจึงได้โอกาสที่จะเขียนเรื่องราวความรู้สึก ความทรงจำในช่วงอดีตที่ผ่านมา 12 ปี ว่าได้ดำเนินการและทำอะไรบ้าง มาบันทึกไว้ในบทความ “ครอบครัว CPAC”

CPAC

ตัวย่อชื่อส่วนงาน **Center for the Promotion of Arts and Culture** เป็นที่มาของคำนิยามสำนักฯแต่เริ่มแรกก็ได้เข้ามาทำงานและคิดนิยามไว้ว่า **C-Creative** คิดงานสร้างสรรค์ **P-Passion** ทำด้วยความชื่นชอบ **A-Affection** รักในงานที่ ทำ และ **C-Classic** ดำรงตนเป็นแบบฉบับ นานปีมาพวกเรา ก็ได้นำมาเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตนตาม จนค่อยกลายมาเป็นวัฒนธรรมองค์กร ตั้งอยู่ในจิตวิญญาณของพวกเรา ชาวสำนักฯ เรื่อยมา

การเริ่มต้นวาระบริหาร ตำแหน่งผู้อำนวยการ เริ่มเมื่อเดือนพฤศจิกายนตั้งแต่ปี 2553-2555 ช่วง 2 ปีทำวาระการบริหารของท่านอธิการบดีพงษ์ศักดิ์ (ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ อธิการบดีคนที่ 14) ได้มอบนโยบายให้ว่า ขอให้ทำ พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนาแห่งนี้ เป็นพิพิธภัณฑสถานมีชีวิต มีกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม ช่วงนั้นจำได้ว่า พื้นที่ในความดูแล เป็นบริเวณที่มีเรือนหลายหลังตั้งอยู่ในพื้นที่สีเขียวท่ามกลางต้นไม้ใหญ่อายุหลายปีเก่าแก่น่าเกรงขาม กิ่งก้านปกคลุมเรื้อยยาว แข่งกันยึดใบรับแสงระกระระ สภาพเรือนมีปลวกขึ้นด้วยขาดตอนการซ่อมบำรุง บางเรือนถูกปรับปรุงใช้สอยเป็นอื่นระยะแรกนี้จึงเป็นการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาเรือน ปรับปรุงกายภาพและสิ่งแวดล้อมให้เข้าที่เข้าทาง จำเป็นต้องคิดหางบประมาณจากทั้งภายใน ภายนอกมาช่วยสนับสนุนเพื่อนำพาให้พื้นที่นี้ พัฒนาเป็นพิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนาที่มีชีวิตชีวา สามารถดำเนินกิจกรรมวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ความร่วมมือของเครือข่ายศิลปวัฒนธรรม ทั้งกับชุมชนสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ ตลอดจนนานาชาติ ให้ได้สมตามที่ตั้งปณิธานไว้ว่า สำนักฯ “ประสงค์ที่จะเป็นศูนย์กลางที่มีชีวิตชีวาของกิจกรรมทางด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ และตามวิสัยทัศน์ในปี 2561-2565 ที่จะได้เห็น พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา กลางแจ้ง เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมล้านนา เพื่อสังคมที่สร้างสรรค์และยั่งยืน

ในส่วนของอาคารสำนักงาน เมื่อตอนเข้ามาทำงาน บุคลากรยังคงทำงานอยู่กันอาคารเรือนอาณานิคม

ศิริเปศล (เรือนลุงคิว หรือภายหลัง เรียก เรือนป่าคิว) ตามการให้สัมภาษณ์ของคุณมาลินี ลูกสาวคนสุดท้องของนายศิริเปศล ได้เล่าว่า ลูกหลานจะเรียก ป่าคิว) ที่ใช้เป็นอาคารสำนักงาน มาตั้งแต่ครั้งเป็นสถาบันวิจัยสังคม มาภายหลังนี้ด้วยนโยบายของอธิการฯพงษ์ศักดิ์ (ศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์) ท่านประสงค์ที่จะให้เก็บอนุรักษ์เรือนล้านนา ทรงอาณานิคม หลังนี้ให้เป็นหนึ่งในเรือนอนุรักษ์ทรงสถาปัตยกรรมยุคโคโลเนียลในล้านนาไว้ในพิพิธภัณฑสถานอีกหลังหนึ่ง ดังนั้นเมื่อเริ่มเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ จึงได้เสนอโครงการขออนุมัติการจัดสรรงบประมาณรายได้มหาวิทยาลัย เพื่อสร้างอาคารสำนักงานใหม่ด้วยงบประมาณวงเงิน 10 ล้านบาท มาทดแทนเป็นอาคารทำการ และจะได้คืนอาคารเรือนทรงอาณานิคมศิริเปศลให้เป็นหนึ่งในอาคารอนุรักษ์ของพิพิธภัณฑฯ มีพิธีวางศิลาฤกษ์เพื่อก่อสร้างในเดือนตุลาคม ปี 2555 ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จใน 2 ปี และจัดพิธีทำบุญขึ้นเรือนใหม่ (อาคารสำนักงาน) ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2557 ทำให้การจัดสรรพื้นที่การปฏิบัติงาน มีขอบเขต สำหรับอาคารสำนักงานเหมาะสมกับการใช้สอยเป็นสำนักงานแต่นั้นมาจนถึงทุกวันนี้

ปี 2555 เพื่อเป็นการแสดงความรำลึกถึง อาจารย์เครือมาศ วุฒิการณต์ อดีตรองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมฯ (2537-2544) ได้ดำเนินการนำเงินจากกองทุนเครือมาศ ที่ญาติพี่น้องและเพื่อนๆของอาจารย์เครือมาศร่วมกันทำบุญให้อาจารย์เครือมาศ และรวบรวมเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถจัดสร้าง ศาลาวัฒนธรรม ให้มีพื้นที่ในร่มจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนและผู้มาชมเรือนได้ใช้สอยและนั่งพักในช่วงฤดูฝน

เมื่อ 10 พฤศจิกายน (2555-2559) วาระอธิการบดีที่ 15 ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต ท่านได้แต่งตั้งหัวหน้าส่วนงานชุดเดิม ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในวาระของท่าน ดำเนินงานตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะที่ 11 (2555-2559) และแผนกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 (การทํานุบํารุงศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ การมุ่งส่งเสริมอัตลักษณ์ล้านนา) มีนโยบายในการให้จัดตั้งโครงการล้านนาศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการดำเนินงานโครงการล้านนาศึกษา อนุมัติงบประมาณในการดำเนินงานล้านนาศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บรรจุในแผนการดำเนินงาน 4 ปี ตั้งแต่ปี 2556-2559 และมอบหมายให้สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นส่วนงานหลักในการบริหารการดำเนินงานประสานความร่วมมือกับส่วนงาน คณะ สถาบัน สำนัก และศูนย์ต่างๆ ในการรวบรวมองค์ความรู้ ผลงานวิชาการ งานวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มีองค์ความรู้ด้านล้านนาศึกษา ให้เป็นระบบ สามารถสืบค้นได้เพื่อนำมหาวิทยาลัยสู่อัตลักษณ์ความเป็นเลิศ ด้านล้านนาศึกษา แบ่งเป็นความรู้แปดด้าน ได้แก่ 1) ภาษา วรรณกรรม วรรณศิลป์ 2) โบราณคดี และประวัติศาสตร์ล้านนา 3) ปรัชญา ศาสนาและความเชื่อ (พิธีกรรม ฯลฯ) 4) ศิลปกรรม หัตถกรรม ดนตรี และนาฏกรรม 5) สถาปัตยกรรม 6) วิถีชีวิต การกิน การอยู่ เครื่องนุ่งห่ม 7) แพทย์ล้านนา และ 8) มานุษยวิทยาและชาติพันธุ์ เมื่อโครงการดำเนินการได้ระยะหนึ่งแล้ว จึงได้จัดสัมมนาวิชาการล้านนาศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับชาติในหัวข้อ “ล้านนาในกระแสความเปลี่ยนแปลง” ในปี 2558 เพื่อเป็นการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ล้านนาศึกษาทั้งแปดด้าน

ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้กับสถาบันการศึกษา และประชาชนผู้สนใจ สามารถนำความรู้ประโยชน์ที่ได้ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป ถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์สำคัญในยุคนั้นกับแวดวงวิชาการด้านล้านนาคดี ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เกิดการบูรณาการของคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ อย่างเป็นรูปธรรม นับเป็นประสบการณ์ที่ดีมาก มีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านล้านนาคดี ได้กรุณาให้ความร่วมมือ ช่วยกันคิดและลงมือทำฐานข้อมูลเบื้องต้นให้สามารถสืบค้นศึกษาบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

ในส่วนพิพิธภัณฑ์เรือนฯ สำนักฯได้เสนอขอรับจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงทัศนียภาพในพิพิธภัณฑ์ฯ ให้สามารถจัดการขอเช่าพื้นที่ภายในโดยรอบ ทั้งการจัดการปรับปรุงโรงรถเก่าปรับปรุงพัฒนาเป็นจุดบริการข้อมูลความรู้และจุดบริการเครื่องดื่ม จนกระทั่งพร้อมที่จะเปิดให้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ฯ และให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมเป็นทางการ ในเดือนกันยายน 2557 เป็นต้นมา ส่วนการจัดกิจกรรมเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมในประเทศและต่างประเทศ สำนักฯคงยังดำเนินการต่อเนื่องเรื่อยมา ได้มีการจัดงานเทศกาลหุ่นนานาชาติ จากกลุ่มประเทศอาเซียน เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2556 และเดือนธันวาคม ปี 2557 กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น - งานลานสรวงช่วงศิลป์ และโครงการพิพิธภัณฑ์มีชีวิต - งานแอ่วเฮือนเฮือนผญา จัดแสดงประเพณี วิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ในล้านนา ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลายเป็นเทศกาลงานประจำปี ที่ได้รับความสนใจจากนักเรียนโรงเรียน สถาบันการศึกษา นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติเป็นจำนวนมาก กิจกรรมเหล่านี้ช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ และกับสถาบันการศึกษาต่างภูมิภาคนับตั้งแต่ปี 2555 และทุกปีเรื่อยมา จนกระทั่งปี 2563 เมื่อประสบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่โควิด19 จำเป็นต้องยุติ

ในท้ายปี2559 วาระการบริหารในสมัยของอธิการบดี ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้รับมอบย้งข้าวป่าซาง จังหวัดลำพูน จากครอบครัวคุณโสภากา เมืองกระจำจาง (ตระกูล

นันทขว้าง) และสำนักฯได้ขอรับทุนสนับสนุนการรื้อถอน ขนย้ายมาปลูกสร้างและปรับปรุงทัศน จากคณะกรรมการ มูลนิธิจุลภฏ-พันธุ์ทิพย์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อย้ายแล้วเสร็จได้จัดพิธีทำบุญและรับมอบยังข้าว ในวันที่ 2 กรกฎาคม ปี 2560 วันคล้ายวันสถาปนา สำนักฯ ครบ 25 ปี

ต่อมาในช่วงปลายปี 2559-2561 เป็นช่วงระยะเวลาการบริหารของรักษาการอธิการบดี ศาสตราจารย์ นายแพทย์อาวุธ ศรีสุกรี สำนักฯ ได้เสนอขออนุมัติ การดำเนินโครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าในเรือนทรง อาณานิคมคิวิเปอล์ ที่มีอายุการใช้งานมานานกว่า ยี่สิบปี ให้มีความปลอดภัยและเตรียมการใช้พื้นที่ อาคารในการจัดทำนิทรรศการ โดยใช้สื่อนวัตกรรม ดิจิทัล -Projection Mapping เพื่อปรับตัวเข้าสู่ Digital University ในวาระการบริหาร สมัยที่สอง ของอธิการบดี ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต ปี 2561-2565 เป็นช่วงดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยระยะที่ 12 มีแผนพัฒนากลยุทธ์ตาม ยุทธศาสตร์ ในการดำเนินการศิลปวัฒนธรรมล้านนา สร้างสรรค์ เน้นการต่อยอดนวัตกรรมเชิงเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ในการบริหารวาระนี้ สำนักฯได้เสนอขอ อนุมัติจัดสรรงบประมาณในปี 2562 เพื่อดำเนินการโครงการบูรณาการกับวิทยาลัยศิลปะสื่อ และเทคโนโลยี จัดทำนิทรรศการในเรือนทรงอาณานิคมคิวิเปอล์ โดยใช้ สื่อนวัตกรรมสมัยใหม่ ที่เรียกว่า Projection Mapping ด้วยการฉายภาพลงบนวัตถุ การนำเสนอนี้เรียกว่า เป็นการปรับตัวให้ทันต่อยุคเทคโนโลยีที่ก้าวพัฒนา อย่างรวดเร็ว สร้างมิติการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ได้แก่ วัฒนธรรมการแต่งกาย อาหาร รวมถึงความเชื่อมโยงกับ ชีวิต อาชีพ เรื่องราวครอบครัวเจ้าของเรือนคิวิเปอล์ และมีการเปิดตัวนิทรรศการ (Soft Launch) ในเดือน ธันวาคม 2562 นอกจากนั้นยังได้พัฒนาพื้นที่ข้างเรือน อาณานิคม จัดสวนดอกไม้อังกฤษ และพัฒนาพื้นที่ บริเวณข้างเรือนล้านนา ด้วยสวนสมุนไพรล้านนา และ สวนพืชผัก ให้ผู้เข้าเยี่ยมชมรู้จักและเก็บกินได้

ปี 2562-2563 สำนักฯได้รับมอบเรือนผาไหล แม่นายคำเที่ยง จากพระอารามหลวงวัดสวนดอก และ ขอรับการสนับสนุนการขนย้ายเรือน และการปรับปรุง ทัศน จากมูลนิธิจุลภฏ พันธุ์ทิพย์ ร่วมกับมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และการสนับสนุนงบประมาณจากกลุ่มบริษัท

ในเครืออนุสาร ซึ่งเป็นทายาทหลวงอนุสารสุนทร และ แม่นายคำเที่ยง ได้จัดพิธีทำบุญและรับมอบเรือนในวัน คล้ายวันสถาปนาสำนักฯเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม ปี 2563

ปี 2563-2565 ท้ายวาระก่อนครบวาระบริหาร ซึ่ง ช่วงสองถึงสามปีนี้เป็นช่วงที่ประสบกับสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ โควิด19 ที่ต้องเผชิญ กับปัญหาการปิด -เปิดให้บริการพิพิธภัณฑ์ฯ ตามช่วง ปฏิบัติงานที่บ้าน (work from home) เป็นระลอกๆ นั้น สำนักฯต้องใช้วิกฤติเป็นโอกาส ในการปรับเปลี่ยน (Reimage) การให้บริการ โดยใช้การถ่ายทอดผ่าน เทคโนโลยีบนฐานดิจิทัล เผยแพร่กิจกรรมต่างๆ การจัด เสวนา การจัดทำอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ผ่าน เฟสบุคไลฟ์ มีการนำเที่ยวรายการ *แอ่วทิพย์อยู่บ้านก็ได้ ก็ได้ความรู้* พาเที่ยวชมเรือนในพิพิธภัณฑ์ และความ รู้ศิลปวัฒนธรรมผ่านเฟสบุคไลฟ์ และเข้าชม Virtual Museum 360องศา บนช่องทางออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ พิพิธภัณฑ์ฯ มีการบันทึกคลิปวิดีโอ การถอดบทเรียน การซ่อมแซมสู่แม่แบบการอนุรักษ์เรือนโบราณล้านนา การจัดนิทรรศการ สล่าสร้างเรือน ให้กับโครงการที่สำ นักฯ ได้รับทุนรางวัล AFCP - กองทุนเอกอัครราชทูต เพื่อการอนุรักษ์และวัฒนธรรม จากสถานเอกอัครราชทูต สหรัฐฯ ประจำประเทศไทยในปี 2562-2564 เพื่อ ปรับปรุงซ่อมแซมเรือนในพิพิธภัณฑ์ฯ เป็นจำนวนเงิน หนึ่งแสนห้าหมื่น ดอลลาร์สหรัฐฯ และดำเนินงานปิด โครงการเป็นที่เรียบร้อยในวันที่ 28 มกราคม 2565 ส่งท้าย การครบวาระการบริหารงานด้วยการดำเนินโครงการ *เฮือนเก่า เฮาฮักขา* ในฐานะที่สำนักส่งเสริมศิลป วัฒนธรรม เป็นสถาบันการศึกษาที่มีการบริหารจัดการ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาเพื่อการอนุรักษ์ และเป็น แหล่งเรียนรู้ สำนักฯควรมีโอกาสส่งเสริมและสนับสนุน ชุมชน ในการนำร่องการเป็นต้นแบบการอนุรักษ์เรือนใน ชุมชน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ความภูมิใจให้กับเจ้าของ เรือนและลูกหลานในชุมชน ร่วมกับศูนย์อนุรักษ์เรือน โบราณสันป่าตอง ได้จัดให้มีพิธีมอบโล่ให้แก่ ทายาท ครอบครัวเจ้าของเรือนในชุมชนสันป่าตอง จำนวน 10 หลัง เพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณในการเป็นต้นแบบ การอนุรักษ์เรือนที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ ให้สืบทอดถึง ลูกหลานและสืบสานให้ชุมชนยั่งยืน

เมื่อสำนักฯ อยู่ในภาวะต้องปรับตัวต่อสถานการณ์ วิกฤติของการแพร่ระบาดช่วงนั้น เพื่อให้การ ขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์ของสำนักต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ เรือนโบราณล้านนาไม่หยุดชะงักและซบเซา พวกเราในสำนักได้ทุ่มเทให้กับงานและช่วยกันอย่างเข้มแข็ง ในช่วงเวลานี้เองเป็นช่วงเวลาที่เราได้ทำให้พิพิธภัณฑ์ฯ ได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัล Museum Award 2020 และ2021 ติดกันสองปีซ้อน และได้รับรางวัล อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย Thailand Tourism Award 2021 นอกจากนี้ทีมบุคลากรช่วยกันร่วมแรงใจ ทำให้สำนักงานได้รับการรับรองตามเกณฑ์การเป็น Green Office ระดับGOLD ดีเยี่ยม และได้รับมอบตราสัญลักษณ์ มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย SHA -SHA+ และได้รับเครื่องหมาย Safe Travels จาก World Travel & Tourism Council อีกทั้งได้รับโล่เกียรติยศการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของส่วนงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับA และล่าสุดเดือนเมษายน ปี2565 พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมประจำปี 2565 จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ รางวัลที่ได้รับหลากหลายเหล่านี้ได้สร้างความภาคภูมิใจให้กับองค์กรที่เราทุกคนได้ร่วมทีมทำงานสู่ความสำเร็จ การดำเนินงานทั้งหมดนี้คงสำเร็จไม่ได้ หาก

ไม่มีพลัง CPAC ของทีมบุคลากรทั้งในสำนักงานและฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ด้วยการมีทัศนคติที่ดี ทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละคนที่มีให้ร่วมกันในครอบครัว CPAC ต้องขอขอบพระคุณความไว้วางใจและเมตตาของท่านอธิการบดีทุกวาระสมัยผู้บริหารมหาวิทยาลัยทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมตลอดมา

ช่วงเวลาแห่งการทำงานมาถึงวันนี้ 12 ปี รู้สึกมีความสุขในการได้ทำงาน เห็นสิ่งสดชื่น และพบผู้คนที่มีมิตรไมตรี ทำงานด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ต้นไม้ใหญ่เขียวร่มรื่นงดงามทุกฤดูกาล บรรยากาศการทำงานในครอบครัวเล็กๆ เหมือนบ้านของพวกเรามากกว่าเป็นเพียงที่ทำงาน กลุ่มเรือนโบราณ อาคารอนุรักษ์ กว่าร้อยปีมีคุณค่าอันมิได้ เป็นพื้นที่แห่งความศักดิ์สิทธิ์ มีเทวดาอารักษ์ เจ้าเรือนคอยปกป้องรักษาให้พวกเรามีความรักสามัคคี เป็นที่ได้พบปะผู้คนหลากหลายตำแหน่ง หลายชาติภาษา หากครั้งใดพบอุปสรรคและปัญหา ก็คิดว่า เป็นการช่วยสร้าง ความเข้มแข็งและอดทน อยากจะขอบคุณบุคลากรทุกคนในครอบครัว CPAC หลังนี้ที่สุด และจะประทับใจในความทรงจำกับวิถีชีวิตที่ตนเองๆ บุคลากรจัดทำ ถึงท่าน-หัวใจผูกกัน ให้ไว้ตลอดไป

ศศ.มานพ มานะแซม

รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2553-2565)

ในความผูกพันระหว่างตัวกระผมกับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมนั้นมีมายาวนาน นับแต่ครั้งที่ยังเป็นนักศึกษาปริญญาตรีคณะวิจิตรศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในครั้งนั้นสำนักส่งเสริมฯ ยังเป็นเพียงโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมซึ่งมีพื้นที่เล็กๆ ตั้งอยู่ภายในหอศิลป์ปิ่นมาลา ตัวกระผมเองก็รู้จักและคุ้นเคยกับอาจารย์ที่มาบริหารหรือทำงานในศูนย์ส่งเสริมฯ นี้หลายต่อหลายท่านจึงได้แวะเวียนมาช่วยงานอันเกี่ยวเนื่องทางด้านศิลปวัฒนธรรมต่างๆ หลากหลาย ต่อมาโครงศูนย์ส่งเสริมฯ ได้รับการก่อตั้งขึ้นเป็น “สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม” ส่วนงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่ขึ้น จึงได้ย้ายที่ทำการมายังพื้นที่ปัจจุบัน (พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา) โดยช่วงแรกนั้นได้ใช้เรือนคิรีเปอล์จัดทำเป็นสำนักงาน และด้วยความสัมพันธ์อันดีทั้งการรับไม่ตรีจิตจากผู้บริหารตลอดจนทีมบุคลากรของสำนักส่งเสริมฯ มาโดยตลอด ทำให้ตัวผมเองยังคงแวะเวียนเข้ามาเยี่ยมเยือนพร้อมช่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรมกันอยู่เสมอมา

กาลเวลาผันผ่าน สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้พัฒนาปรับปรุงและเพิ่มศักยภาพพื้นที่สนามหญ้าอันกว้างใหญ่ซึ่งอยู่บริเวณโดยรอบเรือนคิรีเปอล์ จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวมเอาเรือนโบราณล้านนาอันสวยงามและทรงคุณค่าเข้ามาไว้ด้วยกัน จนกระทั่งราวๆ ปี 2553 โชคชะตานำพาให้กระผมได้รับโอกาสเข้ามาทำงานเป็นรองผู้อำนวยการโดยมีท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ เสวตเศรณี (อ.ใหม่) เป็นผู้อำนวยการ หากมองจากสายตามภายนอกอาจเห็นว่าสำนักส่งเสริมฯ เป็นหน่วยงานขนาดเล็กและมีจำนวนบุคลากรไม่มาก แต่แท้จริงแล้วการทำงานนั้นไม่ถือว่าเล็กน้อย เพราะพวกเราต้องปฏิบัติงานภายใต้ความคาดหวังทั้งจากทางมหาวิทยาลัยและจากสังคมภายนอก ในเชิงของการเป็นแบบอย่าง โดยเฉพาะเรื่องการทำนุบำรุงตลอดจนงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมรวมถึงภูมิปัญญาล้านนา ให้เผยแพร่ออกสู่สาธารณชนได้อย่างดีและมีรสนิยม ดังนั้นตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมาถึง 3 สมัย ทำให้รู้สึกถึง

ความสุขและภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการเข้ามา
ร่วมบริหารและพัฒนาหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ตัวพีพีธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ให้เกิดความสุข
แบบแห่งเรื่องราวด้านสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าใน
ท่ามกลางความงดงามของสิ่งแวดล้อม มุมมอง ทั้งพร้อม
มอบความสุข ความรื่นรมย์ให้กับนักท่องเที่ยวได้ทุกเพศ
ทุกวัย จากการได้รับโอกาสอันดีของชีวิตครั้งนี้ ทำให้
เห็นถึงเส้นทางการทำงาน ซึ่งนอกจากจะเป็นอาจารย์
สอนนักศึกษาแล้ว ยังได้เพิ่มพูนคุณค่าประสบการณ์
ดีงามให้กับตนเอง ทั้งนี้ต้องขอกราบขอบพระคุณ
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกในสำนักส่งเสริมฯ
ไปจนตลอดเจ้าของเรือนโบราณล้านนาทุกหลังที่ได้
ปกปักรักษาคุ้มครอง เหนือสิ่งอื่นใดขอขอบพระคุณ

ท่านผู้อำนวยการ (อ.ใหม่) ที่มอบโอกาสอันดีงาม รวมทั้ง
เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรทุกฝ่ายที่ให้ความรักความเอ็นดู
และอยู่ร่วมงานกันด้วยดีเสมอมา..

ปัทมา จักขุรัตน์

เลขานุการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ดิฉันได้มีโอกาสเข้ามาปฏิบัติงานที่สำนักส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรม ในตำแหน่งเลขานุการสำนักส่งเสริมศิลป
วัฒนธรรม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ตลอดระยะเวลา
ที่ผ่านมา ก็ได้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ
บุคลากรสำนักงานสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ดูแล
งานด้านศาสนาในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะ

กรรมการด้านส่งเสริมศาสนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่อง การประเมินค่างาน
การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ชีวิตการทำงาน ณ สำนัก
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นช่วง 5 ปีสุดท้ายก่อนเกษียณ
อายุงานที่สมบูรณ์แบบ เพราะที่ได้ทำงานอยู่ในสภาพ
แวดล้อมที่สวยงาม และมีมิตรภาพที่อบอุ่นจากผู้บริหาร
และน้อง ๆ ในสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ... ขอขอบคุณ
จากใจจริง

ต่อพงษ์ เสมอใจ

หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ความงดงามทางศิลปวัฒนธรรมของคนล้านนาที่เป็นประจักษ์ต่อสายตาในปัจจุบันนั้น เป็นผลจากการศึกษาค้นคว้าจากนักวิชาการในอดีต ที่ถูกร้อยเรียงเป็นบทความวิชาการและเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน ตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เป็นคลังความรู้ทางภูมิปัญญา ที่คนในแวดวงศิลปวัฒนธรรมนำมาพัฒนาต่อยอดได้อย่างงดงามนั้น ปัจจุบันสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมยังคงต้องมีหน้าที่ที่จะส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไปสู่สาธารณชนให้เหมาะสมกับยุคสมัยด้วยวิธีการต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสื่อออนไลน์ การนำข้อมูลองค์ความรู้เดิมมาพัฒนา ออกแบบสื่อ ปรับใช้โดยถือเอาพฤติกรรมการณ์สื่อสารของคนในสังคมวิถีใหม่ (New Normal) ที่สามารถเลือกได้หลายช่องทาง มีการออกแบบและจัดทำเป็นวีดิทัศน์องค์ความรู้ล้านนาที่ดูแล้วเข้าใจง่ายในระยะเวลาสั้นๆ หรือแม้กระทั่งการออกแบบภาพ information graphics ที่สร้างสรรค์อย่างน่าสนใจและจดจำง่าย ซึ่งถือเป็นงานที่ค่อนข้างท้าทายสำหรับผู้ทีคลุกคลีอยู่ในวงการอยู่ศิลปวัฒนธรรมอยู่พอสมควร

สำหรับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้น ยังคงเป็นพื้นที่บ่มเพาะองค์ความรู้ และฝึกฝน พัฒนาตนเองของบุคลากรจากรุ่นสู่รุ่น โดยให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านการบริหารจัดการทางศิลปวัฒนธรรมล้านนา รวมไปถึงการเผยแพร่องค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมล้านนาสืบต่อไป

วนิดา เชื้อคำฟู

หัวหน้างานบริหารทั่วไป

ข้าพเจ้าเริ่มทำงานที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี พ.ศ.2544 ที่แรกคือคณะสัตวแพทยศาสตร์ ทำงานทางด้านพัสดุ และได้โอนย้ายมาทำงานที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในปี พ.ศ.2552 ตั้งแต่ข้าพเจ้าได้มาทำงานที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ข้าพเจ้าได้ทำงานด้านพัสดุที่ไม่เหมือนการทำงานด้านพัสดุทั่ว ๆ ไป เพราะการจัดซื้อจัดจ้างของที่นี่เป็นทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นมีคุณลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษ การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรือนโบราณต้องจัดหาผู้รับจ้างที่มีฝีมือโดยเฉพาะมีความชำนาญเป็นพิเศษ มีทักษะสูงและผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด เจ้าหน้าที่พัสดุต้องศึกษาหาความรู้นอกเหนือจากระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของพัสดุ เพื่อที่จะได้จัดหาผู้ขายผู้รับจ้างให้ตรงกับลักษณะของงานที่จะจัดซื้อจัดจ้างนั้น ๆ ซึ่งก็เป็นความท้าทายอีกรูปแบบหนึ่งในการทำงาน โดยเฉพาะในวาระการบริหารงานของผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศรษฐเสรี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และท่านรองผู้อำนวยการฯ รองศาสตราจารย์มานพ มานะแซม ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานด้านพัสดุในการขนย้ายเรือนโบราณและนำมาปลูกสร้างใหม่ การปรับปรุงซ่อมแซมเรือนโบราณล้านนา การปรับปรุงเรือนทรงอาณานิคม โดยได้รับงบประมาณจากทั้งทางมหาวิทยาลัย และจากเงินบริจาคจากบุคคลหรือองค์กรภายนอกโดยเฉพาะงบประมาณบริจาคจากสถานทูตสหรัฐอเมริกา ภายใต้โครงการ Conservation of Traditional Lanna Architecture in Chiang Mai ภายใต้ทุนรางวัล AFCP 2019 และอีกทั้งยังได้รับโอกาสให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานบริหารทั่วไปซึ่งเป็นความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน

ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่ได้มาทำงานที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นส่วนสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้กับสำนักฯ และควบคุม กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาในงานบริหารทั่วไปเพื่อร่วมกันสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้ทรงคุณค่า เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมล้านนา จนเป็นที่รู้จักและยอมรับในระดับท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติอย่างเช่นทุกวันนี้

สันติภรณ์ เพ็ญจันทร์

หัวหน้างานบริการและประกันคุณภาพ

กระผมได้เริ่มทำงานที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ตั้งแต่ต้นปี 2548 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน จึงมีอายุงานมากกว่า 17 ปี โดยหน้าที่และความรับผิดชอบหลักของการปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน (พ.ศ. 2548 – 2553) ซึ่งต่อมามหาวิทยาลัย ได้ปรับเปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นพนักงานปฏิบัติงาน (พ.ศ. 2553 – 2565) และตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป (มีนาคม 2565 เป็นต้นมา) ได้แก่ ด้านนโยบายและแผน ด้านงบประมาณ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ยังกำกับดูแลการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ และวิเทศสัมพันธ์ของส่วนงานมาตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังมีงานที่ได้รับมอบหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่หลากหลาย อาทิ ด้านบริหารความเสี่ยง ด้านระบบคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กร และการดำเนินงานพิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ โดยทำหน้าที่กรรมการดำเนินงานพิพิธภัณฑฯ และผู้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเข้าชมพิพิธภัณฑฯ ทั้งการต้อนรับ การลงทะเบียน การให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของพิพิธภัณฑฯ ให้แก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งให้ข้อมูลที่นักท่องเที่ยวสนใจสอบถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งทำให้มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการทำหน้าที่ให้บริการ ถ่ายทอดความรู้ และแนะนำนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ให้ได้รับความรู้ ประสบการณ์ และความประทับใจในการรับบริการจากพิพิธภัณฑฯ และกลับมาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑฯ อีกในครั้งต่อไป ซึ่งจากประสบการณ์การทำงานในสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ตั้งแต่เริ่มต้นถึงปัจจุบัน มองเห็นว่าพิพิธภัณฑฯ แห่งนี้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดด จากอดีตที่เคยมีเรือนโบราณล้านนาเพียง 3 หลัง และหลองข้าวอีก 1 หลัง แต่ในระยะเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีหน่วยงานและองค์กรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ได้บริจาคเรือนโบราณล้านนา และหลองข้าวในรูปแบบต่างๆ ให้แก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อการ

อนุรักษ์และสร้างประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม และถูกพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมล้านนา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ กระผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ตลอดระยะเวลาการทำงานที่ยังคงเหลืออยู่ จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และพิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ก้าวหน้าและยั่งยืนสืบไป

สพพรณ ศรีทะ

งานบริหารทั่วไป อธิการ

ข้าพเจ้า นางรพีพรณ ศรีทะ ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป ปฏิบัติงานด้านธุรการซึ่งนับได้ว่าเป็นบันไดขั้นแรกในการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับที่ต้องใช้การสื่อสารเป็นสื่อในการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสาร พนักงานธุรการจะต้องเป็นสื่อในการนำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนไปสู่การทำงานตามภารกิจ สำหรับงานทรัพยากรบุคคลทำหน้าที่ด้านการสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เป็นพันธกิจสำคัญอันดับแรกสุดของจัดหาบุคลากรมาพัฒนาและขับเคลื่อนสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

ชนภา คำวงศ์

งานบริหารทั่วไป นักการเงินและบัญชี

ข้าพเจ้านางสาวชนภา คำวงศ์ ตำแหน่งนักการเงินและบัญชี รับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีทั้งหมดของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เริ่มทำงานเมื่อปี พ.ศ.2545 นับจนถึงปีนี้ (พ.ศ.2565) ก็ 20 ปี ด้วยสำนักส่งเสริมฯ เป็นองค์กรขนาดเล็ก จึงทำให้มีนักการเงินและบัญชีเพียงแค่ตำแหน่งเดียว นั่นหมายถึง ข้าพเจ้าต้องทำงานทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการเงินรับ – จ่าย การจัดทำใบตั้งหนี้เบิกเงินจากกองคลัง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การบันทึกบัญชีต่าง ๆ ซึ่งถ้าเทียบกับงานการเงินและบัญชีของคณะใหญ่ ๆ แล้ว งานดังกล่าว จะต้องแยกเป็นรายคนเพื่อระบบการควบคุมภายในที่ดี แต่นับเป็นข้อดีเพราะ

ทำให้ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการทำงานทุกด้านแบบครบวงจร และด้วยงานของสำนักส่งเสริมฯ เองก็เป็นงานที่ไม่ได้เหมือนคณะ หรือส่วนงานอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยไปเสียทั้งหมด เพราะเป็นงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และมีพิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา ทำให้บางครั้งก็ต้องไปช่วยงานด้านวัฒนธรรมและ งานพิพิธภัณฑฯ ด้วยเช่นกัน จึงนับเป็นประสบการณ์ล้ำค่าที่อาจจะหาไม่ได้หากทำงานการเงินในส่วนงานอื่น ๆ

อีกอย่างที่ข้าพเจ้าประทับใจในการทำงานที่สำนักส่งเสริมฯ นี่ก็คือสภาพแวดล้อมการทำงานที่สวยงามร่มรื่น มีพิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนาที่มีสนามหญ้าเขียวขจี สะอาด เรียบร้อย มองไปทางไหนก็มีแต่ต้นไม้เต็มไปหมด ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าไปประชุมร่วมกับการเงินในส่วนงานอื่น ก็มักจะได้ยินคนอื่นพูดว่าสำนักส่งเสริมฯ สวย น่าทำงานมาก ๆ เลยอยู่ตลอดเวลา นั่นทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานที่สำนักส่งเสริมฯ แห่งนี้ยิ่งขึ้นไปอีก

กิตติพันธ์ ไชยาติบ

งานบริหารทั่วไป อาคารและสถานที่

ภาระงานที่รับผิดชอบงานด้านอาคารสถานที่และภูมิทัศน์ ความภาคภูมิใจในงานที่รับผิดชอบที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม เขียวชอุ่ม เกิดภาพลักษณ์ที่ดี และความประทับใจแก่ผู้พบเห็นและมาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑสถานส่งผลให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน และได้รับรางวัลในด้านต่าง ๆ

นันทกานต์ ยอดแก้ว

งานบริหารทั่วไป เทคโนโลยีสารสนเทศ

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาเว็บไซต์ สื่อประชาสัมพันธ์ ระบบงานด้านไอที งานซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ช่วยพัฒนาสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมทั้งดำเนิน

ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและผู้บริหารสำนักที่มุ่งเน้นพัฒนาผลักดันให้สำนักเข้าสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) ให้ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปทั้งงานฝ่ายเสริมศิลปวัฒนธรรมและงานบริหารจัดการและสนับสนุนการทำงานภายในสำนัก

รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และช่วยให้สำนักดำเนินงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในโลกยุคดิจิทัล เพื่อสร้างคุณประโยชน์ต่อทั้งมหาวิทยาลัยและชุมชนอย่างยั่งยืน

วาสนา มาวงค์

งานบริการและประกันคุณภาพ
ประชาสัมพันธ์และวิเทศสัมพันธ์

ตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มทำงานที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แห่งนี้ โดยได้เริ่มการทำงานมาตั้งแต่ปี 2554 หน้าที่หลักส่วนใหญ่จะเป็นด้านการสื่อสารองค์กร ประชาสัมพันธ์ และด้านวิเทศสัมพันธ์ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีความภูมิใจที่ถึงแม้จะเป็นเพียงงานที่คอยสนับสนุนฝ่ายหลัก แต่ได้รับโอกาสจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ให้ได้ดำเนินงานด้านการสร้างภาพลักษณ์องค์กร และงานด้านต่างประเทศของส่วนงานอย่างเต็มที่ ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับสถาบัน หน่วยงาน และองค์กรด้านต่างประเทศ ทำให้ได้มีการฝึกพัฒนาทักษะการทำงาน ด้านภาษา ทำให้ตนเองพัฒนาขึ้นเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการได้จัดทำกิจกรรมด้านต่างประเทศ การทำบันทึกข้อตกลงต่างๆ ตลอดจนเป็นส่วนสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์ที่ทำให้พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ภายใต้การดูแลของสำนักฯ ได้รับรางวัลต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ต้องขอขอบพระคุณหน่วยงานแห่งนี้ ตลอดจนผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานทุกท่าน ที่มีส่วนคอยสนับสนุนการทำงานทุกด้าน ให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตลอดระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา

ฐานนิย เครือระยา

ฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ถือเป็นช่วงเวลาแห่งการนำศิลปวัฒนธรรมไปใช้ และการจัดการความรู้สู่ชุมชน เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในวงกว้าง งานที่ได้รับมอบหมายจึงต้องพัฒนารูปแบบการให้บริการวิชาการในช่องทางที่หลากหลาย รวมถึงการปรับกิจกรรมในรูปแบบใหม่นอกจากการจัดประชุม หรือสัมมนาแบบเดิม เข้ามาเป็นกลไกในการเผยแพร่ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน และผู้สนใจโดยเฉพาะ เช่น การลงพื้นที่ชุมชนเพื่อช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเผยแพร่ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น ช่วงที่ได้ทำงานกับชุมชน รู้สึกได้รับมิตรภาพที่ดีจากเครือข่ายด้านศิลปวัฒนธรรม เห็นพัฒนาการของแต่ละชุมชนที่เริ่มต้นทำงานเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม จนถึงปัจจุบันที่นำความรู้เหล่านี้ถ่ายทอดทั้งในระดับประเทศ และระดับสากล จึงเป็นหนึ่งในความทรงจำที่ดีของการทำงานที่ทำให้สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมได้พัฒนาไปพร้อมกัน

ถือได้ว่าการเดินทางในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา บุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมต้องปรับรูปแบบการทำงานให้ทันต่อเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมแบบฉับพลันจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ซึ่งเป็นสิ่งที่เร่งทำให้เกิดการปรับตัวของสังคมในทุกมิติ ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียวอาจยังไม่ตอบสนองความต้องการของสังคมได้ จำเป็นต้องใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพไปสู่สังคมด้วย

ชุตินา พรหมวัฒน์

ฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ในฐานะพนักงานที่ทำงานด้านพิพิธภัณฑ์ นับจากจุดเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ.2554 จนถึงวันนี้ในปี พ.ศ.2565 เป็นระยะเวลากว่า 10 ปีนั้น พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา นับเป็นเพื่อนที่เติบโต พัฒนา และปรับปรุงมาเรื่อยๆ ผ่านเวลา การให้โอกาสที่ดีจากทั้งการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ ผู้ให้การสนับสนุนภายนอก จนกลายเป็นที่รู้จัก และยอมรับในวงกว้างมากขึ้น จวบจนได้รับการการันตีด้วยรางวัลที่เกี่ยวข้องอย่างมีมาตรฐาน ก็ถือเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของการทำงาน ที่ได้เติบโต พัฒนาตนเองขึ้น ไปพร้อมๆ กับงานที่มีทั้งคุณค่าและคุณภาพ

สุพรรณบุรี

ฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

สถานที่อันร่มรื่นสวยงามด้วยธรรมชาติ รายล้อมด้วยภูมิทัศน์สถาปัตยกรรมล้านนาที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในทุกรายละเอียด เป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถานที่ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม รวมไปถึงการส่งเสริมในด้านทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ประเพณี พิธีกรรม ซึ่งได้จัดกิจกรรมขึ้นภายใต้โครงการสำคัญมากมาย อันเป็นการจัดการที่ใช้ศาสตร์ความรู้ความงดงามในรูปแบบศิลปวัฒนธรรมล้านนาให้เป็นที่ยอมรับ

แม้สถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป การเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น ในด้านองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมได้มีการปรับใช้ในรูปแบบเพื่อการเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น เป็นการสร้างสรรค์งานที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม การออกแบบสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ผ่านสื่อนวัตกรรมที่น่าสนใจ ด้วยจิตวิญญาณแห่งความรักและความเอาใจใส่ในการทำงาน ที่มีแต่ความสุขใจ และความภาคภูมิใจ ยังคงไว้เพื่อการส่งเสริมสืบสานศิลปวัฒนธรรมล้านนาให้คงอยู่สืบไป

ปรียาลักษณ์ ใจสัตย์

ฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ที่ผ่านมางานของตัวเองได้สนับสนุนหรือทำให้สำนักพัฒนาขึ้นอย่างไรบ้าง" ของปรียาลักษณ์ ใจสัตย์ ตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมาสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้ทำนุบำรุงและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดีมาโดยตลอด รวมไปถึงการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตให้ประชาชนผู้สนใจได้หาความรู้ ณ ที่แห่งนี้ และตัวเองได้รับโอกาสที่ดีมากๆ ที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวหลังนี้ เป็นส่วนเล็กๆ ที่เข้ามาเพื่อสนับสนุนทางด้านของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ให้เป็นที่รู้จักและที่พูดถึงมากยิ่งขึ้น ทำหน้าที่คอยชี้แจงการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรมและวิถีชีวิตวัฒนธรรม ให้แก่ประชาชนได้ศึกษาข้อมูลบนช่องทางออนไลน์ และคอยรับผิดชอบดูแลลูกค้าและการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในช่องทางสื่อออนไลน์ทุกแพลตฟอร์ม และนำเสนอขายการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่กลุ่มสถาบันที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ให้เป็นที่รู้จักในนาม “พิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมล้านนา”

30 ปี

กับการบริหารงานของ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดตั้งโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2528 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำนุบำรุงและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม รวบรวม และค้นคว้าข้อมูลวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมล้านนา ให้บริการวิชาการแก่สังคม จากนั้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2536 ได้ประกาศยกฐานะโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็น สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขึ้นเป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีพันธกิจสำคัญในการทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และสร้างรากฐานสู่ล้านนาสร้างสรรค์อย่างมีอัตลักษณ์ บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม และบริหารจัดการที่มุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาล ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืน โดยตลอดระยะเวลา 30 ปีนั้น มีผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ดังนี้

อาจารย์ ดร.ม.ร.ว. รุจยา อาภากร
ประธานโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรกฎาคม 2528 - 1 กรกฎาคม 2536 จนในวันที่ 2 กรกฎาคม 2536 สถาปนาเป็น
“สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”

อาจารย์ ดร.ม.ร.ว. รุจยา อาภากร (นั่งเก้าอี้ด้านซ้ายมือ)
ถ่ายภาพร่วมกับผู้บริหารและบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ศาสตราจารย์ ดร.อุดม รุ่งเรืองศรี เป็นผู้อำนวยการฯ
วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2537 - 6 กุมภาพันธ์ 2545
มีรองผู้อำนวยการ คือรองศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล
และอาจารย์เครือมาศ วุฒิการ

จากซ้ายไปขวา อาจารย์เครือมาศ วุฒิการ
รศ. ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล และ ศ.ดร.อุดม รุ่งเรืองศรี

รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร เป็นผู้อำนวยการฯ

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2545 - 6 กุมภาพันธ์ 2549

มีรองผู้อำนวยการ คือ อาจารย์พระพงษ์ ดวงแก้ว

อาจารย์ ดร. สุภาพร นาคบัลลังก์, อาจารย์เครือมาศ วุฒิการ (พ.ศ 2545)

และอาจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรณี (พ.ศ. 2546 - 2549)

จากซ้ายไปขวา รศ.นายแพทย์อำนาจ อยู่สุข รศ.พงศ์เดช ไชยคุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ ตูวานนท์ (อธิการบดี มข.)
ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร (ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์-พันธุ์ทิพย์) พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิ และทายาทเจ้าของเรือน

รศ. พงศ์เดช ไชยคุตร(ซ้ายมือสุด) และอาจารย์อาจารย์พระพงษ์ ดวงแก้ว(ขวามือสุด) ถ่ายภาพร่วมกับคณะนักแสดงจากเวียดนาม

อาจารย์ ดร.สุภาพร นาคบัลลังก์ และอาจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรณี
ถ่ายภาพร่วมกับคณะหุ่นจาก สปป.ลาว

อาจารย์ ดร.สุภาพร นาคบัลลังก์ (ผู้หญิงตรงกลางซ้ายมือ)
อาจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรณี (ผู้หญิงตรงกลางขวา)
และอาจารย์พระพงษ์ ดวงแก้ว (ขวามือสุดแถวบน)
ถ่ายภาพร่วมกับคณะหุ่น ในงานสัมมนาหุ่นอาเซียน

อาจารย์อำนวย กันทะอินทร์ เป็นผู้อำนวยการฯ
วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 - 6 กุมภาพันธ์ 2553
มีรองผู้อำนวยการ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุชาติ ธนัญชัย
และอาจารย์ ดร. กัญญณัฐฐา อภิธินิตวุฒิ

จากซ้ายไปขวา ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุชาติ ธนัญชัย, อาจารย์ ดร. กัญญณัฐฐา อภิธินิตวุฒิ
ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร และอาจารย์อำนวย กันทะอินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี เป็นผู้อำนวยการฯ
วันที่ 30 ตุลาคม 2553 - 24 กรกฎาคม 2565
โดยมี รองศาสตราจารย์มานพ มานะแซม เป็นรองผู้อำนวยการ

ผู้บริหาร และบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
ถ่ายภาพร่วมกันในวันคล้ายวันสถาปนาสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ครบรอบ 30 ปี ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2565

แกงผักกาดจ้อน

เรื่อง: สุนทร บุญมี ¹

1 ครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ 7 ด้านโภชนาการ

ผักกาดจ้อน ก็คือผักกวางตุ้งที่เริ่มออกดอก หรือมีช่อดอกตูมบางครั้งก็เรียกว่าผักกาดดอก คนล้านนานิยมเอามาปรุงอาหารหลายอย่าง เช่น เอามาทำจ้อผักกาด แกงผักกาด และนึ่งหรือ ลวกจิ้มน้ำพริก อีกทั้งนำมาคั่ว ถ้ายังเป็นต้นอ่อนๆ ก็เอามาล้าได้ ผักกาดจ้อนมีประโยชน์ต่อ ร่างกาย เพราะมีวิตามินเอ และวิตามินซีสูง จึงช่วยบำรุงสายตา และบำรุงกระดูก การนำเอา ผักกาดจ้อนมาแกงสามารถแกงใส่ทั้งเนื้อหมู ไก่ วัว ควายหรืออื่นๆ ได้ตามความชอบ แต่แกง จะอร่อยต้องมีเครื่องเทศพื้นเมือง คือ “มะแขว่น” เป็นส่วนผสมที่จะช่วยให้ น้ำแกงมีกลิ่นหอม เป็นเอกลักษณ์ สูตรครั้งนี้จะแกงใส่ไก่ ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนดังต่อไปนี้

ส่วนผสม

ผักกาดจ้อนมัดขนาดกำมือ	1	มัด
ไก่เมือง หรือไก่บ้าน	1/2	ตัว
น้ำมันพืช	2	ช้อนโต๊ะ

เครื่องแกง

พริกแห้งเม็ดใหญ่	5-7	เม็ด
กระเทียม	1	หัว
หอมแดง	5	หัว
เม็ดผักชี	1	ช้อนชา
เกลือป่น	1/2	ช้อนชา
ข่าหั่น	1	ช้อนชา
ตะไคร้หั่น	2	ช้อนชา
มะแขว่น	1	ช้อนชา
ปลาร้าล้า	1	ช้อนชา
กะปิหยาบ	1	ช้อนชา

วิธีทำ

1. ลวกผักจุ่มปาในน้ำเดือด แล้วนำแช่น้ำเย็น บีบให้สะเด็ดน้ำหั่นฝอยพักไว้
2. ต้มปลานิลกับตะไคร้แล้วแกะเอาแต่เนื้อ
3. แบ่งกระเทียมประมาณ 7-8 กลีบโขลกแล้วเจียวพอเหลืองตั้งพักไว้
4. โขลกเครื่องแกงให้ละเอียด นำไปผัดกับน้ำมันที่เจียวกระเทียมให้หอม แล้วนำผักจุ่มปาที่หั่น ลงผัดพร้อมเนื้อปลาที่แกะไว้ให้เข้ากัน ถ้าแห้งเกินไปให้เติมน้ำต้มปลาได้ ปรุงรสตามชอบ
5. ตักใส่จานโรยด้วยกระเทียมเจียว เสิร์ฟพร้อมแคบหมูและพริกทอด

หมายเหตุ อาจเปลี่ยนเนื้อปลา เป็นหมูสับได้ตามชอบ

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

ดำเนินงานโดย สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เป็นรางวัลเชิดชูเกียรติของผู้ทรงคุณวุฒิ และศิลปินที่มีคุณูปการต่อ
งานศิลปวัฒนธรรมล้านนา ซึ่งเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒
โดยสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้จัดทำโครงการหอเกียรติยศ
คัดเลือก และมอบรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา ให้กับศิลปินพื้นบ้าน
ไฮเขต ๘ จังหวัดภาคเหนือ ประกอบด้วย ๕ สาขา ดังนี้

๑. สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
๒. สาขาภาษา และวรรณกรรม
๓. สาขาทัศนศิลป์
๔. สาขาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
๕. สาขาศิลปะการแสดง หรือการขับขานพื้นบ้าน

ปัจจุบัน รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔
ได้เพิ่มสาขาสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมล้านนา
ขึ้นมาอีกจำนวน ๑ สาขา รวมเป็น ๖ สาขา

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๓

ดำเนินงานโดย สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จำนวน ๑๑ ท่าน

ดร.เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ (พ.ศ. ๒๕๕๒)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญรัตน์ ณ วิชัย (พ.ศ. ๒๕๕๒)
พระครูประภัสร์ธรรมรังสี (พ.ศ. ๒๕๕๓)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิปปกร มาแก้ว (พ.ศ. ๒๕๕๖)
นายอินสม ปัญญาโสภ (พ.ศ. ๒๕๕๗)
พระครูไกรทิธรรมโสภณ (พ.ศ. ๒๕๕๙)
นายลักเสริฐ รัตนชัย (พ.ศ. ๒๕๖๐)
นายนิพนธ์ นันทชัยศักดิ์ (พ.ศ. ๒๕๖๐)
รองศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล (พ.ศ. ๒๕๖๑)
นายอินดา เลาค่า (พ.ศ. ๒๕๖๒)
นายสำนึก จางยอด (พ.ศ. ๒๕๖๓)

สาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน ๖ ท่าน

พระครูอดุลลีลลิต (พ.ศ. ๒๕๕๒)
นายศรีเลา เกษพรหม (พ.ศ. ๒๕๕๔)
นายชินทร์ แจ่มจิต (พ.ศ. ๒๕๕๔)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลักษณ์ ศรีป่าขาง (พ.ศ. ๒๕๖๑)
นายภูเดช แสนสา (พ.ศ. ๒๕๖๒)
นายถนอม ปาจา (พ.ศ. ๒๕๖๓)

สาขาทัศนศิลป์ จำนวน ๗ ท่าน

นายดิเรก สิทธิการ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ประติมากรรม
นายธนกร ไชยจินดา (พ.ศ. ๒๕๕๒) จิตรกรรม
บุญเสริม สาดรัมย์ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ถ่ายภาพ
พระครูสุวัฑฒ์ปัญญาโสภิต (พ.ศ. ๒๕๕๖)
นายสมพล หล้าสกุล (พ.ศ. ๒๕๖๑) ประติมากรรม
นายวิศาลทัศน์ รัตนมงคลเกษม (พ.ศ. ๒๕๖๒)
นายอัญเชิญ โกฎแก้ว (พ.ศ. ๒๕๖๓) ประติมากรรม

สาขาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน จำนวน ๑๐ ท่าน

นายบุญช่วย ธีรวิทย์ (พ.ศ. ๒๕๕๒)
นางบัวไหล คณะปัญญา (พ.ศ. ๒๕๕๓)
นางชนแก้ว กันธิมา (พ.ศ. ๒๕๕๔)
นายแปลก กิจเพื่องฟู (พ.ศ. ๒๕๕๖)
นายบุญรัตน์ กิพย์รัตน์ (พ.ศ. ๒๕๕๗)
นางวิไล บุญเทียม (พ.ศ. ๒๕๕๗)
นางดวงกมล ใจคำปัน (พ.ศ. ๒๕๖๐)
นายอรุณศิลป์ ดวงมูล (พ.ศ. ๒๕๖๑)
นางธิสา เกษวิรัชทรกุล (พ.ศ. ๒๕๖๒)
นายพลเทพ บุญहीं (พ.ศ. ๒๕๖๓)

สาขาศิลปะการแสดงหรือการขับขานพื้นบ้าน จำนวน ๒๑ ท่าน

นายถนอม (สิมา) หลวงฤทธิ (พ.ศ. ๒๕๕๒)
นายอรอนพ ปริญาศิลป์ (พ.ศ. ๒๕๕๓)
พระครูวิบูลกิตติรักษ์ (การขับขานเชิงพิธีกรรม) (พ.ศ. ๒๕๕๔)
นางเอื้องคำ คำสันทราย (รัตนกุล) (พ.ศ. ๒๕๕๔)
นางบัวเขียว รัตนเมธีรัตน์ (พ.ศ. ๒๕๕๕)
นางประไพ สุริยะมล (พ.ศ. ๒๕๕๖)
นายกวนดา เชียงตา (พ.ศ. ๒๕๕๗)
นายสุริยา ยศถาวร (พ.ศ. ๒๕๕๗)
นางบัวเขียว เวชสุคำ (พ.ศ. ๒๕๕๘)
นางบัวคำ อินเสา (พ.ศ. ๒๕๕๘)
นายบุญศรี รัตนัง (พ.ศ. ๒๕๕๙)
นายประพันธ์ แก้วเก (พ.ศ. ๒๕๕๙)
นายลาอันธ์ คำพิภพโพธิ์ทอง (พ.ศ. ๒๕๕๙)
นายจันทร์ หน่อท้าว (พ.ศ. ๒๕๕๙)
นายประสิทธิ์ วงศ์สาธา (พ.ศ. ๒๕๖๐)
นางอบเชย ศรีสุข (พ.ศ. ๒๕๖๐)
นางสุจิตรา คำชัย (พ.ศ. ๒๕๖๐)
นายอรุณศิลป์ ดวงมูล (พ.ศ. ๒๕๖๑)
นางบัวทอง แก้วพัน (พ.ศ. ๒๕๖๑)
นางวราภรณ์ ไชยวงศ์ญาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒)
นายชาย ชัยชนะ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ
สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

พระครูโสภณกิตติวัฒน์
สาขาศิลปหัตถกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน

พระเบญจมีน จิระธัมโม
สาขาสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมล้านนา

ดร.เพ็ญสุภา สุขคตะ
สาขารัฐศาสตร์และการปกครอง

นายสมเพชร มโนนิน
สาขาทัศนศิลป์

นายทรงชัย สัมปราดนา
สาขาศิลปการแสดงหรือการบันเทิงพื้นบ้าน

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ

สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ

เกิดวันที่ 29 มกราคม 2518

ภูมิลำเนา : อำเภอปง จังหวัดพะเยา

ที่อยู่ปัจจุบัน วัดธรรมิการาม (สบก๊วย) ตำบลขุนควร อำเภอปง จังหวัดพะเยา

การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๓๘ สอบไล่ได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค วัดศรีโคมคำ สำนักเรียนคณะจังหวัดพะเยา

พ.ศ. ๒๕๔๒ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต(พธ.บ.) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๔๖ สำเร็จการศึกษาปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยนเรศวร

พ.ศ. ๒๕๕๗ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต พุทธศาสตรการพัฒนากุมิภาค (ปร.ด.ม) มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศชัย

การทำงานและเกียรติประวัติด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

- พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับรางวัลผลงานวิจัยที่มีคุณค่า “ระดับดี” ในผลงานวิจัยเรื่อง “การจัดการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นของวัดในจังหวัดพะเยา”
- พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา สาขาสมาธรรมจักรทองคำ
- พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับรางวัลวัฒนธรรมคุณธรรม จากกระทรวงวัฒนธรรม
- พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับคัดเลือกจากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ให้เป็นหนึ่งใน ๑๐ ผู้ประสมผลสำเร็จด้านการทำพิพิธภัณฑ์ และได้นำผลงานตีพิมพ์ในหนังสือ ๑๐ คนทำพิพิธภัณฑ์

มีผลงานการสร้างเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นล้านนา โดยปัจจุบันมีสมาชิกเข้าร่วมเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นล้านนา จำนวน ๑๑๖ แห่ง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกรรมต่างๆ จากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

- ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์เมืองขุนควร วัดธรรมิการาม

พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ เป็นผู้ที่มีองค์ประกอบส่วนรวมเป็นตัวอย่าง ทำงานอย่างทุ่มเทเพื่อให้ผลงานออกมาดีที่สุด โดยมุ่งเน้นความสามัคคี การมีส่วนร่วม หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นนักประสานงาน เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น และส่งเสริมให้มีการศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสืบทอดภูมิปัญญาของชาวล้านนาไว้ได้อย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเห็นควรเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้สมควรได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

ดร. เพ็ญสุภา สุขคตะ
สาขาภาษาและวรรณกรรม

ดร. เพ็ญสุภา สุขคตะ

เกิดวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗

ภูมิลำเนา : กรุงเทพมหานคร

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านสันตติแห่น หมู่ที่ ๕ ต.แม่คือ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

การศึกษา

พ.ศ.๒๕๒๗ ระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ สถาบันการศึกษา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.๒๕๓๔ ระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เกียรตินิยมสาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.๒๕๔๐ ระดับปริญญาเอก History of Arts & Architecture, University of Lausanne, Switzerland

การทำงานและเกียรติประวัติด้านภาษาและวรรณกรรม

- ๒๕๖๔ ได้รับรางวัลผู้มั่งคั่งงานดีเด่น หนังสือชุด "ครุฑาศรีวิชัย" จากมูลนิธิครุฑาศรีวิชัย วัดพระสิงห์ เชียงใหม่
- ๒๕๖๓-ปัจจุบัน ประธานกรรมการคัดเลือกและตัดสินบทกวี "รางวัลถนอม ไชยวงศ์แก้ว"
- ผลงานทางวิชาการ งานวิจัยด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี
 1. บริวรรคภาษา ชื่อบ้านนามเมือง : สืบค้นความหมาย ถ่ายทอดอักขระของ "ทริภุญไชยสาธุ"
 2. โบราณวัตถุและศิลปวัตถุในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ทริภุญไชย
 3. พระธาตุทริภุญไชย
 4. ประวัติศาสตร์เมืองลำพูนสู่มรดกโลก
 5. ลายศิลป์ บนดินเผา จากยุคทริภุญไชยถึงสวนไม้ไทยบ้านพ่อเสี ยงหมื่น
 6. เส้นทางพระพุทธศาสนา จากทริภุญไชยถึงสามครุฑา
 7. เรือนสรโนของคุ้มเจ้ายอดเรือน
 8. ตามรอยพระนางจามเทวีจากลพบุรีสู่ทริภุญไชยนคร พิมพิโดย อบจ.ลำพูน
- คอลัมน์ศิลปวัฒนธรรมรายสัปดาห์ ศิลปวัฒนธรรม ลำพูนนิวส์ คนล้านนา ทางอีสาน รักสยามัญ ฯลฯ
- ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านตรวจบทความวิชาการให้กับวารสาร "ไทยคดีศึกษา" ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, วารสาร "หน้าจั่ว" ของมหาวิทยาลัยศิลปากร, วารสาร "ช่วงฉายา" ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และวารสาร Mao ของคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร. เพ็ญสุภา สุขคตะ เป็นนักเขียนที่มีผลงานทางวรรณกรรม โดยใช้นามปากกา "เพ็ญ ภัคตะ"

ได้สร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมในเชิงประวัติศาสตร์ของล้านนา โดยเฉพาะเมืองลำพูน อีกทั้งยังเป็นนักกวี นักวิจัย นักวิชาการอิสระ มีคุณวุฒิ "วิทยาสารคดี" เป็นระยะร่วม ๓๐ กว่าปีที่ผ่านมา ด้วยความรักในด้านงานเขียนวรรณกรรม ทำให้มีผลงานวรรณกรรม อันเป็นประโยชน์ต่อการประวัติศาสตร์ศิลปะเผยแพร่ออกมาอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเห็นควรเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้สมควรได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ สาขาภาษาและวรรณกรรม

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

นายสมเพชร มะโนริน
สาขาทัศนศิลป์

นายสมเพชร มะโนริน

เกิดวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๖
ที่อยู่ปัจจุบัน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา

พ.ศ.๒๕๓๐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกศิลปกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เชียงใหม่
พ.ศ.๒๕๓๕ ปริญญาตรี อุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่

การทำงานและเกียรติประวัติด้านทัศนศิลป์

- ๒๕๕๔ ประติมากรรมพญานาคแบบล้านนา ประดับวัดเมตตาพุทธภาค ประเทศอินเดีย
- พ.ศ. 2555 ได้รับรางวัลเพชรราชภัฏ-เพชรล้านนา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- จิตรกรรมฝาผนังภายในพระเจดีย์ วัดป่าดาราภิรมย์ เชียงใหม่
- จิตรกรรมฝาผนังภายในพระเจดีย์ วัดศรีดอนมูล อำเภอสารภี เชียงใหม่
- ประติมากรรมล้านนา-ร่วมสมัย, จิตรกรรมล้านนา, งานพุทธศิลป์
- วิทยากรสอนศิลปะ ให้แก่สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่างๆ

นายสมเพชร มะโนริน เป็นสาล้านนาที่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญา ทักษะ เชี่ยวชาญในการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่พื้นบ้านในเชิงสร้างสรรค์
ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ด้านจิตรกรรมฝาผนัง งานประติมากรรมพุทธศิลป์ในแนวรูปแบบศิลปกรรมร่วมสมัยในล้านนา
ที่มีภาพลักษณ์ของผลงานสื่อแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นล้านนา จิตวิญญาณ ปรัชญา วิถีชีวิต
และศิลปวัฒนธรรมล้านนาได้อย่างโดดเด่น ชัดเจน อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเห็นควรจัดทูลเกียรติให้เป็นผู้สมควรได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ สาขาทัศนศิลป์

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

พระครูโสภณกิตติวัฒน์
สาขาศิลปหัตถกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน

พระครูโสภณกิตติวัฒน์ (นิววัฒน์ กิตติโสภโณ)

เกิดวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ภูมิลำเนา : อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

ที่อยู่ปัจจุบัน วัดเกาะกลาง ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๓๐ ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดดอนแก้ว

อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๕ มัธยมศึกษาตอนปลาย กศน. อำเภอแม่วาง

จังหวัดเชียงใหม่

การทำงานและเกียรติประวัติด้านศิลปหัตถกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน

- พ.ศ. 2563 รางวัลเพชรราชวัฏ - เพชรล้านนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- พ.ศ. 2562 รางวัลคนดีศรีแผ่นดิน มูลนิธิสุฯ ม.มหาวิทยาสรีนครปฐม
- พ.ศ. 2549 ประธานศูนย์การเรียนรู้โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี วัดเกาะกลาง
- พ.ศ. 2549 กำนันวัดป่าสาธุศพระเถระจากศูนย์การเรียนรู้โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี และได้รับรางวัลจากโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติหน้าที่ของพระสงฆ์ในวัดป่าสาธุศพระเถระ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนี้ จำนวนวัดป่าสาธุศพระเถระที่เกิดขึ้นและเกิดจากการเรียนรู้โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ของพระครูโสภณกิตติวัฒน์ นับแล้วปรากฏมีมากถึง 200 กว่าแห่ง
- ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน สร้างลูกศิษย์การช่างทางด้านปราสาทศพระเถระ ออกไปรับใช้สังคม วัดธรรมล้านนามากกว่า 100 คน มีทั้งลูกศิษย์ที่เป็นพระสงฆ์ และเป็นฆราวาส ทั้งภายในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดอื่น ๆ ภาคเหนือตอนบน
- มีการส่งเสริมสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาในแดนล้านนา และต่างประเทศ
- ได้สร้างผลงานประเภทต่าง ๆ ไว้ให้ชาวชุมชนได้เรียนรู้และภาคภูมิใจในมรดกภูมิปัญญาชาวล้านนา ทั้งยังสร้างผลงานล้านนาเพื่อนำไปมอบให้ตามวัดและชุมชนต่าง ๆ ที่สนใจชื่นชอบ และจัดการแข่งขันผลงานดังกล่าวถึงกลองดังใน ณ วัดเกาะกลาง ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นประจำทุกปี

พระครูโสภณกิตติวัฒน์ หรือพระครูบุญญหลวง แห่งศูนย์การเรียนรู้โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี วัดเกาะกลาง ยังคงดำเนินการอนุรักษ์ สร้างสรรค์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทางงานช่างปราสาทล้านนา เห็นนกหัสติลิงค์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2542 - 2563 ณ ปัจจุบันเป็นเวลากว่า 21 ปีแห่งการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านงานช่างปราสาทล้านนา เห็นนกหัสติลิงค์ปรากฏผลงานออกสู่สาธารณะชนมากกว่า 200 หลัง ถ่ายทอดภูมิปัญญาและมรดกนี้ให้แก่ศิษยานุศิษย์มากกว่า 100 คน

พระครูโสภณกิตติวัฒน์ได้รับยกย่องจากงานช่างปราสาทล้านนา
ว่าเป็นครูช่างทางด้านงานก่อสร้างปราสาทล้านนาเห็นนกหัสติลิงค์ แห่งเมืองเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเห็นควรเชิญเกียรติให้เป็นผู้สมควรได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สาขาศิลปหัตถกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

นายทรงชัย สมปรารถนา

สาขาศิลปะการแสดงหรือการขับขานพื้นบ้าน

นายทรงชัย สมปรารถนา

เกิดวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๔

ภูมิลำเนา อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน

ที่อยู่ปัจจุบัน หมู่บ้านจินดาวิลลา ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา

พ.ศ.2525 ปริญญาตรี คุรุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย
วิชาโทศิลปศึกษา วิทยาลัยครูลำปาง

การทำงานและเกียรติประวัติด้านศิลปะการแสดงหรือการขับขานพื้นบ้าน

- รางวัลเพชรราชภัฏ - เพชรล้านนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปี 2565
- จัดตั้งสำนักดาบอารีเมตต์ ตรีภฏไชยา
- จัดทำหลักสูตรจริง เพื่อถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่สนใจเรียน และศึกษา
- เผยแพร่ผลงาน และนำเสนอผลงานและการแสดงจริงของสำนักดาบอารีเมตต์ ตรีภฏไชยา ต่อสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ถ่ายทอด และสอนลูกศิษย์ภายใต้สำนักดาบอารีเมตต์ ตรีภฏไชยา มาแล้วไม่ต่ำกว่า 200 คน
- พัฒนาการสอนออนไลน์ โดยมอบหมายให้ ครูพัฒนา สมปรารถนา (น้องชาย) สอนผ่านช่องทางเฟซบุ๊กกลุ่มสำนักดาบอารีเมตต์ ตรีภฏไชยา

นายทรงชัย สมปรารถนา เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในศิลปะของเจ้านานา และยังทุ่มเทตนเองเพื่อผลิตลูกศิษย์ภายใต้สำนักดาบอารีเมตต์ ตรีภฏไชยา มาแล้วไม่ต่ำกว่า 200 คน รวมไปถึงการนำลูกศิษย์ขึ้นสู่เวทีทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ให้เป็นที่ยอมรับและทำให้เจ้านานามีชื่อเสียงอย่างยิ่ง และปัจจุบันยังพัฒนาการสอนในศิลปะเจ้านานาผ่านระบบออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้งาน ตามยุคและสถานการณ์อีกด้วย ถือว่าเป็นครูที่มีความมุ่งมั่น และตั้งใจที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยัง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเห็นควรเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้สมควรได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ สาขาศิลปะการแสดงหรือการขับขานพื้นบ้าน

รางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔

พระเบญจิมิน จิระธัมโม

สาขาสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมล้านนา

พระเบญจิมิน จิระธัมโม

เกิดวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๔

ภูมิลำเนา อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ที่อยู่ปัจจุบัน วัดพระธาตุศรีจอมทอง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

การศึกษา

พ.ศ.๒๕๖๔ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมจอมทอง

อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

การทำงานและเกียรติประวัติด้านสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมล้านนา

- พ.ศ. ๒๕๕๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มอบโล่เกียรติคุณ (รางวัลภูมิศิลป์วัฒนธรรม) ผู้มีผลงานดีเด่นด้านการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนา
- พ.ศ. ๒๕๕๔ รางวัลศิลปินพื้นบ้านผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมสาขาทัศนศิลป์ด้านสถาปัตยกรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. ๒๕๕๔ รางวัล Award of Merit 2008 จากองค์การ UNESCO ในปี 2008 ในการบูรณะวิหารพระเจ้าพันองค์ วัดปงสนุก จังหวัดลำปาง
- วิทยากรเผยแพร่องค์ความรู้ ไม้แก่สถาปัตย์การศึกษา หน่วยงานต่างๆ รวมไปถึงการสร้างลูกศิษย์เพื่อสืบทอดองค์ความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

พระเบญจิมิน จิระธัมโม เป็นสภากำนันบ้านที่มีผลงานโดดเด่นในหลายด้าน ทั้งงานก่อสร้างอาคารสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะงานทางศาสนา และการประดับตกแต่งด้วยเทคนิคปูนปั้น การแกะสลัก และลวดลายปั้นทอง (ลายคาว) ตลอดจนการจารึกไว้ในลาน การประกอบพิธีกรรมแบบโบราณ และสวดมนต์พระปริตร ซึ่งความสามารถที่หลากหลาย เกิดจากความรักและสนใจในเรื่องศิลปะมาตั้งแต่เด็ก สืบทอดวิชาช่างจากปู่ คือ นายดา สุตา มีอาชีพที่เรียกว่า "ส่างปะงัด" หรือช่างสร้างวัด และบิดา เป็นช่างฝีมือโดดเด่นเรื่องการแกะสลักไม้จึงทำให้ได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้ และสืบทอดความเป็นส่างปะงัดมาตั้งแต่เยาว์วัย

ตลอดระยะเวลาในการทำงานปั้นปูนจึงมีผลงานเป็นจำนวนมาก ทั้งในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดใกล้เคียง อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ของตนเองอย่างไม่หวงวิชา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสืบทอดวิชาที่มีคุณค่าของตนเอง ให้อยู่คู่สังคมสืบไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเห็นควรเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้สมควรได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปิ่นล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ สาขาสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมล้านนา

พิธีปิดโครงการ

The U.S. Ambassadors Fund for Cultural Preservation (AFCP) 2019

“Conservation of Traditional Lanna Architecture in Chiang Mai

เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มข. จัดพิธีปิดโครงการ The U.S. Ambassadors Fund for Cultural Preservation (AFCP) 2019 “Conservation of Traditional Lanna Architecture in Chiang Mai” โดยมีนายไมเคิล ฮีธ อุปทูตรักษาการแทนเอกอัครราชทูตสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย กล่าวแสดงความยินดีและขอบคุณ พร้อมด้วยนายณอน โอนิลล์ กงสุลใหญ่สหรัฐฯ เชียงใหม่ รองศาสตราจารย์โรม จิรากรม รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แยกผู้มีเกียรติ และสื่อมวลชนเข้าร่วมในพิธีดังกล่าว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มข. และผู้อำนวยการโครงการฯ กล่าวว่า โครงการกองทุนเอกอัครราชทูตเพื่อการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม (AFCP) กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการดำเนินการมาเป็นระยะเวลา 2 ปี (พ.ศ. 2562 - 2564) และได้บรรลุผลเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งโครงการกองทุนเอกอัครราชทูตเพื่อการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม (AFCP) กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มอบทุนสนับสนุนจำนวน 150,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ให้แก่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 เพื่อดำเนินงานการ “อนุรักษ์สถาปัตยกรรมล้านนาโบราณในจังหวัดเชียงใหม่” ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาและผู้เข้าเยี่ยมชมได้เรียนรู้และรู้จักการอนุรักษ์เรือนโบราณล้านนาจากสถานที่จริง และจากพื้นที่ดำเนินการจริง มีการเก็บรวบรวมเป็นฐานข้อมูล ประกอบด้วย ภูมิปัญญาของช่างกับการซ่อมแซมเรือนโบราณล้านนา กับการอนุรักษ์ ผ่านการเผยแพร่ฐานข้อมูลในรูปแบบสื่อดิจิทัล และในวันนี้มีพิธีเปิดนิทรรศการ “ภูมิปัญญาล้ำสร้างเรือน” ที่นำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรม เครื่องมือ วัสดุ เทคนิควิธีการสร้างเรือน ซึ่งได้รวบรวมความรู้ในช่วงที่ซ่อมแซมเรือน มาเผยแพร่ให้สาธารณะในรูปแบบของนิทรรศการ

พิธีทำบุญวันคล้ายวันสถาปนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ครบรอบ 30 ปี

การมอบเกียรติบัตรให้กับชมรมชักตัวเมือง สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จัดพิธีทำบุญวันคล้ายวันสถาปนาสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ครบรอบ 30 ปี เพื่อความเป็นสิริมงคล และส่งเสริม รักษา สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยมีศาสตราจารย์คลินิกนายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีพร้อมด้วย คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) รวมทั้งทายาทเจ้าของเรือนและแขกผู้มีเกียรติเข้าร่วมพิธีดังกล่าวในวันเสาร์ที่ 2 กรกฎาคม 2565 ณ เรือนทรงปันหยา (อนุสารสุนทร) สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดยภายในงานยังได้มีการมอบเกียรติบัตรประกาศให้กับชมรมฮักตัวเมือง สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ที่มีคุณูปการให้กับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ตลอดระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา โดยมีคุณนงเยาว์ อินทวัน เป็นผู้แทนรับมอบ

เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองวันคล้ายวันสถาปนาสำนักฯ ครบรอบ 30 ปี ได้มีการแสดงดนตรีชุด ลาว ม่าน ล้านนา โดยมีการขับร้องเพลง ลาวดวงเดือน โดยรองศาสตราจารย์มานพ มานะแซม รองผู้อำนวยการสำนักฯ การบรรเลงเพลงจากเจ้าพระยาสุริยวดี โดยอาจารย์นำภาค ศรีบัณฑิตมงคล การประพันธ์และบรรเลงเพลง เจ้านางน้อย โดย ผศ.ดร. ธิติพล กันตวิงศ์ การเรียบเรียงและบรรเลงเพลงมยุราภิรมย์ โดยอาจารย์นำภาค ศรีบัณฑิตมงคล และการแสดงฟ้อนรำโดยอาจารย์ ดร.ดวงพร มีทรัพย์ คณะวิจิตรศิลป์ และวงดนตรีบรรเลง String Ensemble ควบคุมโดย อาจารย์สมักร กาใจคำ ณ ด้านหน้าเรือนทรงอาณานิคม คิวรีเปอร์ อีกด้วย

การขับร้องเพลง ลาวดวงเดือน
โดยรองศาสตราจารย์มานพ มานะแซม รองผู้อำนวยการสำนักฯ

การประพันธ์ เรียบเรียง และบรรเลงเพลงจากเจ้าพระยาสุอิรวดี
โดยอาจารย์นำภาค ศรีบัณฑิตมงคล

การบรรเลงเพลง เจ้านางน้อย โดยผศ.ดร.อิทธิพล กันตึงค์

การเรียบเรียงและบรรเลงเพลง
มยุราภิรมย์ ด้วยเครื่องดนตรี
Erhu โดยอาจารย์นำภาค
ศรีบัณฑิตมงคล และแสดง
ฟ้อนรำโดย อาจารย์ ดร.ดวงพร
มีทรัพย์ อาจารย์ประจำคณะ
วิจิตรศิลป์ มข. และ
วงดนตรีบรรเลง String
Ensemble ควบคุมโดย
อาจารย์สมักร กาใจคำ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม รับโล่เกียรติยศ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของส่วนงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับ A

นายสันต์ทัศน์ เพ็ญจันทร์ หัวหน้างานบริการและประกันคุณภาพ เป็นผู้แทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รับมอบโล่เกียรติยศการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับ A (86.70 คะแนน) ในงานประกาศรางวัล "CMU-ITA AWARD 2022" ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดขึ้น โดยมีศาสตราจารย์คลินิกนายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลดังกล่าว เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2565 ณ สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และถ่ายทอดผ่านระบบ Zoom Meeting

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม รับโล่ตราสัญลักษณ์ G-Green ระดับดีเยี่ยม (ทอง) รับรองเป็นสำนักงานสีเขียว ระดับประเทศ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม รับโล่ตราสัญลักษณ์ G-Green ระดับดีเยี่ยม (ทอง) รับรองเป็นสำนักงานสีเขียว ระดับประเทศ โดยมีนายอนุชา สะสมทรัพย์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธี และมอบรางวัลตราสัญลักษณ์ G – Green ระดับประเทศ ให้กับหน่วยงานและสถานประกอบการ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผ่านระบบ Online และ ณ ห้องประชุมอารีย์สัมพันธ์ ชั้น 3 อาคารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในวันที่ 20 กรกฎาคม 2565

ข่าวประชาสัมพันธ์

กิจกรรมศึกษาดูงาน ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

ให้การต้อนรับน้องๆ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ลูกช้างเชือกใหม่ เข้าทัศนศึกษาพร้อมเข้าร่วมกิจกรรมการตัดตุงไส้หมู ภายใต้โครงการรับน้องท่องเที่ยวเมือง ครั้งที่ 1 (ทัศนาล้านนาวิถี) เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เยี่ยมชมสถานที่ ชื่นชมภูมิทัศน์ ล้านนา และวิถีชีวิตวัฒนธรรมล้านนา ระหว่างวันที่ 17 - 18 มิถุนายน 2565

ให้การต้อนรับ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์ลำปาง) โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นนักศึกษาจาก National Chengchi University (NCCU) จำนวน 9 คน อาจารย์และเจ้าหน้าที่ 5 คน เข้าทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมล้านนา รวมไปถึงนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 21 มิถุนายน 2565

นางสาวฐาปนีย์ เครือระยา หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้การบรรยายและนำชมพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. แก่คณะผู้บริหารและผู้แทนจำหน่ายของบริษัทโตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด ที่เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564

คณาจารย์และนักศึกษาระบบวนวิชาวัสดุและการก่อสร้างเบื้องต้น คณะสถาปัตยกรรม มช. เข้าทัศนศึกษาเยี่ยมชมโครงสร้างสถาปัตยกรรมเรือนล้านนา ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณ มช. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานที่จริง และนำไปต่อยอดในกระบวนวิชาที่ได้ศึกษา ในวันที่ 3 ธันวาคม 2564

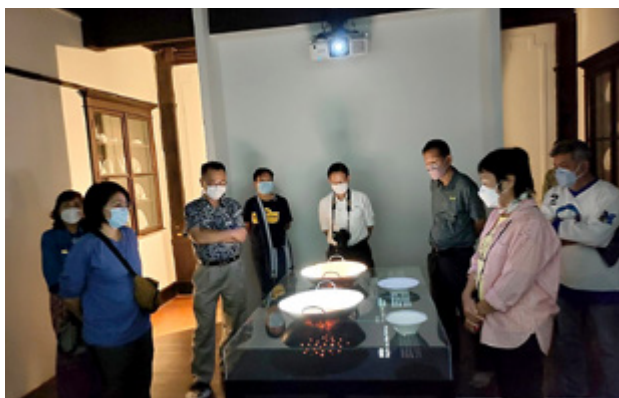
คณาจารย์และนักศึกษาในกระบวนวิชาวัสดุและการก่อสร้างเบื้องต้น คณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าทัศนศึกษาและเรียนรู้รูปแบบโครงสร้างสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 7 ธันวาคม 2564

อาจารย์วิถี พานิชพันธ์ กรรมการอำนวยการผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มช. ให้การบรรยายเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนล้านนาในอดีต ผ่านรูปแบบเรือนโบราณล้านนา ภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ Life Long Learning Program มหาวิทยาลัยพายัพ ในวันที่ 7 ธันวาคม 2564

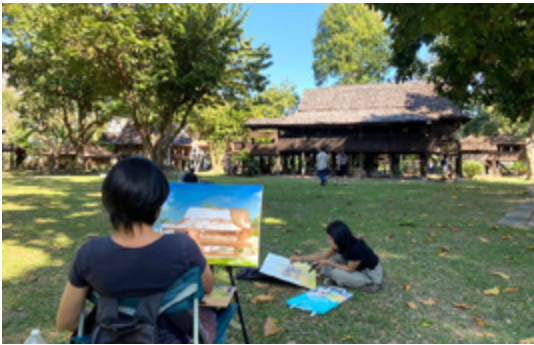
อาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการเชิงใหม่ เข้าทัศนศึกษาเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา และเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวล้านนาในอดีต รวมไปถึงศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และประสบการณ์โดยตรงแก่นักศึกษา ในวันที่ 28 ธันวาคม 2564

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี) ให้การต้อนรับอาจารย์เอนก นาวิกมูล ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2563 และคณะ ที่เข้าเยี่ยมชมนิทรรศการภายในเรือนทรงอาณานิคม คิวรีเปอร์ และเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา ในวันที่ 7 มกราคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผศ.วิลาวัลย์ เศวตเศรนี) ให้การต้อนรับผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ เชียงใหม่ และคุณนุสรา เตียงเกตุ ในโอกาสพบปะพูดคุยงานด้านศิลปวัฒนธรรม ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ในวันที่ 21 มกราคม 2565

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ให้การต้อนรับคณาจารย์และนักศึกษาและสาขาจิตรกรรม คณะวิจิตรศิลป์ ที่เข้าทัศนศึกษาวาดภาพสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 27 มกราคม 2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แผ่นดิน อุณจะนำ นำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสถาปัตยกรรม มช. เข้าศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา เพื่อเรียนรู้รูปแบบสถาปัตยกรรมและโครงสร้างเรือนโบราณล้านนา รวมไปถึงศึกษาส่วนประกอบภายในของเรือนโบราณล้านนา ภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา ในวันที่ 27 มกราคม 2565

คณาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เข้าทัศนศึกษาและวาดภาพสถาปัตยกรรมเรือนล้านนา พร้อมทั้งเยี่ยมชมนิทรรศการภูมิปัญญาสาล่าสร้างเรือน ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 30 มกราคม 2565

นางสาวปัทมา จักขุรัตน์ เลขานุการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยบุคลากรสำนักฯ ให้การต้อนรับคณะผู้บริหารและบุคลากรจากสำนักวิเทศสัมพันธ์และเครือข่ายอาเซียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่เข้าเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมและนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 2 มกราคม 2565

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) พร้อมด้วยบุคลากรสำนักฯ ให้การต้อนรับคณะผู้บริหารในเครือเซ็นทรัลพัฒนา นำโดยคุณบุษบา จิราธิวัฒน์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ฝ่ายสื่อสารองค์กร บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัด ที่เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565

อาจารย์และนักศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เชียงใหม่ เข้าทัศนศึกษาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณ
ล้านนา มช. เพื่อศึกษารูปแบบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ใน
อดีตผ่านการจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ภายในเรือน
โบราณล้านนา พร้อมทั้งเข้าชมนิทรรศการ ณ เรือนทรง
อาณานิคม (คิวิเปอล) และนิทรรศการภูมิปัญญาสถา
สร้างเรือนภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.
ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565

คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนนานาชาติ (International Sustainable Development Studies Institute: ISDSI) มหาวิทยาลัยพายัพเชียงใหม่ เข้าทัศนศึกษาด้านวิถี
ชีวิตและสถาปัตยกรรม ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. และได้เยี่ยมชมนิทรรศการในเรือนทรงอาณานิคม
(คิวิเปอล) นิทรรศการข้าวของเครื่องใช้ในเรือนไทลื้อ นิทรรศการภูมิปัญญาสถาสร้างเรือนในเรือนทรงปั้นหยา
(อนุสารสุนทร) นอกจากนี้ ยังได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) การตัดตุ๊กตาล้านนา เพื่อเรียนรู้งานหัตถศิลป์
ล้านนา สามารถนำไปต่อยอดและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมต่อไปได้ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือน
โบราณล้านนา มช.

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนัก
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ร่วมบูรณาการจัดทำโครงการ
พลเมืองไทยบนวิถีโลก กิจกรรมอัตลักษณ์
ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โดยจัดฐานการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียน
ได้เรียนรู้และเปิดประสบการณ์นอก
ห้องเรียน โดยฝึกลงมือปฏิบัติงานวน 3
ฐาน ได้แก่ 1) ฐานเรือนโบราณล้านนา
ในวิถีชีวิตของคนไทย 2) ฐานการเรียนรู้

ทำของเล่น "โทรศัพท์จากแก้วกระดาษ" 3) ฐานการเรียนรู้หุ่นเงา นิทานล้านนาเรื่อง "แม่ไก่เผือก" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.แผ่นดิน อุณจะนำ รองคณบดีคณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และทีมผู้บริหารและ
บุคลากรวิทยากรจากพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. เป็นวิทยากรให้ความรู้ในแต่ละฐานกิจกรรม ในวันที่ 11
กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

คณาจารย์และนักศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าทัศนศึกษาในพิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา มช. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และสัมผัสแหล่งเรียนรู้จากสถานที่จริง ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญารัตน์ อภิวงศ์ นำนักศึกษาในกระบวนวิชาประวัติศาสตร์ล้านนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าทัศนศึกษาพิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา มช. เพื่อเรียนรู้ความเป็นอยู่ของคนในอดีต พร้อมทั้งเข้าเยี่ยมชมนิทรรศการ ณ เรือนทรงอาณานิคม (คิวรีเปอล์) ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

คณาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรสาธิตการสอนสุขศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เข้าทัศนศึกษาพร้อมทั้งเยี่ยมชมนิทรรศการในเรือนทรงอาณานิคม (คิวรีเปอล์) นิทรรศการข้าวของเครื่องใช้ ณ เรือนไทลื้อ (หม่อนตุด) นิทรรศการภูมิปัญญาสาส์นสร้างเรือนในเรือนทรงปั้นหยา (อนุสารสุนทร) และเรือนล้านนาภายในพิพิธภัณฑสถานฯ นอกจากนี้ ยังเข้าร่วมทำกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมการตัดตุ๊กล้านนา เพื่อเรียนรู้งานหัตถศิลป์ล้านนา ณ พิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565

คณาจารย์และนักศึกษารายวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นำโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุรณ ขวัญสุวรรณ เข้าศึกษาดูงานและเยี่ยมชมสถานพิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เข้าวาดภาพ ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565

นักศึกษาสถาบันภาษา มช. เข้าทัศนศึกษา ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช. ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565

บริษัท B.L. Harbert International เข้าทัศนศึกษา เยี่ยมชมสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา ในวันที่ 12 มีนาคม 2565

คณะผู้เข้าร่วมกิจกรรมทัวร์ “มรดกวัฒนธรรม อังกฤขในเชียงใหม่ : สถาปัตยกรรมอาณานิคม” เข้าเยี่ยมชมเรือนทรงอาณานิคมคิวรีเปอร์ในวันที่ 26 มีนาคม 2565

นักศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา พร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ภายใต้โครงการบัณฑิตวิทยาลัย ส่งเสริม สืบสาน ปาณณปีใหม่เมือง เพื่อร่วมสืบสานประเพณีของล้านนา ในวันจันทร์ที่ 11 เมษายน 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณ ล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 พร้อมคณาจารย์จากโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เข้าศึกษาดูงานด้านวิถีชีวิต สถาปัตยกรรม รวมไปถึงนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์ฯ ละเข้าร่วมกิจกรรม Workshop การตัดตุ๊กล้านนารวมไปถึงเดินชมเรือนโบราณล้านนาโดยรอบ ในวันที่ 7 และ 9 มิถุนายน 2565

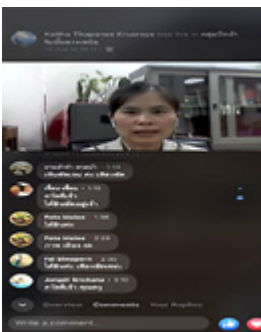
กิจกรรมบริการวิชาการ

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) พร้อมด้วยบุคลากรสำนักฯ ให้การสัมภาษณ์สื่อมวลชน สำนักเครือข่ายสาธารณะ (ส.ส.ท.) The North ของเราเหนือ Thai PBS ในประเด็นการปรับตัวของพิพิธภัณฑ์เรือนล้านนาโบราณ มช. โดยการใช้สื่อออนไลน์หลากหลายรูปแบบ เพื่อเชื่อมผู้คนให้เข้าถึงวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ทั้งเรือนโบราณและชาวล้านนา สอดคล้องกับการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ให้ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมเรียนรู้ได้ตามปกติผ่านสื่อออนไลน์ ในวันที่ 12 - 13 พฤศจิกายน 2564 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) ให้การต้อนรับ M.Sc.urb.man./Dipl.Ing. Architekt Klaus Schmitz-Gielsdorf ในโอกาสเข้าเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมเรือนโบราณล้านนา และเยี่ยมชมนิทรรศการ ณ เรือนทรงอาณานิคม (ควีรีเปอล) ในวันที่ 18 มกราคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยนางสาวฐาปณีย์ เครือระยา ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นวิทยากรให้ความรู้ เรื่อง "การปักผ้าบนริบบิ้น" ให้แก่กลุ่มแม่บ้านตำบลลวงเหนือ ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2564 ผ่านระบบ Zoom Meeting เพื่อให้สมาชิกในชุมชนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ในอนาคตต่อไป

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) พร้อมด้วยบุคลากรฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ร่วมลงพื้นที่เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์เรือนโบราณล้านนา ในเขตพื้นที่ชุมชนอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 20 สิงหาคม 2564

นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กล่าวให้การต้อนรับ พร้อมด้วยผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมพูดคุยหารือในประเด็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นายต่อพงษ์ เสมอใจ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยนางสาวฐาปณีย์ เครือระยา บุคลากรฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้แทนผู้อำนวยการสำนักฯ และผู้แทนบุคลากรสำนักฯ ร่วมสมทบทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเหตุเพลิงไหม้บ้านให้แก่พ่อครูสายัณห์ คำทิพย์โพธิ์ทอง (ผู้ได้รับรางวัลภูมิแผ่นดินปันล้านนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.2559 สาขา ศิลปะการแสดงและการขับขานพื้นบ้าน เพื่อร่วมบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น) ในวันที่ 14 มีนาคม 2565 ณ บ้านป๊อก ต.สะเมิงเหนือ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่

เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565 พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มช. จัดกิจกรรมพบปะเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายใต้โครงการเรือนพื้นถิ่นล้านนา “เฮือนเก่า เฮือนักขา” ประจำปี พ.ศ.2565 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นประธานการหารือร่วมกับภาคีเครือข่ายชุมชนอนุรักษ์เรือนโบราณล้านนาสันป่าตอง พร้อมด้วยอาจารย์รุ่งโรจน์ เปี่ยมยศศักดิ์ หัวหน้าศูนย์อนุรักษ์เรือนโบราณล้านนาสันป่าตอง ผู้แทนทายาทเจ้าของเรือนโบราณล้านนาในพื้นที่ชุมชนสันป่าตอง ร่วมวางแผนทางในการบริหารจัดการและการสร้างร่วมมือ ภายหลังจากที่ได้มีการดำเนินงานโครงการเรือนพื้นถิ่นล้านนา “เฮือนเก่า เฮือนักขา” ประจำปี พ.ศ.2565 เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวนี้ สามารถพัฒนาและต่อยอดสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการเป็นต้นแบบการอนุรักษ์เรือนโบราณให้กับชุมชนอื่นๆ ต่อไป พร้อมกันนี้คณะเครือข่ายฯ ยังได้เข้าเยี่ยมชมการจัดนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา เพื่อนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ภายในเรือนที่ได้ทำการอนุรักษ์ในชุมชนสันป่าตองเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชนต่อไป

สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ดำเนินโครงการหลักในประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนากลยุทธ์ในการสร้าง Thermal Comfort (ภาวะน่าสบาย) ของอาคารไม้โบราณ ฝนเขตตัวเมือง จ.เชียงใหม่ โดยผ่านกระบวนการวางแผนและประยุกต์ใช้ความรู้ท้องถิ่นและแนวคิดความยั่งยืนในการดูแลรักษาบ้านไม้ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับคณะผู้วิจัยต่อไป ในวันที่ 29 เมษายน 2565 ณ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การทำงานงานด้านการจัดกิจกรรมศิลปะของหน่วยงานดังกล่าว ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2565 ณ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

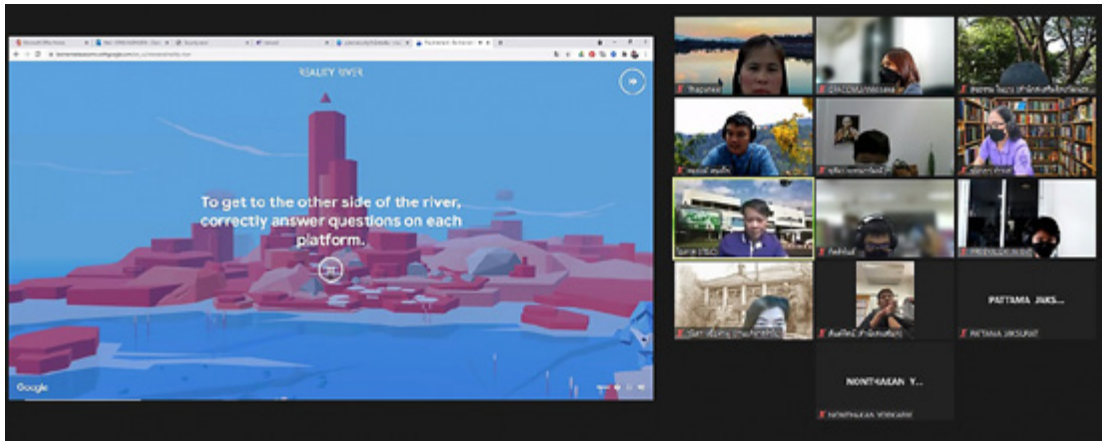

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ร่วมกับ สำนักงานมหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุด ร่วมจัดกิจกรรมการถ่ายทอดประสบการณ์การดำเนินงานสำนักงานสีเขียว CMU Green Office Sharing ครั้งที่ 1 เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ร่วมเรียนรู้ประสบการณ์สู่รางวัล การรับรองมาตรฐานสำนักงานสีเขียว (Green Office) ระดับดีเยี่ยม (ทอง) พร้อมทั้งได้เปิดสถานที่จริงให้ผู้สนใจเข้ามศึกษาการดำเนินงานด้านสำนักงานสีเขียว ในวันที่ 11 กรกฎาคม 2565 ผ่านระบบ Zoom Meeting และ ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มช.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ให้การต้อนรับและให้การสัมภาษณ์ในเรื่องมุมมองและบทบาทของพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณในการสืบสานแนวทางการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นล้านนา แก่คณะผู้ทำวิจัยในโครงการ Carrying heritage buildings as part of urban regions into a modern and energy-efficient society (CHARMS) จากประเทศเยอรมัน โดยมี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ให้การต้อนรับและให้ข้อมูลการจัดการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนามช. และข้อมูลด้านการจัดการดูแลสถานที่ การจัดกิจกรรมศิลปะ และงานเทศกาลภายในพิพิธภัณฑ์ฯ แก่คณะศิลปินรุ่นใหม่จาก Mekong Cultural Hub และ Cambodia Living Arts ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ได้เข้ามาศึกษาแลกเปลี่ยนข้อมูลการบริหารจัดการภายในพิพิธภัณฑ์ฯ เพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้กับ

กิจกรรมพัฒนาบุคลากร และกิจกรรมเพื่อสังคม

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดฝึกอบรม ในหัวข้อ “การใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย” ซึ่งเป็นกิจกรรมภายใต้แผนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยมีนายโอภาส หมีนแสน วิศวกร สังกัดฝ่ายโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นวิทยากรบรรยาย ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2564 เวลา 10.00 - 11.00 น. ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) มอบรางวัลบุคลากรดีเด่น ประจำปี 2564 ของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565 ณ ศาลาวัฒนธรรม ภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา โดยมีบุคลากรที่ได้รับรางวัลฯ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1) นางสาวชุตีมา พรหมวัฒน์ ตำแหน่งพนักงานปฏิบัติงาน สังกัดฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้รับมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น ประจำปี 2564 ประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยประจำ

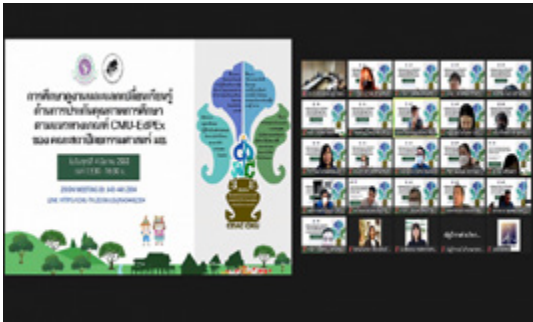

2) นางสาววาสนา มาวงค์ ตำแหน่งพนักงานปฏิบัติงาน สังกัดงานบริการและประกันคุณภาพ สำนักงาน สำนัก ได้รับมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น ประจำปี 2564 ประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยประจำ

3) นายปัญญา แก้วคำ ตำแหน่งพนักงานช่าง สังกัดงานบริหารทั่วไป สำนักงานสำนัก ได้รับมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น ประจำปี 2564 ประเภทพนักงานส่วนงาน (ลูกจ้างชั่วคราว)

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้ารับการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ตามเกณฑ์แนวทาง CMU-EdPEx ประจำปี 2564 โดยศูนย์พัฒนาคุณภาพองค์กร (OQD) มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ในวันพฤหัสบดีที่ 9 ธันวาคม 2564 ผ่าน โปรแกรม Zoom Meeting

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วย ศาสตราจารย์วิลาวัณย์ เศวตเศรนี) พร้อมด้วยคณะ ผู้บริหารและบุคลากรสำนักฯ เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดู งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนิน การที่เป็นเลิศ ตามแนวทางเกณฑ์ CMU-EdPEx ของ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มช. โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ โอฬารรัตน์มณี คณบดีคณะสถาปัตย กรรมศาสตร์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและบุคลากรคณะ สถาปัตยกรรม มช. ร่วมให้การต้อนรับและแลกเปลี่ยน ข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อวันศุกร์ที่ 4 มีนาคม 2565 ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วย ศาสตราจารย์วิลาวัณย์ เศวตเศรนี) พร้อมด้วยคณะ ผู้บริหารและบุคลากรสำนักฯ เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติ การการฝึกซ้อมตามแผนฉุกเฉินเพื่อป้องกันและระงับเหตุ อัคคีภัยและแผ่นดินไหว ประจำปี พ.ศ.2565 เพื่อซักซ้อม และเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งเป็นหนึ่ง ในกิจกรรมของแผนการจัดการความเสี่ยงและการดำเนิน งานด้านความปลอดภัยของส่วนงาน โดยมีคณะวิทยาการ จากสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนคร เชียงใหม่ เป็นวิทยากรบรรยาย ในวันที่ 15 มีนาคม 2565 ณ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มช.

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยคณะกรรมการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมฯ จัดอบรม เชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อ "Re-Learn การทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้" เพื่อให้ความรู้ด้านการจัดทำปุ๋ยหมักจากเศษ ใบไม้ภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา โดยมี นายสมศักดิ์ จีรัตน์ (หัวหน้าหน่วยวิจัยและพัฒนาอินทรีย์ชีวภาพ) ศูนย์วิจัยสาริตและฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ เป็นวิทยากรบรรยาย ในวันอังคารที่ 15 มีนาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มช.

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำโดยผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัณย์ เศวตเศรนี) พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและบุคลากรสำนักฯ ได้ดำเนินงานกิจกรรม Happy Society : จิตอาสาการจัดทำหลุมปุ๋ยหมัก และถวายจตุปัจจัย ณ วัดผาลาด (ภายใต้โครงการ Happy CPAC: องค์การแห่งความสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) ซึ่งเป็นกิจกรรมจิตอาสาและบริการชุมชนที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี สำหรับกิจกรรม "การจัดทำหลุมปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้แห้ง" เป็นการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และขยายขอบเขตพื้นที่ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน ภายใต้โครงการส่งเสริมการมุ่งสู่สำนักงานสีเขียว (Green Office) ของส่วนงาน เพื่อไปบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม ได้แก่ วัดผาลาด จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกันนี้ ผู้บริหารและบุคลากรสำนักฯ ยังได้ร่วมถวายจตุปัจจัยให้แก่พระสงฆ์ ณ วัดผาลาด ในวันที่ 18 มีนาคม 2565 อีกด้วย

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ในหัวข้อ "การจัดทำแผนกลยุทธ์ และ OKRs" ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุมสำนักฯ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ คูตระกูล รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และประธานสภาพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้เกียรติเป็นวิทยากร โดยมีผู้บริหารและบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เข้าร่วมในการอบรมฝึกอบรมดังกล่าว

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดโครงการทัศนศึกษาดูงาน "เยือนสันป่าตอง" เพื่อการเสริมสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรด้านการอนุรักษ์เรือนพื้นถิ่นล้านนา ในวันที่ 10 มิถุนายน 2565 ณ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

งานศิลปวัฒนธรรมและทำบุญจุฬาสนา

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดพิธีทำบุญเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ประจำปี พ.ศ.2565 โดยมีผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วย ศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี) เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและบุคลากรสำนักฯ เข้าร่วมพิธี เพื่อความเป็นสิริมงคลของคณะผู้บริหารและบุคลากร สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ในวันที่ 7 มกราคม 2565 ณ พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา มช.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยบุคลากร สำนักฯ เข้าร่วมพิธีทำบุญมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 ในวันที่ 24 มกราคม 2565 ณ ศาลาธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นางสาวปัทมา จักขุรัตน์ เลขานุการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้แทนผู้อำนวยการฯ พร้อมด้วยบุคลากร สำนักฯ เข้าร่วมทำบุญตักบาตรพระภิกษุ สามเณร เนื่องในวันมาฆบูชา ประจำปี พ.ศ.2565 ที่มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โดยคณะกรรมการดำเนินงานด้านส่งเสริมศาสนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดขึ้น โดยมีศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษาและพุทธศาสนิกชน เข้าร่วมพิธีฯ ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2565 ณ ถนนสายวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จัดพิธีไหว้พระภูมิเจ้าที่ เนื่องในประเพณีปีใหม่เมือง เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ หน่วยงาน โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยบุคลากรเข้าร่วมพิธี ในวันที่ 27 เมษายน 2565 ณ พิพิธภัณฑสถานโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลป วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มข. จัดพิธีสระเกล้าดำหัวคณะผู้บริหารและบุคลากรผู้อาวุโส สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประจำปี 2565 เนื่องในโอกาสปีใหม่อีสาน เพื่อขอพรและความเป็นสิริมงคลแก่คณะผู้บริหาร และบุคลากร สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในวันที่ 27 เมษายน 2565 ณ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มข.

ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีทำบุญตักบาตรพระภิกษุสามเณร เนื่องในวันวิสาขบูชา ประจำปี 2565 ที่จัดขึ้นโดยคณะกรรมการดำเนินงานโครงการด้านส่งเสริมศาสนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีคณะผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษาและพุทธศาสนิกชนร่วมพิธีดังกล่าว ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2565 ณ ถนนสายวัฒนธรรม มข.

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จัดพิธีสระเกล้าดำหัวให้แก่ อาจารย์วิที พานิชพันธ์ อาจารย์นคร พงษ์น้อย อาจารย์จุลทัศน์ กิติบุตร คณะกรรมการอำนวยการผู้ทรงคุณวุฒิประจำสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประจำปี 2565 ในโอกาสวันปีใหม่เมือง เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่บุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และร่วมอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณีล้านนาให้สืบทอดและคงอยู่ต่อไป ณ ห้องประชุม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วันที่ 20 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มข.

คณะผู้บริหารและบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ร่วมพิธีหล่อเทียนและสมโภชเทียนพรรษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 โดยมี ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีหล่อเทียนและสมโภชเทียนพรรษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2565 วันอังคารที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยบุคลากรสำนักฯ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ เนื่องในวันอาสาฬหบูชา ประจำปี 2565 ที่จัดขึ้นโดยคณะกรรมการดำเนินงานด้านส่งเสริมศาสนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมด้วยพุทธศาสนิกชน เข้าร่วมร่วมพิธี ณ ถนนสายวัฒนธรรม ทางขึ้นวัดฝายหิน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เสวตเศรณี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยบุคลากรสำนักฯ ร่วมพิธีถวายเทียนพรรษา และผ้าอาบน้ำฝน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องในเทศกาลเข้าพรรษา ประจำปี 2565 เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ตลอดจนการสนับสนุนส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยมีศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วย คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณาจารย์ บุคลากร และตัวแทนนักศึกษา ร่วมพิธี ณ วัดฝายหิน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2565

กิจกรรมธรรมะบรรยาย โดยพระราชวรชิตคุณ อุดลธรรมญาณนิวัฐ (พระอาจารย์ทองแดง) วัดดอยพระเจ้านันทวง อ.แม่ริม แก่คณะผู้บริหารและบุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2565 ณ ห้องประชุม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มข.

การประชุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และผู้ควบคุมงาน งานจ้างปรับปรุงซ่อมแซมเรือนกาแล (พญาวงศ์) ครั้งที่ 1/2564 ในโครงการ AFCP 2019 พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ เข้าร่วมการประชุมตรวจรับฯ ในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 ณ ห้องประชุม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และผู้ควบคุมงาน งานจ้างปรับปรุงซ่อมแซมเรือนกาแล (พญาวงศ์) ครั้งที่ 2 พร้อมด้วยคณะกรรมการในโครงการ AFCP 2019 เข้าร่วมการประชุมตรวจรับฯ ในวันที่ 21 มกราคม 2565 ณ ห้องประชุม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เข้าร่วมสัมมนาระดมความคิดเห็นเชิงนโยบาย (Retreat) ระหว่างกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ประจำปี 2565 ที่ทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดขึ้นเพื่อร่วมทบทวนและแสวงหาแนวทางในการปรับเปลี่ยน การขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับทิศทาง นโยบาย แผนในการบริหารจัดการ การอุดมศึกษา ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และระดมความคิดเห็นเชิงนโยบาย ระหว่างกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในเรื่อง “Digital Transformation” โดยมีศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานเปิดการสัมมนาฯ พร้อมด้วยศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ เข้าร่วมร่วมงานสัมมนาดังกล่าว ระหว่างวันที่ 23 - 24 เมษายน 2565 ณ โรงแรมพูลแมน ภูเก็ต อาเคเดีย ในทอน บีช ตำบลสาคร อำเภอลาแม จังหวัดภูเก็ต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย มหาเอก รองอธิการบดี ประธานคณะกรรมการอำนวยการประจำสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พร้อมด้วยกรรมการอำนวยการประจำสำนักฯ ได้แก่ กรรมการอำนวยการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) และกรรมการอำนวยการ (ผู้บริหารสำนักฯ) เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการประจำสำนักฯ ครั้งที่ 1/2565 เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสำนักฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (รอบ 6 เดือนแรก: ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565) และพิจารณาแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของสำนักฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (รอบ 6 เดือนหลัง: มีนาคม - กันยายน 2565) เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ร่วมงานพิธีการ

เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรณี) พร้อมด้วย คุณชนินทร์ อรุณพัฒน์พงศ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัทโกลเดน คอฟทัน แอนด์ แมชีนเนอรี จำกัด ร่วมรับประทานอาหารค่ำ ณ บ้านพักกงสุลใหญ่ญี่ปุ่น ณ นครเชียงใหม่ กับนายมัทธิสมะโตะ ฮิโรชิ กงสุลใหญ่ญี่ปุ่น ณ นครเชียงใหม่ และ Mr.KURIYAMA Masayuki ผู้อำนวยการบริหาร Japan Foundation

สำนักงานกรุงเทพฯ พร้อมพบปะพูดคุยเกี่ยวกับ นิทรรศการสัญจรสู่จังหวัดเชียงใหม่ โอเอกูริโมโนะ สุนทรียะแห่งการให้และได้คืนกลับ The Beauty of Exchanging Gifts in Japan: Giving Shape to One's Thoughts and Emotions ที่จะจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 6 พฤศจิกายน – วันอาทิตย์ที่ 19 ธันวาคม 2564 ณ หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรณี)ร่วมเปิดงานนิทรรศการสัญจร “โอเอกูริโมโนะ สุนทรียะแห่งการให้และได้คืนกลับ” ซึ่งเจแปนคัลเจอร์เซ็นเตอร์กรุงเทพฯ และหอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมจัดขึ้น และสนับสนุนโดยสถานกงสุลใหญ่ญี่ปุ่น ณ นครเชียงใหม่และสมาคมคนญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยมีรองศาสตราจารย์ โรม จิรานุกรม รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Mr. Matsumoto Hiroshi Consul General of Japan in Chiang Mai Consulate General of Japan in Chiang Mai Mr. Kuriyama Masayuki Director General The Japan Foundation Bangkok คุณวรวิทย์ ชัยสวัสดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และรองศาสตราจารย์อัศวินีย์ หวานจริง คณบดีคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมเปิดงาน ในวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ 2564 ณ บริเวณห้องนิทรรศการด้านหลัง ชั้น 1 หอศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บุคลากรฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม นำโดยนางสาวชุติมา พรหมาวัดน์ นายสุธรรม โนบาง และนางสาวปริญาลักษณ์ ใจสัตย์ เป็นผู้แทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เข้าร่วมงานเปิดนิทรรศการ KHUM MAI X MAIAM COLLECTION ที่จัดขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนา คุ่มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) และพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยใหม่เอี่ยม โดยมีนางสาวรัชนิ ชมชื่น รองนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีเปิด พร้อมด้วยคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้บริหารพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยใหม่เอี่ยม และประชาชนเข้าร่วมพิธีเปิด ในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 ณ ศูนย์สถาปัตยกรรมล้านนา คุ่มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี) พร้อมด้วยบุคลากรฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เข้าร่วมแสดงความขอบคุณศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ โอฬารรัตน์มณี คณบดีคณะสถาปัตยกรรม มข. ที่ปรึกษาโครงการ The U.S. Ambassadors Fund for Cultural Preservation (AFCP) 2019 “Conservation of Traditional Lanna Architecture in Chiang Mai” และร่วมแสดงความยินดีในโอกาสได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 ณ คณะสถาปัตยกรรม มข.

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี) พร้อมด้วยบุคลากรสำนักฯ ให้การต้อนรับศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และทีมผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าเยี่ยมชมสถานที่ ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา เพื่อเตรียมการต้อนรับคณะผู้บริหารจาก Thai PBS โอกาสนี้อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เข้าเยี่ยมชมนิทรรศการ ณ เรือนทรงอาณานิคมควีรีเปอร์ และนิทรรศการภูมิปัญญาสร้างเรือน ที่จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มข. ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี) ร่วมงานพระราชทานเพลิงศพ อาจารย์ ดร.มร.จุฑาอาภากร โดยมีศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นประธานในงานพระราชทานเพลิงศพ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าร่วมพิธีดังกล่าว ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2565 ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพฯ

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มอบช่อดอกไม้แด่ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศวตเศรนี) ในโอกาสที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ ณ ห้องประชุมตะวัน กังวานพงศ์ อาคารยุทธศาสตร์สำนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันพุธที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2565

w o r k s h o p

กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ เรียนรู้งานด้านศิลปหัตถกรรมที่สามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

สนใจ ติดต่อสอบถาม

✉ Email: artculture.cmu@gmail.com

🌐 Website : art-culture.cmu.ac.th

📞 Line Official : @ane3145a

☎ 053 943 625

หนังสือเรือนโบราณล้านนาในลุ่มน้ำปิง

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Lanna Houses in the Ping River Watershed Area

Lanna Traditional House Museum, Chiang Mai University

หนังสือใหม่ ปี 2565

(ไทย-อังกฤษ)

ปกแข็งหนา 149 หน้า

ขนาด 26 x 21 x 1.5 ซม.

ภาพสีทั้งเล่ม

มีจำนวนจำกัด

ราคา 990 บาท

ติดต่อสอบถาม

Line OA : @ane3145a

โทร : 053 943626

Facebook page : @CMULHM

Youtube : พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา

Website : art-culture.cmu.ac.th

Line Official : @ane3145a

053 943625